

**T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**SEYHAN BARAJ GÖLÜ VE ÇEVRESİNİN REKREASYONEL
KULLANIM BAKIMINDAN İRDELENMESİ**

Merve ÇELİK

**Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Kamil ÖRÜCÜ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI
ISPARTA 2018**

© 2018 [Merve ÇELİK]

TEZ ONAYI

Merve ÇELİK tarafından hazırlanan “**Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinin Rekreatyoneel Kullanım Bakımından İrdelenmesi**” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri üyeleri önünde Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü **Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı**’nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak başarı ile savunulmuştur.

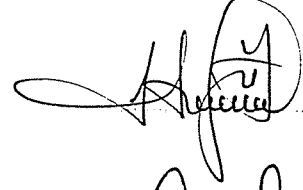
Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Kamil ÖRÜCÜ
Süleyman Demirel Üniversitesi

Jüri Üyesi

Prof. Dr. Atila GÜL
Süleyman Demirel Üniversitesi

Jüri Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Hilal TENDÜ GÖKTUĞ
Adnan Menderes Üniversitesi

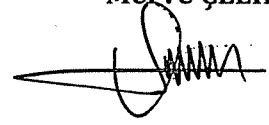
Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Yasin TUNCER

TAAHHÜTNAME

Bu tezin akademik ve etik kurallara uygun olarak yazıldığını ve kullanılan tüm literatür bilgilerinin referans gösterilerek tezde yer aldığını beyan ederim.

Merve ÇELİK

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇİNDEKİLER.....	i
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	vi
ÇİZELGELER DİZİNİ	viii
SİMGELER DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Kuramsal Bilgiler	4
1.1.1. Rekreasyon	4
1.1.2. Suya bağlı ve kıyı kenarı rekreasyon	6
1.1.3. Suya bağlı ve kıyı kenarı rekreasyon alanlarında planlama ve tasarım	7
1.1.4. Suya bağlı ve kıyı kenarı rekreasyon eylem tipleri ve tanımları	8
2. KAYNAK ÖZETLERİ	22
3. MATERYAL VE YÖNTEM	30
3.1. Materyal	31
3.1.1. Alan ile ilgili doğal veriler	31
3.1.1.1. Coğrafi Konumu	31
3.1.1.2. Jeolojik özellikleri	32
3.1.1.3. Toprak	38
3.1.1.4. Hidrolojik yapı.....	39
3.1.1.5. İklim	42
3.1.1.6. Biyocoğrafya	45
3.1.1.7. Bitki örtüsü	45
3.1.1.8. Ekosistemler ve habitatlar	47
3.1.2. Alan ile İlgili Ekonomik Sosyo ve Kültürel Yapı.....	49
3.1.2.1. Nüfus	49
3.1.2.2. Kültürel ve arkeolojik değerler	52
3.1.2.3. Tarım.....	52
3.1.2.4. Hayvancılık	53
3.1.3. Yönetim ve kent ile ilişkisi	54
3.1.4. Turizm ve rekreasyonel durum potansiyeli	62
3.1.5. Göl yönetim plan kararları.....	63
3.2. Yöntem.....	63
4. ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA	66
4.1. Anket Analizleri ve Sonuçları	66
4.1.1. Anket katılımcıların genel profilleri.....	66
4.1.2. Ankete katılanların tercih ve eğilimleri	72
4.1.3. Ankete Katılanların mevcut kullanımlara ve eksikliklere yönelik görüşleri.....	86
4.1.4. Ankete katılanların kavramsal yaklaşımları.....	89
4.2. Alanın Mevcut Durumu Analizi ve Potansiyel Mevcut Durumu	92
4.3. Anket Sonuçlarının Tartışılması	96
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	99
KAYNAKLAR	104

EKLER.....	109
ÖZGEÇMİŞ.....	133

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

SEYHAN BARAJ GÖLÜ VE ÇEVRESİNİN REKREASYONEL KULLANIM BAKIMINDAN İRDELENMESİ

Merve ÇELİK

**Süleyman Demirel Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı**

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ömer Kamil ÖRÜCÜ

Bu tez çalışmasında Adana ilinde bulunan, Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinin Rekreatyonel Kullanım Bakımından İrdelenmesi yapılmıştır. İnsanlar rekreatyon alanlarını serbest zamanlarında dinlenmek, eğlenmek, yürüyüş yapmak, yüzmek, bisiklet sürmek ve piknik yapmak v.s. gibi faaliyetlerde bulunmak için tercih ederler. Rekreatyon alanlar doğal ve yapay unsurları bulunduran, kent imajını gösteren, şekillendiren ve mevcut yapısını korumayı esas alan alanlardır.

Seyhan Baraj Gölü'nün ve çevresinin rekreatyonal alan kullanımı ile ilgili bilimsel araştırmalar, mevzuatlar, ilgili kurum ve kuruluşların litaretürleri; keşif, anket ve görseller ile desteklenerek değerlendirilmiştir. Kullanım olanaklarıyla ilgili elde edilen yeni veriler doğrultusunda, iyileştirilmesi, yenilenmesi ve geliştirilmesi gerekenler önerilmiş ve sunulmuştur. İhtiyaç ve talepler doğrultusunda yeni kullanımlar için planlama ve tasarım kriterlerine yardımcı olacak veriler ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Adana, Seyhan Baraj Gölü, Rekreatyon, Peyzaj

2018, 133 sayfa

ABSTRACT

M.Sc. Thesis

EVALUATION OF SEYHAN DAM LAKE AND ITS ENVIRONMENT IN TERMS OF RECREATIONAL USE

Merve ÇELİK

**Süleyman Demirel University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Landscape Architecture**

Supervisor: Asst. Prof. Dr. Ömer Kamil ÖRÜCÜ

This thesis is a study of The Seyhan Lake Dam which is located in Adana, and the environment of the lake dam, which has been examined in point of recreational use. People prefer recreational places to spend their free time and unwind from their busy life by taking walks, riding, bicycles and swimming. Recreational places are situated to and supposed to be environments which preserve, reflect and create the city's image.

The Seyhan Lake Dam recreational environment is evaluated through scientific researches, regulations and related institutional literatures; surveys, images and discoveries. Reformation ideas and improvement ideas have been recommended according to the new discoveries and observations made by taking the facilities and opportunities in the area into consideration. New data has been presented according to the necessities and demands, new data which will be in favor of new plans and designs.

Keywords: Adana, Seyhan Lake, Recreational, Landscape

2018, 133 pages

TEŞEKKÜR

Tez çalışmamda ve yüksek lisans eğitimimi başından sonuna kadar desteğini eksik etmeyen danışman hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi Ömer Kamil ÖRÜCÜ'ye, tez çalışmamda ve lisans eğitim dönemimde bilimsel deneyimlerinden faydalanmamı sağlayan ve beni yönlendiren Sayın Prof. Dr. M. Faruk ALTUNKASA'ya, anket çalışmalarında desteklerini esirgemeyen başta kardeşim Çevre Mühendisi Mert ÇELİK'e ve Bilgisayar Mühendisi Elif DALKIRAN'a çok teşekkür ederim.

Bana her konuda ve her zaman desteklerini eksik etmeyen, güvenen ve inanan sevgili annem Hülya ÇELİK'e ve sevgili babam Şevki ÇELİK'e her şey için çok teşekkür ederim.

Merve ÇELİK
ISPARTA, 2018

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 1.1. Seyhan Baraj Gölü Adnan Menderes Bulvarı	3
Şekil 1.2. Seyhan Baraj Gölü'nde yüzme yarışması	11
Şekil 1.3. Kayseri Yamula Baraj Gölü	11
Şekil 1.4. Ankara Kesikköprü Baraj Gölü	12
Şekil 2.4. Adana Seyhan Baraj Gölü'nde bot yarışları	13
Şekil 1.6. Adana Seyhan Baraj Gölü'nde düzenlenen kürek yarışları	14
Şekil 1.7. Adana Seyhan Baraj Gölü'ndeki yelken yarışmaları	15
Şekil 1.8. Adana Seyhan Baraj Gölü'ndeki su kayağı	16
Şekil 1.9. Adana Seyhan Baraj Gölü'nde yapılan olta balıkçılığı	17
Şekil 1.10. Kamp alanları bölge haritasına örnek	18
Şekil 1.11. Ömerli Baraj Gölü çevresinde kamping.....	19
Şekil 1.12. Aile piknik ünitesi	20
Şekil 1.13. Grup piknik ünitesi	20
Şekil 3.1. Seyhan Baraj Gölü'nün Türkiye'deki konumu	30
Şekil 3.2. Seyhan Baraj Gölü'nün Adana ilindeki sınırları	31
Şekil 3.3. Çalışma alanı ve çevresini gösteren jeoloji haritası	37
Şekil 3.7. DSI'ye ait elektrik işleri etüt idaresi tarafından işletilen akım gözlem istasyonları	40
Şekil 3.5. Seyhan Baraj Gölü genel bilgi tablosu	42
Şekil 3.6. Seyhan Barajı'nın aylara göre ortalama giriş-çıkış akımları	42
Şekil 3.7. Türkiye bitki coğrafyası	46
Şekil 3.8. Seyhan Baraj Gölü bitki coğrafyası	47
Şekil 3.9. Türkiye'nin biyocoğrafi bölgeleri	48
Şekil 3.10. Yerleşim yerleri haritası.....	49
Şekil 3.11. Araştırmanın yöntem akışı.....	65
Şekil 4.1. Cinsiyet dağılımı	66
Şekil 4.2. Yaş grupları.....	67
Şekil 4.3. Medeni durum	68
Şekil 4.4. Eğitim durumu.....	69
Şekil 4.5. İş durumu	70
Şekil 4.6. Aile birey sayısı	70
Şekil 4.7. Ailede çalışan birey sayısı	71
Şekil 4.8. Ailenin aylık geliri	72
Şekil 4.9. Ulaşım tercihi	73
Şekil 4.10. Ulaşım tercihleri.....	73
Şekil 4.11. Seyhan Baraj Gölü Manzara	74
Şekil 4.12. Seyhan Baraj Gölü oyun alanları	75
Şekil 4.13. Seyhan Baraj Gölü rekreasyon kullanım alanları	77
Şekil 4.14. Adnan Menderes Yarımada.....	80
Şekil 4.15. Tercih etme sebepleri	81
Şekil 4.16. Kullanıcıların gelmesini sınırlandıran nedenler	82
Şekil 4.17. Kullanıcıların gelme sıklığı.....	83
Şekil 4.18. Kullanıcıların gelme sıklığı.....	84
Şekil 4.19. Kullanıcıların kaldığı süre	85
Şekil 4.20. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde kullanıcıların kaldığı sürede harcadıkları para.....	86

Şekil 4.21. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde wc	87
Şekil 4.22. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde bisiklet yolları.....	90
Şekil 4.23. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde yürüyüş yolları.....	91
Şekil 4.24. Seyhan Baraj Gölü yükseklik sınıfları haritası.....	93
Şekil 4.25. Seyhan Baraj Gölü eğim haritası	94
Şekil 4.26. Seyhan Baraj Gölü bakı haritası	95

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa
Çizelge 1.1. Dünyadaki büyük barajların yapılma amacı.....	2
Çizelge 1.2. Yüzme için ortalama kapasite standartları.....	10
Çizelge 3.1. Yıllara göre Seyhan nehri akım gözlem tablosu.....	41
Çizelge 3.2. Adana'nın 90 yıllık iklim verileri	44
Çizelge 3.3. Yıllara ve cinsiyete göre adana nüfusu	50
Çizelge 3.4. Yıllara göre Adana nüfus yoğunluğu	51
Çizelge 3.5. Seyhan Baraj Gölü'nü kapsayan ilçelerin nüfus verileri	51
Çizelge 3.6. Çukurova İlçesi Tahıl Üretimi	53
Çizelge 3.7. Yönetimle ilgili birimler	54
Çizelge 4.1. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinin kullanıcılar üzerinde bıraktığı etkiler	79
Çizelge 4.2. Kullanıcıların yetersiz gördüğü yapısal elemanlar	87
Çizelge 4.3. Kullanıcıların yetersiz gördüğü yapısal elemanlar	89
Çizelge 4.4. Kullanıcıların yetersiz gördüğü yapısal elemanlar	90
Çizelge 4.5. Seyhan Baraj Gölü'ne ait yükseklik sınıflarının alansal ve oransal dağılımı	92
Çizelge 4.6. Seyhan Baraj Gölü'ne ait eğim grupları alansal ve oransal dağılımı	94
Çizelge 4.7. Seyhan Baraj Gölü'ne ait bakı grupları alansal ve oransal dağılımı	95
Çizelge B.1. Bitki Türlerinin Durumu	125

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

FINA Uluslararası Yüzme Federasyonu

IUCN International Union for the Conservation of Nature (Uluslararası Doğa Koruma Birliği)

MGM METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YHGS YABAN HAYATI GELİŞTİRME SAHASI

1. GİRİŞ

Su, insanlar ve diğer canlılar için vazgeçilmez ve yerinin doldurulması mümkün olmayan bir doğal kaynaktır. İlk yerleşimlerden günümüze yerleşim alanı olarak insanların deltalar, taşkın ovaları, göl ve akarsu kıyılarını seçtikleri görülür. Sulak alanlar olarak tanımlanan bu alanlar çevrelerinde yaşayan tüm canlılar için kaynak ve yarar sağlayan karmaşık ekosistemlerdir. Bu tanım içinde yer alan nehir, göl ve sulak alanlar, tüm canlıların yaşam alanlarının önemli yapısal bileşenleridir (Konaklı, 2011).

Rekreasyon çalışmaları kıyısı olan şehirlerde, kıyısı olmayan şehirlere göre değişik özellikler göstererek gelişmişlerdir. Kara ve su geçiş bölgelerinde kalan kıyı alanlarını, ekonomik faaliyetlerin aktif olduğu, insanların yaşamını sürdürdüğü, şehrin dünya ile koordineli olma niteliği taşıyan, günümüze kadar ticari ve kültürel işleyişleri ile kendini gösteren özel alanlar olarak ifade edebiliriz.

Göller, nehirler ve denizlerin ortak paydası sudur. Su onları aynı paydada topladığı gibi birbirinden ayıran özellikleri beraberinden getirmektedir. Kara ile suyun ilişkisi topoğrafyanın etkisi ile farklı hallerde ortaya çıkmıştır.

Dünyada ve Türkiye’de kıyı alanlarının turistik faaliyetler ve rekreasyon kullanım bakımından değeri fazladır. Kıyı alanları bulunduğu alan özellikleri nedeniyle turistik faaliyetler ve rekreasyon kullanım bakımından önemli çekim bölgeleridir. Turizm ve rekreasyon açısından değerlendirildiğinde, boş zaman anlayışının peyzaj içinde yaşandığı alanlar olan kıyılar, doğal arazi yapısı, insan topluluğu, güneş, deniz ve kum üçlüsü ile birlikte sosyal etkileşimin yaşanabilmesi için doğal çevreler sunmaktadırlar (Hall ve Page, 2002).

Barajların çevresinin turizm ve rekreasyon etkinlikleri için kullanıldığı bir çok örnek mevcuttur. Baraj çevresi, insanların sabah erken saatlerde, öğle aralarında, akşam iş çıkışında, hafta sonu ve izinli oldukları zamanlarda kısacası boş zamanlarında, gezmek, yüzmek, bisiklet sürmek, koşmak, eğlenmek,

dinlenmek, yemek yemek ve alışveriş yapmak gibi serbest zamana dayalı rekreasyon etkinlikleri için kullandıkları alanlardır.

İlk dönemlerde kapitalist etik tarafından pek hoş karşılanmayan boş zaman hakkının üretim verimliliğine olan etkisinin kanıtlanması ile planlı bir şekilde çalışanlara boş zaman hakkı tanınmıştır (Shivers ve Deisle, 1997). Bugünkü anlamda örgütlü boş zaman değerlendirme faaliyetlerinin gelişimi ise 1. Dünya Savaşı'ndan sonra 1929 yılında ortaya çıkan ve "great depression" adıyla anılan ekonomik krize dayandırılmaktadır (Currel, 2005).

Çizelge 1.1. Dünyadaki büyük barajların yapılma amacı (Anonim, 2000).

Sadece sulama	37%
Çok amaçlı	22%
Sadece elektrik üretimi	16%
Sadece kullanım suyu	12%
Sadece taşkın kontrolü	6%
Sadece rekreasyon	3%
Diğer	4%
TOPLAM	100%

Kullanım alanlarına göre kıyı bölgelerindeki farklılıklar rekreasyonel etkinlik açısından da çeşitliliğin arttırılmasına olanak sağlamıştır. Ayrıca kıyı alanlarının görsel etkisi düşünüldüğünde, görselliğin rekreasyon ve turizm açısından doğal çevrenin başlıca bir bileşeni olduğu, rekreasyon ve turizmin kalitesini etkilediği görülmüştür (Clay ve Daniel, 2000).

Rekreasyonun, katılımcı ve seyirciler açısından en büyük bileşenlerinden biri spordur. Spor dünyası oldukça karmaşıktır. Bazıları için rekreasyon ve fitness kaynağıdır, bazıları için yarış ve başarı anlamına gelir, bazıları için ise eğlence kaynağıdır (Stein ve Evans, 2009).

Aşağıda çalışma alanı olan Seyhan Baraj Gölü'nde önemli rekreasyon faaliyetlerinin gerçekleştiği Adnan Menderes Bulvarından bir görüntü Şekil 1.1'de verilmiştir.

Şekil 1.1. Seyhan Baraj Gölü Adnan Menderes Bulvarı

Seyhan Baraj Gölü konumu; şehir ile iç içe olduğu için Türkiye'de önemli bir yere sahiptir. Seyhan Baraj Gölü merkezi dört ilçenin sınırları arasında yer almaktadır. Bunlardan en çok ekonomik ve kültür seviyesi yüksek olan Çukurova ilçesi en büyük alanı kapsamaktadır. İnsanlar bu alanlara özel araçlar, bisiklet ve şehir ile iç içe olduğu için yürüyerek bile çok rahatlık ile gelebilmektedir. Haftanın her günü kullanılabilen Seyhan Baraj Gölü ve etrafı talepler için yeterli değildir. İnsanların boş zamanlarında ve serbest zamanlarında rahatlıkla kullanabilecekleri Seyhan Baraj Gölü'nde birçok eksiklik gözlenmiştir. Bunlarda tezin içeriğinde olan ankaet çalışmaları ile desteklenerek talepler ve eksiklikler saptanmaya çalışılıp veriler ile sunulmuştur.

1.1. Kuramsal Bilgiler

1.1.1. Rekreasyon

Rekreasyonun birçok tanımlaması mevcuttur. Rekreasyon, insanların boş zaman dilimlerinde, hayatın yoğun temposundan, sıkıcılığından, sık ve tekrarlanarak geçen çalışmalarının etkisinden sıyrılmak, dinlenmek ve eğlenmek için vakit geçirdikleri alanlardaki etkinliklerin bütünüdür.

Kişiler, günlük hayattaki koşuşturmaları ve çalışmaları sebebiyle yorgunluk ve stres yaşarlar. Ortaya çıkan bu yorgunluğu atmak ve stresten uzaklaşmak için birtakım aktivitelere ihtiyaç duyarlar. Kişilerin streslerini ve yorgunluklarını atmak için doğa ve çevrenin güzellikleriyle bütünleştikleri, kendilerine ait alanlar oluşturarak dinlendikleri faaliyetlerin tümü Rekreasyonu ifade eder. Kısaca rekreasyon, insanların ruhsal ve fiziksel canlılık kazanmak için yaptıkları aktivitelerdir. Rekreasyon yalnızca nesnel bir anlam ifade etmez. Kişiden kişiye değişen anlamlar da ifade edebildiği için daha çok öznel bir kavramdır.

Rekreasyon bireylerin yenilenme amacıyla boş zamanlarında yaptıkları etkinlikleri kapsamaktadır. Bu kapsamda çevreye yönelik yapacakları etkinlikler de rekreasyonla doğrudan ilişki içinde olabilmektedir. Ekolojik yönden önem arz eden ve katılımı esnasında bir takım beraberinde sorunlar getirme olasılığı olan çeşitli rekreatif etkinlikler bulunmaktadır. Bireylerin doğa ile iç içe yaşamasında ve boş zamanlarında doğal ortamlarda zaman geçirmeleri ve kendilerini yenilemeleri noktasında rekreasyon ve çevre arasındaki ilişkinin incelenmesi gereklidir. Dolayısıyla bu tür faaliyetler için insanların bilinçlendirilmesi, doğanın korunmasına yönelik gerekli önlemlerin alınması hem doğal ortamların sürdürülebilirliği hem de bireylerin istek ve arzularını gerçekleştirilebilmesi açısından önem arz etmektedir (Kement, 2015).

Rekreasyon programları genellikle birtakım aktiviteleri eğlence ile birlikte yapmak üzere gerçekleşir. Sadece boş vakitlerin değerlendirildiği ve doğrudan

eğlencenin hedeflendiği zamanlarda değil, belirli bir çalışma süresince bile eğlence ile ilgili birtakım faaliyetler sürdürülebilir (Özer, 2013).

Endüstrileşme ile birlikte artan boş zamanlar ile modern yaşamda rekreasyonun önemi giderek artmıştır. Meyer'e göre rekreasyonun tanımı dinamik bir tanımdır. Bu tanım; oyunları, sporu, müziği, sanatı, açık hava faaliyetlerini içermektedir (Meyer, 1942).

Türk Dil Kurumunun tanımına göre rekreasyon alan; 1. İnsanların boş zamanlarında, eğlence ve spor amacı ile gönüllü olarak etkinlik yapabilecekleri yer. 2. İnsanların eğlenme, dinlenme amacıyla kullanabilecekleri bir duruma getirilen yer olarak diye ifade etmiştir. Rekreasyon faaliyetleri insanlara daha güzel bir iş motivasyonu sağlamak için beden, beynin ve ruhun yenilenmesini amaçlayan hareketli veya hareketsiz bir faaliyetidir.

Rekreasyon, serbest zamanın güzel kullanılması ve haz verdiği, aynı zamanda sosyal ihtiyaçlar için planlanmış bir sosyal kurum olarak düşünülen faaliyetler olarak tanımlanabilirken, bir başka tanımlamada; insanların iş yapma vakitleri dışında olan boş zamanlarını, çeşitli aktiviteler, eğlenceler ve hobilerle sürdürdükleri; bu aracılıkla hem bedensel ve hem de ruhen dinlendikleri, özgür hissettikleri ve iyi halde kaldıkları faaliyetlerinin hepsini tanımlanmaktadır. Rekreasyon kavramını açıklayabilmek için özelliklerini sıralamıştır (Bucher, 1974).

1. Rekreasyon boş zamanda yapılır. İş değildir ve kâr amacı taşımaz.
2. Rekreasyonda kişi; gönüllü olarak ve tamamen kendi arzusu ile katıldığı etkinliklerde bulunur.
3. Rekreasyon faaliyetleri katılana zevk verir, mutlu eder ve neşelendirir.
4. Rekreasyon faaliyeti, kişisel ve toplumsal fayda sağlar.
5. Toplumsal değerlere aykırı değildir. Yemek yemek ve uyumak gibi hayati önem taşımaz.

Tezin konusu olan Seyhan Baraj Gölü ve çevresi, doğal kaynakları bakımından çeşitli sportif faaliyetlerin yapılacağı özelliğe ve bazı spor dalları için doğal alt yapıya sahiptir. Bunlardan başlıcaları; yüzme, kano, kürek, yelken, kamping, yürüyüş, bisiklet v.s dir. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde dört mevsim kullanıma açık olan birden fazla kafeterya, restoran ve dinlenme alanları mevcuttur.

1.1.2. Suya bağlı ve kıyı kenarı rekreasyon

Suya bağlı ve kıyı rekreasyon, suyun derininde, üst yüzeyinde veya civarında, su ile etkileşim kurarak veya kurulmadan, doğal halinde olan veya düzenlenmeler yapılmış su alanlarında gerçekleştirilen faaliyetleri ifade etmektedir.

Rekreasyon için tercih edilen en önemli yerlerden başlıca gösterilecek olan yerler su kıyılarıdır. Suyun çok fazla kullanım amacı mevcuttur. Bunlardan bazıları da ferahlatıcı, dinlendirici ve yenileyici özelliklerinin olmasıdır. İnsanların güzel vakit geçirebileceği, aynı zamanda birçok faaliyette bulunabileceği suya bağlı rekreasyon alanlarında peyzaj tasarım ve planlaması vazgeçilmez bir hal almıştır.

Suya bağlı ve kıyı rekreasyon, su ile ilişkili olan göller, barajlar, nehirler, akarsular, deniz ve göl kıyı bölgeleri ve okyanuslarda turistik faaliyetlerle bütüncüdür.

Bir diğer tanımda ise suya bağlı ve kıyı rekreasyon, doğal peyzajların varlığına dayalı kaynak tabanlı dış rekreasyon formlarından biridir. Bu rekreasyon türünde kaynak, denizler, göller ve akarsu kıyıları olup, etkinlikler kara peyzajı ile deniz peyzajı arasındaki birleşim ve kesişim alanlarında gerçekleştirilmektedir (Ortaçeşme 1996).

1.1.3. Suya baęlı ve kıyı kenarı rekreasyon alanlarında planlama ve tasarım

Suya baęlı ve kıyı kenarı rekreasyon alanlarında planlama ve tasarım etkinliklerinde, kullanım řekli ve ilerlemeler sadece belirli bir alanla kısıtlı kalmayıp, doğayla bütünleřtirilmelidir. Genel olarak kentsel alanların çevresinde veya iç bölgesinde bulunan bölgelerdeki projeler, fazla kullanılmayan kırsal alanlardaki projelere kıyasla daha açık ve uyumlařtırıcı olmalıdır.

Suya baęlı ve kıyı kenarı rekreasyon tasarımları, taleplerin doğrultusunda deęişik etkinliklere yer vermektedir. Bu etkinlikler kendi aralarında karmařa yaratabileceęinden dolayı en uygun planlamaların oluřturulması gerekmektedir. Suya dayalı rekreasyon aktivitelerin yapılacaęı alanlarda çıkabilecek olası tehlikeleri önlemek için gerekli önlemler, uygun tasarımlar, projeler ve planlamalara yer vermesi gerekmektedir Alan kullanıcılarının etkinlikleri sırasında güvenli ve zevk alabilmelerine olanak saęlayan yapısal donatılar, deęerlendirilmeler sonucu belirlenmelidir.

Suya baęlı ve kıyı kenarı rekreasyon alanların, yürüyüş yolları, aydınlatma elemanları, çocuk oyun alanları, yön Suva baęlı ve kıyı kenarı rekreasyon lendirme ve bilgilendirme levhaları ve oturma elemanları gibi yapısal elemanların peyzaj elemanları iyi ve uyumlu tasarlanmış, planlanmış ve faaliyete geçirilmiş olmalıdır.

Fakat bu alanlar, řehre direk ulaşımı saęlayabilecek caddeler, sokaklar, bulvarlar ve kıyı yolları bulunduruyorsa, bu imkânlardan en üst seviyede fayda saęlanmalıdır. Ayrıca bu yollar, caddeler, bulvarlar ve kıyı yolları ile çevredeki kullanım alanlarına ulaşımın saęlanması gerekmektedir. Otopark alanları zorunlu olmadığı sürece ve başka alternatiflerin olmadığı durumlarda kıyı kenarlarında çözümlenmelidir.

Suya baęlı ve kıyı kenarı rekreasyon alanların peyzaj dışı özel bina, villa, site ve dięer alanlardan ayırabilmek için, iklime ve şartlara uygun peyzaj planlama ve tasarımları yapılmalıdır. Kıyı çizgisinin görsel zenginlięi çoęaltılmalı ve devam ettirilmelidir. Araştırma alanı içinde farklılıklar oluşturularak, hem duraęan hem de duraęan olmayan rekreasyon kullanım olanakları saęlanmalıdır.

1.1.4. Suya baęlı ve kıyı kenarı rekreasyon eylem tipleri ve tanımları

Bu bölümde öncelikle suya baęlı ve kıyı kenarı rekreasyonların çeşitleri verilecektir. Su ve su etrafında yapılabilecek etkinlikler şunlardır:

- Yüzme,
- Sualtı dalışları,
- Botçuluk,
- Kürek,
- Yelken,
- Su Kayaęı,
- Olta Balıkçılığı,
- Yürüyüş,
- Kamping,
- Piknik yapmak,
- Bisiklet sürme

Yukarıda ifade edilen suya baęlı ve kıyı kenarı rekreasyon faaliyetlerinin neredeyse tamamı göller, denizler ya da baraj gölleri etrafında, gerekli incelemeler, deęerlendirmeler, sentezler ve araştırmalar sonucunda yapılabileceęi etkinlikler olarak saptanmıştır. Bu amaçla Seyhan Baraj Gölü çevresinde yer alması olası etkinliklerin kısaca açıklamasının yapılması yararlı olacaktır.

Yüzme:

Suya dayalı rekreasyonda spor aktivitelerinde önemli yere sahip olan yüzme, halk tarafından kabul edilen, bilinen ve aktif olarak yapılan aktivitedir. İnsanların bazıları suya girdiğinde telaşlanmaya ve korkmaya başlar. Bu hissettiği duygular suyun ona hükmetmesine sebep olur ve bu sebeple yüzme eylemini gerçekleştiremez. Yüzebilmek için suyun insana değil, insanın suya hakimiyet kurması gerekmektedir. İnsanların çoğu şu bilgiyi unuttur, suyun kaldırma kuvveti vardır. Hareket etmezsek bile suyun üzerinde durabilmemize olanak sağlar. Yüzme kolay öğrenilebilecek bir spor aktivitesidir. Sadece telaşlanmamak ve korkmamak gerekir.

Yüzmenin birçok faydasından söz edebiliriz; vücudun tüm organlarının çalışmasını sağlar, vücudu dinç tutar, rahatlama ve özgürlük hissi verir. Yüzebilmek için herhangi bir yaş sınırlaması yoktur.

1908 yılında “Uluslararası Yüzme Federasyonu” (Federation International de Natation Amateur-FINA) kurulmuştur. Yüzme için kullanılan su ortamlarında sağlıklı koşullarda bu faaliyetin yapılabilmesi amacı ile bazı ortalama kapasite standartları belirlenmiştir (Gök,2011). Bu standartlar Çizelge 1.1.’de verilmiştir (Lawson ve Baud-Bovy 1977; Tanrıvermiş, 2000; Gök,2011,).

Çizelge 1.2. Yüzme için ortalama kapasite standartları (Lawson ve Baud-Bovy, 1977).

Faaliyet	Bir dakikada kullanıcı başına gerekli minimum alan (m ²)	Kapasite (Hektar başına Faaliyet kullanıcı sayısı)	
		Maksimum Anlık Kapasite	Maksimum Günlük Kapasite
Yüzme havuzları (Kullanıcı başına m ² /su)	5-10	1000-2000	2000-5000
Deniz veya göl kıyısı (su alanı dahil değil)	10-15	650-1000	1300-2500
Gölet/Havuz kıyısı (Kullanıcı başına 2-4 m ² su)	15-25	400-650	800-1500

Barajlarda yüzme için iklim, suyun derinliği, temizliği önemlidir. Baraj göllerinde dibi görünmeyen sulardaki var olan tehditlerden (sert olmayan mil vb.) dolayı barajlarda yüzme, normal şartlardan daha fazla dikkat edilmesini gerektirir. Barajlardaki tehlikelere karşı gerekli tedbirlerin alınması ve uygun koşulların sağlanmasıyla yüzmeye uygun alanlar oluşturulabilir. Bu alanlara örneklerden Türkiye’de Şekil 1.2 ‘de Seyhan Baraj Gölü’nde yüzme yarışması ve Şekil 1.3’de Kayseri Yamula Baraj Gölü’ndeki yüzme havuzu gösterilmiştir.

Şekil 1.2. Seyhan Baraj Gölü'nde yüzme yarışması

Şekil 1.3. Kayseri Yamula Baraj Gölü

Sualtı Dalışları:

Sualtı dalışları tabiatı tanıma, besin elde etmek ve kendibi koruyabilmek için ortaya çıkmıştır. Sualtı dalışları ticaret, turizm, eğlence, ya da spor amacıyla

yapılmaktadır. Sualtı dalışları, denizlerin, göllerin ve okyanusların derinliklerini araştırma ve deniz mahsullerinden faydalanabilmek gibi birçok amaç için yapılan faaliyetlerdir. Sualtı dalışını yapmak isteyen insanların ilk başta çok iyi bir eğitim alması ve sağlık durumlarının iyi olması şarttır. Dalış yapabilmek için belirli bir derinlik olmak zorundadır. Bu derinlik en az 6-7 metre arasında olmalıdır Ayrıca suyun da berrak olması gerekmektedir. Sualtı dalışları çok dikkat gerektiren bir faaliyettir. Çünkü Baraj göllerinde mil birikimlerine dalgıçların saplanması ölüme sebebiyet verecek niteliktedir. Baraj göllerinde dalışlara örnekler verilirse Türkiye’de Şekil 1.4’de Ankara Kesikköprü Baraj Gölü örnek gösterilmiştir.

Şekil 1.4. Ankara Kesikköprü Baraj Gölü

Botçuluk:

Türkiye’de botçuluk spor amacı dışında ticari amaç niteliğindedir. Talepler doğrultusunda birçok bot çeşidi mevcuttur. Yüzme, gezinti, eğlence, balık avlama gibi aktivitelere olanak sağlamaktadır. Bot kullanımı nehirlerde, baraj göllerinde ve kıyı kenarlarında durgun sularda kullanılmak üzere tercih edilmektedir. Botların baraj göllerinde kullanımları diğer teknelerle göre daha hafif oluşları ve daha az bakım istemelerinden dolayı son derece uygun görünmektedir.

Şekil 1.5’de Adana Seyhan Baraj Gölü’nde yapılan bot yarışlarından bir örnek gösterilmiştir.

Şekil 1.5. Adana Seyhan Baraj Gölü’nde bot yarışları

Kürek:

Tekne içinde ileriden geriye doğru, kasları çok hızlı şekilde çalıştırarak su üzerinde gitmeye çalışma biçimidir. Kürek sadece kol kaslarını değil, tüm ana kas sistemlerin çalışması sağlayan bir spor dalıdır. Kürek yarışları güç ve kondisyon gerektirir. Kürekte en önemli şey bir dakikada çekilen kürek sayısıdır. Kürek sporunu bilmeyen insan sayısı neredeyse çok azdır. Yarışlar, festivaller ve turnuvalardan dolayı birçok televizyon kanalı, gazete ve dergilerde görülmektedir. Geçmişte spor amacı dışında deniz, göl ve nehirlerde bir yerden başka bir yere geçebilmek için kullanılan ulaşım aracıydı. Hatta ilk ulaşım amacı ile kullanılışı Akdeniz ve Nil Nehri arasında olmuştur. Türkiye’de kürek sporu ile ilgili çok fazla kulüp mevcuttur ve bu kulüplerin geneli aktivitelerini yakın civarda bulunan baraj göllerinde yapmaktadır. Kürek sporuna örnek olarak

Şekil 1.6. Adana Seyhan Baraj Gölü'nde düzenlenen kürek yarışları gösterilmiştir.

Şekil 1.6. Adana Seyhan Baraj Gölü'nde düzenlenen kürek yarışları

Yelken:

İnsanların suyun kaldırma gücü ve rüzgârdan yararlanması suretiyle başlayan yelken sporu, bugün popüler spor dallarından biridir. Daha önceleri Hollandalı gemicilerin korsan gemilerini kovaladıktan sonra gayri ciddi olarak yelkenli gemilerle yaptıkları dönüş yarışları, 1639 yılında İngiltere’de Seamark Club adlı yelken kulübünün kurulmasıyla ciddiyet kazanmıştır ancak gelişimi 19. yy’ın ikinci yarısından itibaren hızlanmıştır. 1900 yılında Olimpiyat Oyunları’na dâhil edilmesi de yelkenciliğe spor kimliği kazandırmıştır. 20. yüzyılda ünlü araştırmacılar ve Slocum, Chichester, Moitessier ve Tabarly gibi gezginler yelken sporunun popülerliğini arttırmıştır. Bugün yelken hem hobi hem de spor olarak pek çok kişi tarafından benimsenmektedir (Uzel, 2012). Yelken sporunun olduğu baraj göllerine örnek olarak, Şekil 1.7. Adana Seyhan Baraj Gölü’ndeki yelken yarışmaları örnek verilmiştir.

Şekil 1.7. Adana Seyhan Baraj Gölü'ndeki yelken yarışmaları

Su Kayağı:

Su kayağı denge sporudur. Su kayağı, kişi veya kişileri bir hız motorunun çektiği, su yüzeyinde yapılan spordur. Yüksek hızla yapıldığı için kişinin sağlık durumu elverişli olmalıdır. Çünkü yüksek adrenalin etkisi vardır. Su kayağı; nehir, göl veya denizde yapılmaktadır. Durgun su en uygun olanıdır. Su üzerinde hız yapmayı, kabiliyetlerini ve kuvvetini göstermek isteyen insanların tercih ettiği bir spor dalıdır. Su kayağı için yaş sınırlaması yoktur. Su kayağı sporunun olduğu baraj göllerine örnek olarak, Şekil 1.8. Adana Seyhan Baraj Gölü'ndeki su kayağı örnek verilmiştir.

Şekil 1.8. Adana Seyhan Baraj Gölü'ndeki su kayağı

Olta Balıkçılığı:

Suya bağlı rekreasyon türlerinden olan olta balıkçılığı deniz, göl ve nehirlerde fazla tercih edilmektedir. Balıkçılık yapabilmek için paraya çok az ihtiyaç duyulduğu için talep yüksektir. Balıkçılık için yaş, cinsiyet ayrımı olmadığı için her kesimden insanın yapabileceği bir aktivitedir.

Seyhan Baraj Gölü olta balıkçılığı açısından yoğun bir şekilde yöre halkı tarafından kullanılmaktadır. Seyhan Baraj Gölü, şehrin içinde olduğu için, diğer göllerden önemli düzeyde farklılık gösterir. Bu durum göl çevresinde önemli ölçüde amatör olta balıkçılığı aktivitelerinin yürütülmesine sebep oluşturmaktadır. Şekil 1.9.'de olta balıkçılığına örnek verilmiştir. Fakat ne yazık ki yapılan bu olta balıkçılığı baştan sona geliş güzel ve kontrol edilmeden yapılmaktadır. Gölde hangi tür ve ne kadar balık avladıkları ile ilgili hiçbir veri yer almamaktadır.

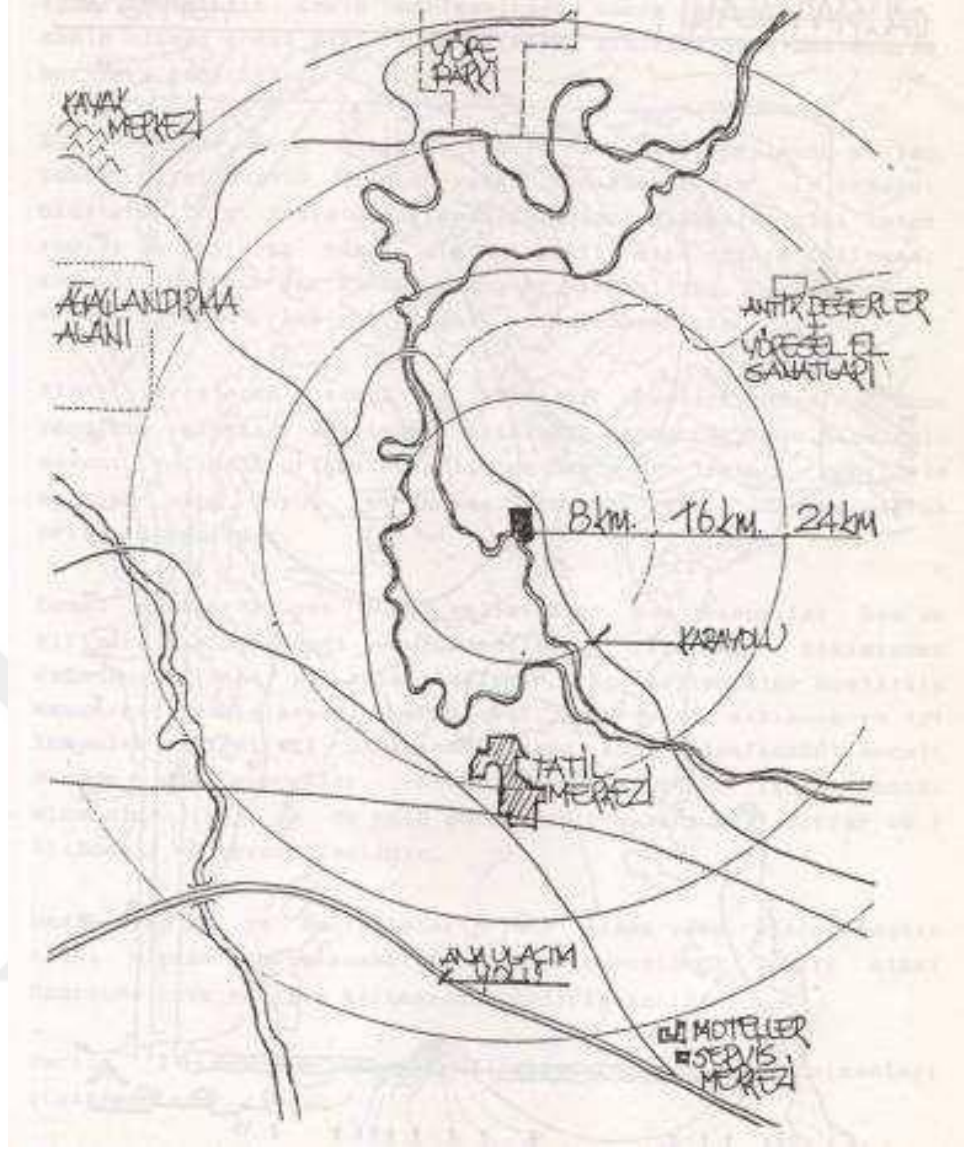

Şekil 1.9. Adana Seyhan Baraj Gölü'nde yapılan olta balıkçılığı

Kamping:

Turizm Yatırım ve İşletmeleri Nitelikleri Yönetmeliği'nde Kampingler; karayolları güzergâhları ve yakın çevrelerinde, kent girişlerinde, deniz, göl, dağ gibi doğal güzelliği olan yerlerde kurulan ve genellikle turistlerin kendi imkânlarıyla geceleme, yeme-içme, dinlenme, eğlence ve spor ihtiyaçlarını karşıladıkları en az 30 ünitelik tesislerdir.

Kamping alanı, kamping iç ve dış güvenliklerinin sağlanabileceği biçimde çevre özelliklerine göre çit, duvar, yeşillik gibi düzenlemeler ile çevreden tecrit edilir. Kamping alanı drene edilerek ağaçlandırılır. Boş alanlar çimlendirilir. Araç yolları, arazi ve iklim şartlarına uygun olarak toz kaldırmayacak ve çamur olmayacak şekilde düzenlenir. Şekil 1.10' da Kamp alanları bölge haritasına örnek (Sözen ve Şahin, 1988; Gök, 2011) gösterilmiştir.

Şekil 1.10. Kamp alanları bölge haritasına örnek (Sözen ve Şahin, 1988)

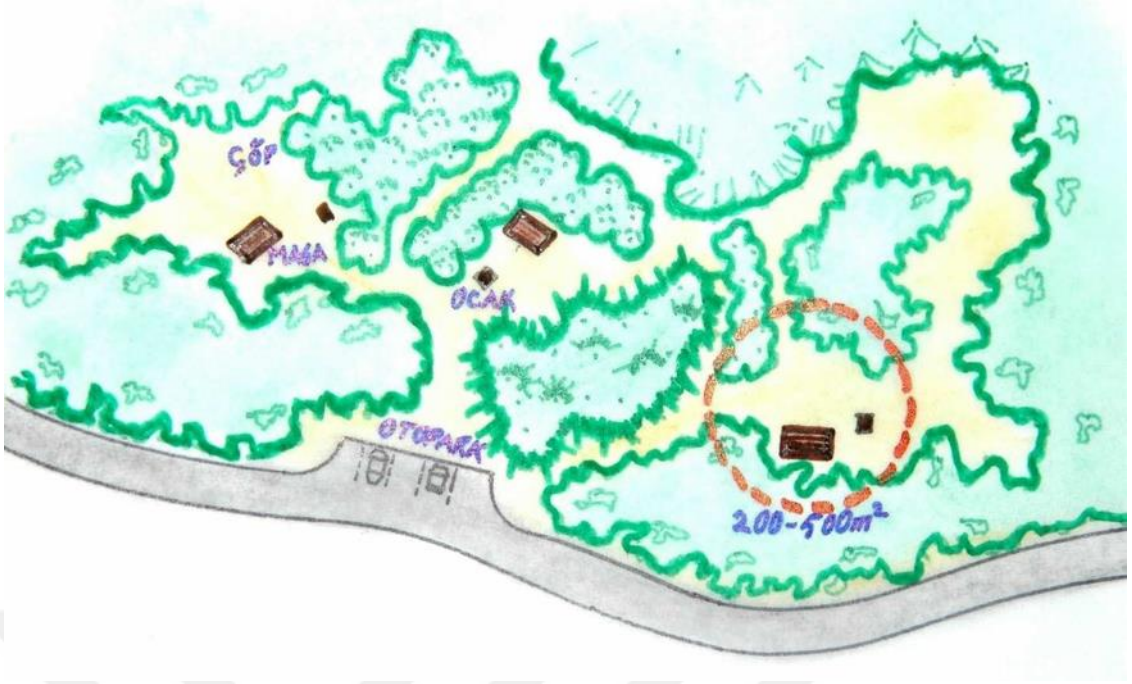
Kamp alanına ana giriş ve çıkışların güvenlik kontrol altında olması uygundur. Planlama ve tasarımında bölge çok iyi analiz edilerek değerlendirilmelidir. Bölgenin doğal ve kültürel özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Kamp alanları karayolları, su kenarları, doğal yapılar, kültürel yapılar, rekreasyon faaliyetlerinin birkaçını yapabileceği alanlar olmalıdır. Baraj göl çevreleri ile şehirlerarası yol güzergâhı üzerinde bulunan kamp yapmaya uygun alanlar olarak bilinir ama Seyhan Baraj Gölü'nün avantajı şehrin içinde olmasıdır. Bu yüzden günübirlik kamping için daha uygundur. Şekil 1.11. Ömerli Baraj Gölü Çevresinde Kamping örneği verilmiştir.

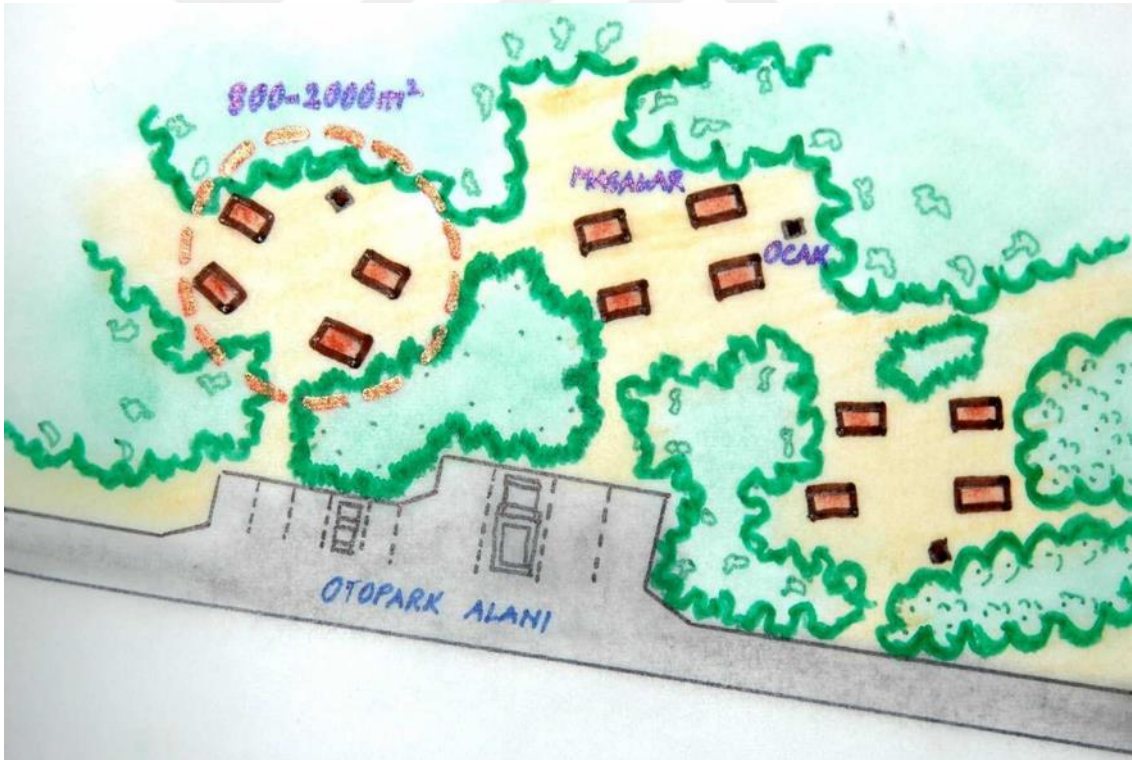
Şekil 1.11. Ömerli Baraj Gölü çevresinde kamping

Piknik alanları:

Piknik alanları insanların günlük aktiviteleri arasındadır. İnsanlar bu alanlarda ya önceden hazırladıkları ya da piknik alanında kısa sürede hazırlayabilecekleri yiyeceklerle bulunurlar. Piknik alanları şehir merkezine yakın ve kırsal alanlarda olabilmektedir. Piknik alanlarını kullanan kullanıcıların bu alanları seçerken suya yakınlığı tercih sebeplerinin başında gelmektedir. Daha önceki yapılan çalışmalar incelendiğinde görülmüştür ki insanlar piknik yapmak için genellikle nehir, deniz, akarsu, göl, baraj gölü gibi suyun olduğu alanları çok fazla tercih etmektedirler. Piknik alanları dinlenme, eğlenme ve günün sıradanlığından uzaklaşmak gibi birçok amaç barındırmaktadır. Piknik alanları ile ilgili şematik olarak Şekil 1.12. ve Şekil 1.13.'de eski örnek çalışmalar verilmiştir. Piknik alanlarının tasarlanması ve planlanmasında göz önünde tutulması gereken genel ilkeler:

Şekil 1.12. Aile piknik ünitesi (Gülemez, 1989; Gök, 2011).

Şekil 1.13. Grup piknik ünitesi (Gülemez, 1989; Gök, 2011).

a. Alanın rekreasyonel kapasitesi belirlenmelidir. Planlama esnasında tesislerin alana dengeli olarak dağıtılmasına dikkat edilmelidir.

b. Ziyaretçiler duruma göre genellikle su kenarı, güneşli ya da gölge alanları tercih edebilirler. Bu alanların planlanmasında olası ziyaretçi yoğunluğu göz önünde tutulmalıdır.

c. Piknik alanlarında var olan bitki örtüsünden yararlanılmalıdır. Yapılan peyzaj düzenlemesinde alana kuşatılma hissi verilmelidir.

d. Piknik alanında yapay sınırlamalardan kaçınılmalıdır. Piknik alanının sınırları doğal sınırlar (tepeler, akarsular, tarım alanı sınırları) olmalıdır.

e. Hakim rüzgarlara karşı rüzgar perdeleri oluşturulmalıdır.

f. Aile ve grup piknik ünitelerinden görülebilecek alanlar açık bırakılmalıdır.

g. Arazinin uygun yerlerinde bir veya birkaç otopark alanı ayrılmalıdır. Otobüs gibi büyük taşıtlar için de yer bırakılmalıdır. Otopark için en azından %10'luk bir gölgelendirme sağlanmalıdır.

i. Piknik alanı içinde yapılacak tesisler (bekçi kulübesi, kır gazinosu, restoran, satış büfeleri gibi) bölge mimarisinin ana çizgilerini yansıtan şekilde, çevre ile uyumlu planlanmalıdır.

j. Piknik alanlarında temizliğe ve ateşe dikkat edilmeli, gerekli özen için uyarı levhaları bulunmalıdır.

k. Alanın sürekli temiz tutulmasını sağlayacak bir veya birkaç görevlinin sürekli ya da hafta sonlarında bulundurulması yoluna gidilmelidir (Güleç, 1989; Gök, 2011).

Yukarıda açıklananların tamamı deniz, akarsu, göl ya da baraj gölleri etrafında gerekli ön değerlendirme, analizler ve araştırmalar sonucunda yapılabilecek etkinliklerdir.

2. KAYNAK ÖZETLERİ

Aksoy (2006), “Kent Plajları ve Tasarım Kriterlerinin İrdelenmesi” adlı çalışmasında, belirlenen kriterlere göre kent plajı sayılabilecek özellikte Avrupa, Amerika ülkeleri ve Türkiye’de uygulaması yapılmış örnekler genel özellikleri ile incelenmiş. Sonuç olarak bu örneklerden yararlanılarak, Türkiye’de yapılacak plaj düzenlemelerine uyulması gereken temel esaslar ve kıyı planlaması ilkelerine uygun tasarımlar ve çözümler için öneriler geliştirilmiştir.

Aşıkkutlu (2008), bu araştırmasında; “Rekreasyonel Motivasyon ve Kısıtlayıcılar; Ankara Göksu Parkı ve Harikalar Diyarı Parkı Örneği” kent parklarının yoğun kent sistemleri içerisinde ekolojik açıdan olumlu etkilerinin olması yanında, insanların kendilerini yenileyebilecekleri ve doğaya özlemlerini de giderebilecekleri mekânlar durumunda oldukları söylenebilir. Fakat zaman içerisinde çeşitli nedenlerden dolayı bu parklara beklenen yoğunlukta kullanıcının gelmemesi gibi durumlarla karşılaşmaktadır. Dolayısıyla kent parklarında kullanıcıların katılımlarını etkileyen nedenleri araştıran rekreasyonel motivasyon ve kısıtlayıcılar konusunun amacı çalışma yapılan alandan en fazla şekilde faydalanılmasının nedenlerini belirlemektir.

Balık (2009), bu çalışmada; Peyzaj mimarlığı bakışıyla baraj gölleri ve çevresel etkileri incelenmiş, Tahtalı Barajı’nın kendisinden kaynaklanan çevresel etkilerinden çok, dışarıdan aldığı çevresel etkilerin daha çok olduğu saptanmıştır. Ancak yine de her iki etki birbirini hızlandırmaktadır. Ayrıca, alan kullanımlarının değiştiği ve çarpık kentleşmenin olduğu gözlenmiştir. Bu amaçla, havza baz alınarak master plan hazırlanmalı ve çevresel etkiler ve alan kullanımları derhal kontrol altına alınmalıdır. Buna ek olarak, ülkemizdeki barajlarda rekreasyonel master planlar hazırlanmalı ve rekreasyonel aktiviteler uygulanmalıdır. Bu sayede hem bazı önemli spor dalları ülkemizde gelişecek hem de yapım maliyeti çok yüksek olan barajlarımızdan gelir elde edilebilecektir.

Gökyer (2009), Peyzaj değerlendirme Bartın Kenti ve Arıt Havzası örneğinde gerçekleştirilmiştir. Peyzaj değerlendirme, alanın peyzaj yapısının ortaya konulmasında ve alandaki peyzaj tiplerinin durumunun belirlenmesinde önem taşımaktadır. Tez çalışması ile peyzaj planlama, peyzaj yönetimi ve koruma çalışmalarına katkı sağlanması amaçlanmıştır. Çalışma; envanter, analiz ve değerlendirme olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilmiştir. Sayısal ortama aktarılan veriler ve arazi çalışmaları sonucu elde edilen bulgular peyzaj göstergeleri kullanılarak analiz edilmiştir. Peyzaj ölçümlerinin kullanılması ile elde edilen sayısal sonuçlar değerlendirmede kolaylık sağlamıştır. Tez çalışması kapsamında yapılan peyzaj değerlendirme sonucunda alanın durumu (sağlıklı olup-olmadığı) ortaya konulmuştur.

Salıcı (2009), bu araştırmada, Adana Seyhan Nehri örneğinde yeşil koridor sisteminin planlama ve tasarlanmasına metodolojik bir yaklaşım geliştirilmeye çalışılmıştır. Yaklaşımın özünü, rekreasyon yönelimli kullanım olanaklarının araştırılması oluşturmaktadır. Bu bağlamda araştırmada çekim odağı olarak nitelendirilen ve geliştirilecek yeşil koridor kapsamında rekreasyonel çekim özelliği taşıyan alanların belirlenmesi önem kazanmıştır.

Ekal (2010), bu çalışmada; “Büyük Antakya Parkı’nın Rekreasyonel Talep Özelliklerinin Saptanması” Büyük Antakya Parkı’nın bugünkü durumu rekreasyonel talep özellikleri temel alınarak ortaya konmuş, 21. yüzyılın getirdiği kentsel peyzaj mimarlığı değerleri ışığında, rekreasyonel planlama ilkeleri temel alınarak sorunların değerlendirilmesi ve yeni bir kent parkı yaratılması için önerilerde bulunmak hedeflenmiştir.

Tülek (2010), Bu tez kapsamında, Hızlı kentleşme tüm dünyada kentlerin sürdürülebilirliğine yönelik ilgiyi giderek arttırırken kentleşme hareketlerinin ekolojik süreçler üzerinde kentsel hava sıcaklığının yükselmesi ve su döngüsündeki değişimler gibi bir kısmı hissedilebilir boyuttaki etkileri de devam etmektedir. Ekolojik ilişkilerin göz ardı edildiği kentlerde, doğal alanların giderek azalması sonucunda iklim ve toprak koşulları değişmekte ve bunun yanı sıra konut, sanayi ve araçlardan kaynaklanan zararlı maddelerle yapay bir

yaşam ortamı oluşmaktadır. Bunun sonucu olarak kentlerde yapay karakterde “Kent Ekosistemi ve İklimi” oluşmaktadır. Almanya ve ülkemizden (Bayındır Barajı) iki su kıyısı rekreasyon alan örneği ve planlama ilkeleri ile su kıyılarının ekolojik açıdan önemi belirtilerek, meydana gelen bozulmalar ve nedenleri ile su kıyılarında yapılmış ve yapılması gereken restorasyon çalışmaları irdelenecek, sonuçta ülkemizde ve Almanya’da incelenen bu benzer niteliklere sahip iki alan karşılaştırılacak, öneriler geliştirilecektir.

Sağlık (2010), bu araştırmada, kıyıların yeniden tasarlanması sürecinde kıyı tasarım ilkeleri belirlenmiş, kıyı ile ilgili yeniden projelendirme çalışmalarına değinilmiştir. Kıyı ile ilgili kanun ve yönetmelikler incelenmiş ve yapılması gerekli değişiklikler üzerinde durulmuştur. Çanakkale kenti Yeni ve Eski Kordon kıyı kesimi araştırma alanı olarak seçilmiştir. Araştırma alanının ve yakın çevresinin genel özellikleri ve kentsel kıyı tasarımda etkili olabilecek çevresel ve ekolojik değerler belirlenmiştir. Yeni ve Eski Kordon kıyı kesiminin gelecekte yeniden tasarlanması sürecinde amaçların ve tasarım kararlarının neler olması ve nasıl uygulanması konuları incelenmiş, kıyısal alandaki sorunların çözümüne yönelik öneriler getirilmiştir.

Aydınyer (2010), bu çalışmaların amacı; Manisa da özellikle Balkan ülkeleri ve İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinden yoğun göç almış bir kentimizdir. Çalışma alanı olarak Ege bölgesinde yer alan büyük bir sanayi kenti aynı zamanda da Gediz nehriyle sulanan verimli tarım arazilerine sahip Manisa kenti seçilmiştir. Manisa peyzaj mimarlığı yönünden olduğu kadar, zengin tarihi ve kültürel mirasa sahiptir. Bu çalışmaların amacı Manisa kent merkezi ve yakın çevresinin doğal tarihi kültürel ve ekonomik yapısını inceleyerek, sahip olduğu potansiyeli peyzaj mimarlığı bakımından değerlendirmektedir. Mevcut durum irdelenerek görülen eksiklikler ortaya konulmuş ve planlama önerileri sunulmuştur.

Yalçinkaya (2010), bu araştırmada Trabzon’un Çaykara ilçesi yakınlarında bulunan Uzungöl Özel Çevre Koruma Bölgesi araştırma alanı olarak seçilmiş, bu alanın eko Turizm potansiyelini en somut ve gerçekçi biçimde ortaya koymak

amaçlanmıştır. Bu potansiyelin nesnel verilere dayanabilmesi için öncelikle alanın EUNIS sınıflandırma sistemine göre biyotopları tespit edilmiştir. Daha sonra bu biyotoplar CBS ile uydu görüntüleri de kullanılarak sayısal ortamda haritalandırılmıştır. 2 yıl boyunca yılın her döneminde gerçekleştirilen anket çalışmaları ile alanın ziyaretçi profili ve bu profillerin karakteristik özellikleri ile öncelik sıralamaları tespit edilmiştir. Alan belirlenen 20 adet ekoturizm potansiyeli belirleme kriteri doğrultusunda CBS yardımıyla değerlendirilmiş ve daha önce tespit edilen 3 farklı ziyaretçi profillerinin önceliklerine göre ekoturizm potansiyeli haritaları oluşturulmuştur.

Canik (2011), bu tez çalışması altı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; kıyı alanlarının öneminden bahsedilerek, daha önce konuyla ilgili yapılmış ve çalışma aşamasında yararlanılan kaynaklardan bahsedilmiştir. Tez konusu açıklanmış ve amaçlar ortaya konmuştur. İkinci bölümde; nehir kentleri tanımlanarak, dünyadaki nehir kentlerinden örnekler verilmiş ve bu kentlerin gelişiminin nehirle olan ilişkisinden bahsedilmiştir. Üçüncü bölümde; nehir kıyısı peyzaj tasarım ve prensipleri belirlenerek, tasarımda dikkat edilmesi gereken hususlar belirtilmiştir. Dördüncü bölümde; Çalışmanın ana materyali, Yeşılırmak Nehri kıyı düzenlemeleri olan Yalıboyu Promenadı ve Pirinççi Promenadı tasarımları hakkında bilgi verilmiştir. Beşinci bölümde; bulgular yer almaktadır. Çalışma alanı olarak seçilen Amasya kentinin sahip olduğu özellikler doğal ve kültürel olmak üzere iki başlık altında irdelenmiştir. Doğal özellikler, coğrafi konum, iklim, topoğrafya, jeolojik yapı, toprak ve flora; Kültürel özellikler ise, tarihsel gelişim, nüfus ve demografik yapı, ulaşım başlıkları altında incelenmiştir. Çalışma alanları olarak seçilen Yeşılırmak nehri kıyısında yer alan, Yalıboyu Promenad alanı ile Pirinççi Promenad düzenlemeleri hakkında bilgi verilmiştir. Belirlenen beş adet tasarım kriterine göre bu düzenleme alanları karşılaştırılmış, benzerlikler ve farklılıklar ortaya konulmuş, negatif ve pozitif özellikler irdelenmiştir. Altıncı bölümde ise; sonuç ve öneriler kısmı yer almaktadır.

Özdede (2011), bu çalışmada, Kentsel mekanlarda doğal kaynak olan akarsular, çizgisel özelliği ile ekolojik süreklilik sağlamak ve rekreasyonel açıdan

potansiyel alanlar olarak deęer kazanmaktadır. Kent ii akarsuların doęal ve kltrel zelliklerini korumak kadar estetik deęerinin de kente kimlik kazandırmakta nemli olduęu da bilinmektedir. Bu alıřmada, akarsu koridorlarının kentsel srdrlebilirlik, yeřil koridor saęlama, kimlik boyutu kazandırma, rekreasyonel kullanım alanları oluřturma, kent insanına sosyal ve psikolojik aıdan olumlu etki saęlamaya iliřkin konular deęerlendirilmiřtir. Bu amala, yurtdiřı ve yurtiinde uygulanmıř rnekler ele alınarak, kent ii akarsuların, kente kazandırmıř olduęu bu etkilerin nemi vurgulanmıřtır.

Pamuku (2011), bu arařtırmada, İřtambul kenti Beykoz ve ekmeky ileleri sınırlarında bulunan, kendini destekleyen birok akarsu kolları ve evresi ile tařıdıęı doęal ve kltrel zelliklerle kentin nemli doęal alanlarından birisi olan Riva Deresi ve evresi ele alınmıřtır. Dere ve etki alanları mevcut arazi kullanımlarının, kentsel ve kırsal geliřmeler erevesinde evreden gelebilecek tm baskılar da dahil olmak zere flora ve fauna gibi biyotik, toprak ve su gibi abiyotik faktrlerin doęal ve kltrel kaynaklarla olan evresel etkileřimini ortaya koymak amacıyla optimal alan kullanımları belirlenmiřtir.

Konaklı (2011), bu alıřma, havza bazında ekolojik yapının korunmasını hedef olarak farklı alan kullanım seeneklerini btnleřtirecek, kalkınmayı saęlayacak optimal alan kullanımının oluřturulmasını saęlamak amacıyla gerekleřtirilmiřtir. Bu amala alıřma alanı olarak seilen Altınapa Baraj Gl havzasının doęal yapısı, mevcut alan kullanımları ve sosyo-ekonomik yapısı ortaya konmuř ve uygun alan kullanımları belirlenmeye alıřılmıřtır. Uygunluk analizinin gerekleřtirilmesinde coęrafi bilgi sistemleri metodolojisi ile ok ltl karar verme yntemlerinden biri olan “Analitik Hiyerarřı Sreci” (AHS) birlikte kullanılmıřtır. alıřmada tarım, mera, orman, yerleřim ve rekreasyon olmak zere beř farklı alan kullanım tr deęerlendirmeye alınmıřtır. Elde edilen uygunluk deęerleri ve uygunluk katsayıları Coęrafi Bilgi Sistemi (CBS) aracılıęıyla sorgulanarak her bir kullanım iin potansiyel uygunluk haritaları hazırlanmıřtır ve elde edilen bu haritaların birleřtirilmesi ile optimal alan kullanım haritası oluřturulmuř ve oluřturulan harita ile mevcut alan kullanım durumu kıyaslanmıřtır.

Gök (2011), bu araştırma, Kozan İlçesi'ne 5 km. uzaklıkta bulunan Kozan Baraj Gölü çevresinin rekreasyon alan kullanım kararlarının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma üç aşamada yürütülmüştür. Araştırmanın birinci aşamasında, doğal veriler ve kültürel alan kullanımları, envanter çalışmaları ve yerinde yapılan gözlemlerle incelenmiştir. Gözlemler plankare bazında yapılmış ve elde edilen bilgiler haritalara işlenmiştir. Plankare bazında yürütülen çalışmalarda harita gridi kullanılmış ve birim alan 1 ha. olarak alınmıştır. Araştırmanın ikinci aşamasında, birinci aşamada yorumlanan ve haritalanan tüm faktörler su ve su kıyısı rekreasyonuna uygunluğu açısından bir sistem içerisinde değerlendirilmeye alınmıştır. Araştırmanın üçüncü aşamasında ise her plankare için saptanan değerler ışığında harita üzerinde su ve su kıyısına uygun kullanım alanları grafiksel olarak gösterilmiştir.

Çal (2014), bu çalışmada Türkiye'nin en önemli kent plajlarından biri olan Antalya Konyaaltı Plajı'nın rekreasyonel kullanım özellikleri peyzaj mimarlığı açısından irdelenmiştir. Konyaaltı Plajı'nın fiziksel gelişimi ve mevcut durumu incelenmiştir. Rekreasyonel kullanım özellikleri, ziyaretçilerin motivasyonları, tercihleri ve beklentileri araştırılmış ve anket çalışması yürütülmüştür.

Elde edilen anket verileri ile gruplar arasındaki farkları görebilmek için sıklık, kıkare ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, ziyaretçilerin daha çok genç, öğrenci ve üniversite eğitimine sahip kişiler olduğu ve Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme nedenlerinin başında suya dayalı etkinlikleri gerçekleştirmek olduğu saptanmıştır. Ayrıca bazı plajların daha yoğun kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Konyaaltı Plajı'nda rekreasyon kalitesinin arttırılması için, planlama ve tasarım ile yönetim ve uygulamaya yönelik öneriler getirilmiştir.

Kement (2015), çalışmanın amacı bireylerin doğaya yönelik rekreatif etkinliklere katılımları esnasında çevreye yönelik davranışlarının incelenmesidir. Araştırmada kullanılacak olan birincil veriler, Türkiye'de bulunan kamping işletmelerini ziyaret eden bireylere anket uygulanarak elde edilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler bireylerin çevre dostu rekreasyon

davranışlarının belirlenmesinde özellikle motivasyon düzeyleri, doğaya yönelik tutumları ve doğayı koruma hususunda ne kadar etkin oldukları gibi durumların önemli olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar gelecekte yapılacak olan çalışmalara da katkılar sağlamaktadır.

Gümüş (2016), modern teknolojinin gelişmesi ve kentleşmenin etkisiyle insanoğlunun doğal hareketlerinde meydana gelen azalmalar, yoğun çalışma saatleri ve bunların beraberinde getirdiği sağlık sorunları, rekreasyon alanlarının her geçen gün önem kazanmasına yol açmıştır. Kent insanının stresli şehir yaşantısından ve betonlaşmadan kaçış noktası olarak gördüğü rekreasyon alanlarının kullanımı üzerine yapılan araştırmaların azlığı dikkat çekmektedir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı; belediyeler tarafından yaptırılan rekreasyonel alanların kullanım etkenlerinin incelenmesidir. Bu araştırma betimsel tarama modelindedir. Araştırmanın evrenini Ankara ilinde yaşayan 18 yaş ve üzerindeki park ve rekreasyon alanı kullanıcıları oluşturmuştur. Evren seçimi ve dolayısıyla örneklem seçim yöntemi amaca yönelik (purposive sampling) yöntemidir.

Sadabadı (2017), çevrenin estetik değerlendirmesi, çevresel özelliklerden bireysel özelliklere kadar çok sayıdaki değişkenin etkileşimi sonucunda gerçekleşmektedir. Çalışmada hem kullanıcı görüşlerini hem de uzman değerlendirmelerini dikkate alarak farklı kültürlerde Kabul görülen çevre tasarımı için yön gösterici mekan tipolojileri ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu tez çalışmasının ana materyalini dünya çapında çeşitli parklara ait 7 adet fotoğraf oluşturmaktadır. Fotoğraflardaki görüntüler üzerinden kullanıcı grubu ve uzman grubu olmak üzere iki ayrı anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Kullanıcı grubundan görüntüleri beğeni durumlarına göre puanlandırmaları istenmiştir. Uzman grubu ise görüntüleri araştırma konusu ile ilgili mekansal karakteristikler kapsamında değerlendirmiştir. Daha sonra kullanıcı grubu anket sonuçları ve uzman grubu değerlendirmeleri karşılaştırılarak en çok ve en az tercih edilen görüntülere ilişkin mekansal karakteristikler ortaya koyulmuştur

Karşı (2017), Gölçük Tabiat Parkı Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölgesi'nde bulunan Bolu ili sınırları içerisinde yer alan, senede yaklaşık 400 bin kişinin rekreasyonel amaçla ziyaret ettiği bir yerdir. Son yıllarda Tabiat Parkında bazı ağaç çeşitlerinin kuruması, gölde alg büyümesi gibi sebeplerden ötürü yerel yönetimler acil eylem toplantıları düzenlemiştir. Bu çalışma kapsamında Tabiat Parkı'nın sürdürülebilir kullanımını sağlamak amacı ile mevcut kirlilik kaynaklarının, kirlilik dağılımlarının araştırılması ve ölçülmesi amaçlanmıştır.

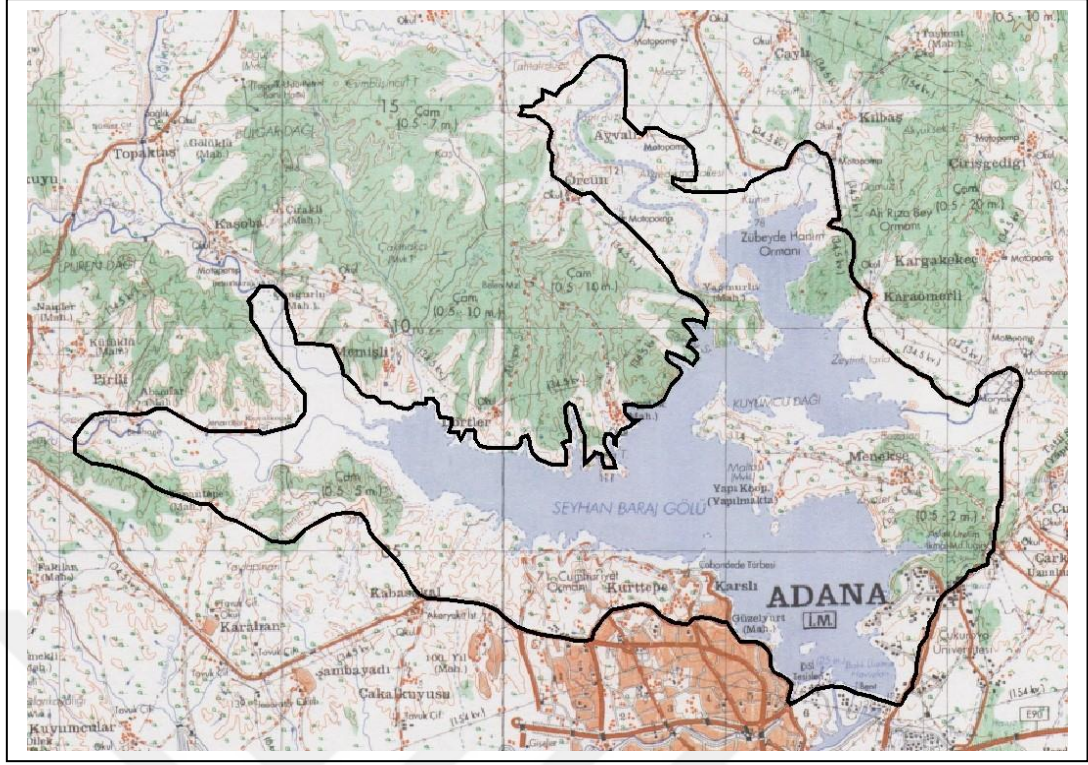
3. MATERYAL VE YÖNTEM

Adana ilindeki Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinin Rekreatyoneel Kullanım Bakımında İrdelenmesi Araştırmasında Türkiye’ de baraj gölleri ile ilgili dokümanlar ve veriler incelenerek çalışmanın yürütülmesi için gerekli olan yöntem oluşturulmuştur. Adana Seyhan Baraj Gölü sınırlarını Adana ilinin ilçeleri olan Çukurova, Sarıçam, Karaisalı ve Yüreğir kapsamaktadır. Seyhan Baraj Gölü’nün Türkiye’deki yeri Şekil 3.1. ‘de gösterilmiştir.

Şekil 3.1. Seyhan Baraj Gölü’nün Türkiye’deki konumu (Anonim, 2015)

Adana ilinin Kuzey enlemi: 37° 2' 11" N ve Doğu boylamı: 35° 20' 35" içerisinde, alanın UTM koordinatları Kuzey X koordinatı: 4117621,675 ve Y koordinatı: 701774,628, Doğu X koordinatı: 4110295,609 ve Y koordinatı: 714946,362, Güney X koordinatı = 4097807,136 ve Y koordinatı= 706747,242, Batı X koordinatı = 4107334,816 ve Y koordinatı= 688982,483 içerisinde yer almaktadır. Bu sınırlar 1:25.000 ölçekli N34 c1, N34 c3, N34 c4, N34 d2 ve N34 d3 paftalarda yer almaktadır. Seyhan Baraj Gölü’nün Adana ilindeki sınırları Şekil 3.2. ‘de yer almaktadır.

Şekil 3.2. Seyhan Baraj Gölü'nün Adana ilindeki sınırları (Anonim, 2012)

3.1. Materyal

Adana ilindeki Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinin Rekreatyonel Kullanım Bakımında İrdelenmesi çalışmasında alanın doğal, fiziksel, ekonomik ve kültürel özelliklerini, literatürlerden yararlanarak alanın uydu görüntüleri, fotoğraf, harita, hava fotoğrafı, imar planları ve yeni yapılan anket verileri çalışma materyali olarak ele alınmıştır. Bunun yanı sıra Seyhan Baraj Gölü ve etrafı ile ilgilenen kurumların yazıları, ilgili mevzuatlar, çalışma alanı ve bu çalışma alanına benzer çalışma alanları ile ilgili makale ve tezler dikkate alınmıştır.

3.1.1. Alan ile ilgili doğal veriler

3.1.1.1. Coğrafi Konumu

Adana Seyhan Baraj Gölü, Türkiye'nin güneyinde yer alan Adana İl'inin Çukurova, Sarıçam, Karaisalı ve Yüreğir ilçeleri sınırları içerisinde kalmaktadır. Seyhan Nehrinin iki yakasında 35 °-38 ° kuzey enlemi ve 34 ° -36 ° doğu

boyamında yer almaktadır. Seyhan Nehri'nin uzunluğu 560 km.'dir. Araştırma alanı, doğal yapısının ve fiziksel özelliklerinin yarattığı farklılıklar nedeni ile rekreasyonel açıdan çeşitlilik yaratmıştır. Rekreasyonel faaliyetler açısından önemli faktörler coğrafi konum, jeolojik ve jeomorfolojik yapı, toprak, hidrolojik yapı, doğal bitki örtüsü ve iklimdir. Bu faktörler ile ilgili araştırmalar yapılmıştır.

3.1.1.2. Jeolojik özellikleri

Adana ilinin jeolojik yapısı ovalık ve dağlık kısım olarak iki bölüme ayrılır. Seyhan Baraj Gölü'nde; Pliyosen killi seriler, Pleistosen kırmızı seriler ve Holosen kum-çakıl serileri bulunmaktadır (Anonim, 2012). Şekil 3.3.'de Çalışma Alanı ve Çevresini Gösteren Jeoloji Haritası (MTA 1991) yer almaktadır.

a) Dağlık Kesim (Doğu Taridler Kuşağı)

Tahtalı Dağları'nın yapısına I. Zaman kıvrımlı şist ve kireç taşlarıyla yeşil kayalar hakimdir. Bolkar Dağları'nın temelini de Aladağlar gibi kar bonifer sonu ile Permien başına ait kireç taşları oluşturur. Pekçok kez deprem ve yanardağ etkinliklerine uğrayan Bolkar Dağları, III. Zamandaki Alp Dağı oluşumuyla bugünkü biçimini almıştır. Yerkabuğundaki büyük yüzey şekillerinin oluşumuna yol açan egoojenik hareketlerin sonuncusu ise, dağların günümüzdeki yüksekliğine ulaşmasını sağlamıştır. Bolkar Dağları'nın yüksek kesimlerinde IV. Zamana (Kuvaterner) ait buzlaşmanın izleri görülür (Anonim, 2012).

b) Ovalık Kesim

Ovalık Kesim alüvyal materyallerden oluşmaktadır. Çukurova Bölgesinde kireçtaşı oluşumları ile dördüncü zaman alüvyalleri yayılım gösterir ve ildeki ovaları oluşturur. Adana Havzası III. zamanın sonlarına doğru deniz ve kara kökenli sedimentlerin çökmesi ile oluşmuştur. Karışık yapıli bir delta olan Çukurova'nın güneyindeki bölüm, Halosende (y.10 bin yıl öncesinden bugüne) alüvyon yığılmasıyla yeni eklenmiştir. Bunun gerisinde Pleishosen'e (y. 2,5

milyon yıl 10 bin yıl önce) ait daha eski bir delta vardır. Bu eski deltanın yüzeyleri bugün üç ayrı taraça halinde yüksekte kalmıştır (Anonim, 2012).

c) Madenler

Jeolojik durumundan dolayı Adana ili, çok çeşitli aynı zamanda çok önemli yeraltı kaynakları bulundurmaktadır. Bu doğal kaynaklar sırası ile demir, krom, kurşun, çinko, altın, gümüş, boksit, manganez, barit, fosfat, kuvars kumu ve kuvarsit, alçı taşı, tuz, çimento hammaddeleri, yapı taşları, petrol, kömür, asbest, manyezit v.b. gibi kaynaklar yörenin maden kaynakları içerisinde (Anonim, 2012).

Pliyosen killi seriler:

Kuzey ve orta kısmında eski deniz terası ve teras yamaçlarından oluşur. Ana kaya kalkerli kil taşı ile şeyl arasındadır. Mavi-gri, Gri-sarı renkli milli bloklu, kısmen betonitlidir. Kolayca aşınmaya müsait olduğu için üzerinde çok sayıda gully'ler (sel yarıntıları) meydana gelmiştir. Kireç taşları (kalış) birçok yerde ana materyali oluşturduğu gibi bazı kısımlarla da aşınmadan ötürü yüzeye çıkmıştır (Anonim, 2012).

Pleistosen kırmızı seriler:

Yan dereler ve Seyhan Nehri'nin oluşturduğu kırmızı-kahverenkli eski aluviyon teraslarıdır. Ana kaya konglomeradır. Sert bir çimentolaşma göstermedikleri için sürme ve kazı ile kolaylıkla elemanlarına ayrılırlar. Holosen dikey yükselmelerinden dolayı eski yüzeylerinde yarılmalar ve boşalmalar meydana gelmiştir (Anonim, 2012).

Holosen kum-çakıl (aluviyon) serileri:

Özellikle holosendeki yükselmelerde taşıma gücü artan Seyhan Nehri ve kolları çevredeki sel ve aşınım yüzeylerinin son ürünü olan toprak katmanlarının

taşıyıp ova tabanına sermesiyle oluşan taban arazileridir. Aluviyaller kil, kum ve çakıl depozitlerinden oluşmuştur. Çakılların orijini, renkleri gri ile beyaz arasında değişen kireç taşlarıdır. Adana havzasının alt Tersiyer süksesyonu Paleozoik ve Mesozoik yaşlı litostratigrafik birimlerden oluşmuştur. Senozoik oluşumlar ise kuzeyde Tersiyer ve güneydeki Quaterner birimler ile ifade edilmektedir. Havzanın Tersiyer süksesyonu Toros Dağı orijinli formlardan oluşan Paleozoik ve Mesozoik yaşlı kaya birimleri üzerinde yer almaktadır. Adana havzasına ait Oligosenden Pliosen kadar olan Tersiyer stratigrafisi 12 litostratigrafik birim ve bunlara ait sekiz formasyon ve dört üyeden oluşmaktadır. Bunlardan alanımız içinde Tersiyer oluşumlu Kuzgun ve Handere formasyonları ile Quaterner oluşumlu Teras-Kalişi yer almaktadır (Anonim, 2012).

Kuzgun Formasyonu:

Üst Miyosen (Tortaniyen) yaşında olduğu bildirilen Kuzgun formasyonu YHGS'nda, kuzeyden güney-batıya doğru sürekli uzanımlıdır. Birim başlıca; çakıl taşı, kumtaşı, çamur taşı ve sığ denizel Ostrealı düzeylerin ardalanmasından oluşmaktadır (Anonim, 2012).

Kuzgun Üyesi:

Başlıca kırmızı renkli karasal kalsit ve yeşil-açık kahverenkli sığ su sedimentlerini içermektedir. Karbonat oranı doğudan batıya doğru artış gösterir. Bu üyenin ana fasiyeslerinden birini, menderesli nehir çökelleri oluşturmaktadır. Bu nehir çökelleri Baraj Gölünün yakın doğu kıyıları boyunca dominant oluşumlardır. Batıdaki yakın kıyılarda ise menderesli nehir çökelleri ile sığ su sedimentlerinin birbirlerine lateral ve vertikal olarak geçişmeleri yaygındır (Anonim, 2012).

Salbaş Tüfit Üyesi:

Kuzgun üyesi, Salbaş tüfit üyesine parlak gri renkli Volkanokalstik kum taşı ve gri silttaşı ile geçişim yapar. Bu geçiş zonu 0-10 metre kalınlığında açık gri-beyaz renkli değişik oranlarda kil ve silt materyali içeren tüfit tarafından örtülmüştür. Bol miktarda deniz Lamellibranchia ve Gastropod izlerini taşıyan alanlar, bu formasyonun denizsel ortam fasiyesini oluşturur. Diğer yandan karasal çökeltme ortamlarında da karaya ait Vertebrata dişleri bulunmuştur (Anonim, 2012).

Memişli Üyesi:

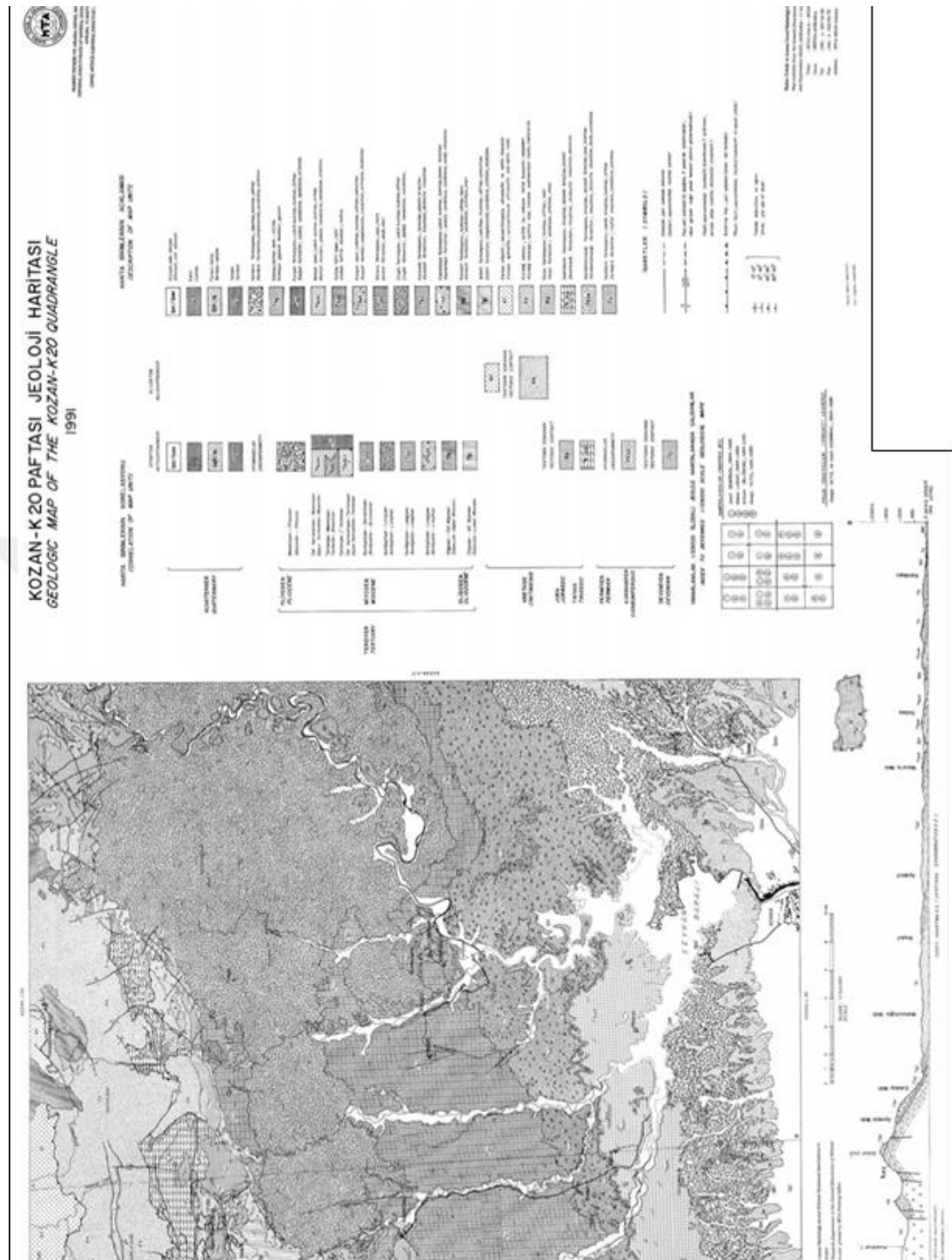
Başlıca karasal aluviyonlar, Kuzgun üyesinde olduğu gibi sığ su sedimentleri içermektedir. Karasal dönemler erozyonal bir dönem ile başlar ve tane boyutları yukarıya doğru küçülmektedir. Sığ denizsel çökelleri gevşek ve pürüzlü kum taşı, ince ve orta boyutlu kum taşı, silttaşı ve çamurtaşı içerir. Bol miktarda Lamellibranchia ve Gastropod ve Ostrealı katmanlara sahiptirler. Karbonat oranı batıya doğru kademeli olarak karbonatlı kum taşı ile birlikte artış gösterir (Anonim, 2012).

Handere Formasyonu:

Seyhan Baraj Gölü'nün kuzey-batı kesimlerinde yer almaktadır. Formasyonun, doğu kesimlerinde silt ve kumtaşı bol miktarda bulunmaktadır. Batı kesimleri ise konglomera ve orta-kaba yapılanmalı kumtaşlarını içermektedir. Bu formasyon, Kuzgun formasyonu üyesi olan Memişli üzerinden, Lenticular geometrili, pürüzlü, kumtaşı ve konglomera ile karışık yataklı olarak başlamaktadır. Tabanında gevşek ve kaba çamurtaşları, üstte ise soluk-gri renkli silt taşı ve kumtaşı katmanlarını içerir. Güney kısımlarda düşük eğim nedeniyle formasyonun üzeri aluviyal ve teras örtüleri ile kaplanmıştır (Anonim, 2012).

Teras – Kaliři:

Adana havzasında yeralan Teras ve Kaliřler, Quaterner oluřumlar olup, havzada iki tip formasyonu bulunmaktadır. Bunlardan biri Handere formasyonu üzerinde yer almakta olup, Adana ovasının son alüviyonları ile örtölmüřtür. Bu teraslar bazı yerlerde Kaliř formasyonu özellięi gösterirler. İkinci teras formasyonu tipi ise Seyhan, Çakıt ve dięer önemli nehirler boyunca geliřmiřtir. Teraslar, nadir olarak pürüzlü kumtařı iç yataklı, kaba konglomeraları içermektedir. Bunlar ophiolit, kireçtařı kuarsları, radiolarite v.s. tarafından çevrilerek 50-60 cm'ye kadar ulaşmaktadır. YHGS'da yayılan Kaliřlerin çoęunluęu özellikle terasların üst seviyesinde oluřmuř olup, %52,30-59,90 arasında CaO içermektedir (Anonim, 2012).

Şekil 3.3. Çalışma alanı ve çevresini gösteren jeoloji haritası (MTA 1991)

3.1.1.3. Toprak

Seyhan Baraj Gölü ve çevresine ait toprak grupları, Toprak Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan “Seyhan Havzası Toprakları” adlı yayında 4 gruba ayrılmıştır (Anonim, 2012).

Kahverengi Orman Toprakları:

Seyhan Baraj Gölü’nde en fazla karşılaştığımız toprak türü kahverengi orman topraklarıdır. Seyhan Baraj Gölü’nün kuzeyinde dağlık arazilerde, değişik yaşlı kireçli ana materyal üzerinde, organik maddece de zengin koyu A1 ve bazen bunun altında renk ve yapıca farklı B katmanlarından oluşmuştur. Farklı eski bölünmüş kireç taşı, killi şistler ve marn üzerinde oluşmuş olan topraklar üzerlerinde Garik formasyona ait bitkileri barındırırlar (Anonim, 2012).

Kırmızı Kahverengi Akdeniz Toprakları:

Baraj Gölünün güneyinde bulunan baskın toprak sınıfıdır. Çok az Adana’nın üzerinde olduğu alçak sekilerde, konglomeralar üzerinde sıcak-kurak Akdeniz İklimi etkisinde oluşmuştur. Oluşumunda kireç yıkanımı yerine Fe₃ birikimi ve kil taşınımı işlemleri etkindir. Yapı ve renk farklılaşmasıyla “B katmanı” oluşmuştur. “B katmanı” yapı ve kıvamıyla “A katmanı”ndan ayırt edilebildiği gibi, kil birikimi de gösterebilir (Anonim, 2012).

Toprağın üzerinde olduğu konglomera, Kuaterner-Orta Miosen yaşlıdır. Daha kuzeyde ise ana kaya sert kalkerdir. Bu toprak Adana’nın hemen kuzeyinde, doğudan batıya doğru uzanan alanlarda nadassız kuru tarım ve bağ bahçe grubuna ayrılmıştır. Kuzey kesimleri ise taşlık ve kayalık olup yer yer zayıf Garik formasyonuna ait olan bitki türleri ile kaplıdır (Anonim, 2012).

Alüviyal Topraklar:

Baraj Gölü'nün güney kısmını ve nehirlerin Baraj Gölüne giriş yaptığı alanlarda varlıklarını gösterirler. Bu gruba giren topraklar, pekişmemiş Kuaterner depozitler üzerinde yer alan genç alüviyal topraklardan oluşmuştur. Toprak organik madde birikimi ve yapı oluşmasıyla ochric nitelik kazanmıştır. Organik madde, çoğu profillerde derinlikle paralel olarak azalmaktadır. Genellikle ağır bünyeli olan topraklarda çoğu yerde Vertisoller, öz çatlakları, kayma yüzeyleri ve yüksek kil kapsamı özellikleri görülür. Buna göre bu toprak grubu, en az ochric A ve çoğu kez cambic B katmanlarına sahip eski alüviyal, farklılaşma göstermeyen genç alüviyal, hidromorfik alüviyal ve vertisolleri kapsayan birlikler halindedir. Tarım amaçlı kullanım dışında kalan alanlarda bitki örtüsünü çayırliklar oluşturmaktadır (Anonim, 2012).

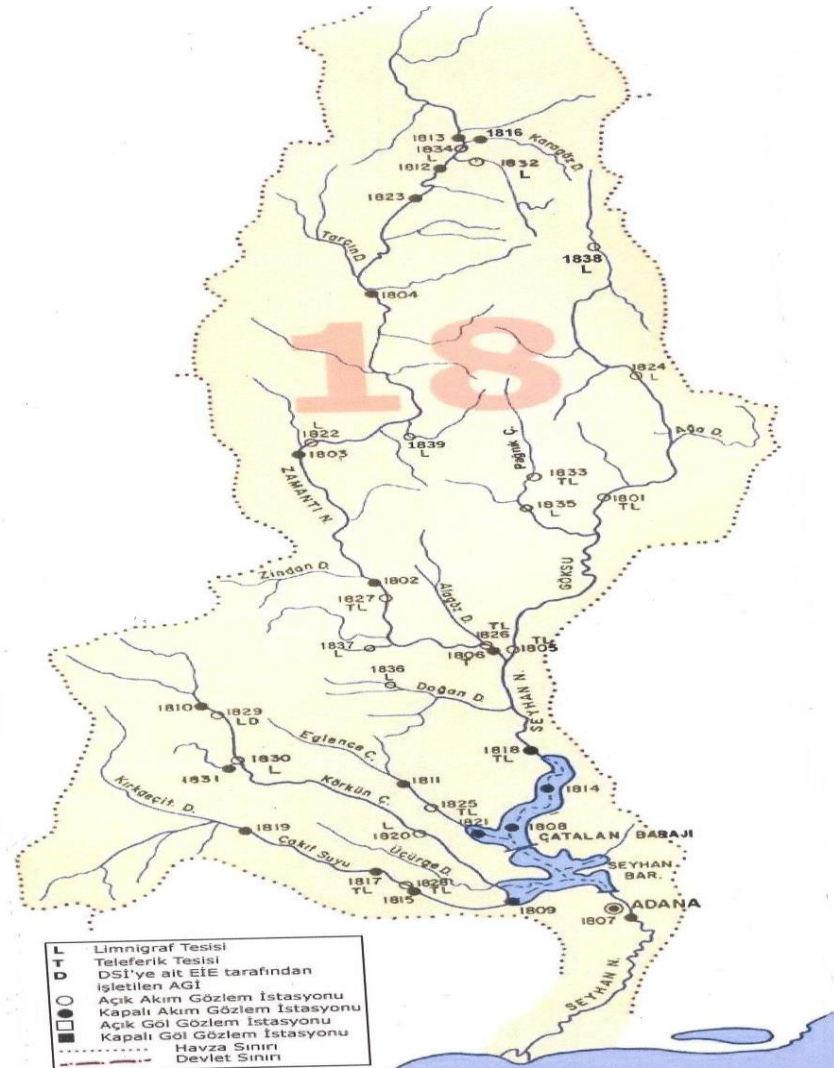
Kolüviyal Topraklar:

Yerçekimi ve küçük akıntılarla yamaçlardan taşınmış olup, dane büyüklüğüne göre yatay sıralanma göstermeyen yığıntılar kolüviyal toprak materyalidir. Havzadaki kolüviyaller, üstteki organik madde birikimi ile oluşan zayıf ochric A1 katmanına sahiptir. Altta yapı farklılaşmasıyla ortaya çıkan zayıf cambic B bulunabilir. Serbest kireç derinlikle artar. Organik madde de aynı şekilde derinlikle bağlı olarak azalır. Kolüviyal toprak materyali çok çeşitli orjinlidir. Genellikle çakıllı olup kil oranı yüksektir. Eğim %1-6 arasındadır. Yükselti 50-1500 metre arasında değişir. Üzerinde bağ tarımında kullanılan alanlar dışında çoğunlukla tek ve iki yıllık otsular hakimdir (Anonim, 2012).

3.1.1.4. Hidrolojik yapı

Seyhan Baraj Gölü, topografik çeşitlilik sebebiyle çok fazla büyük ve küçük derelerin oluşturduğu kıyı şeridinde sahiptir. Çizelge 3.1. Yıllara göre Seyhan Nehri Akım Gözlem tablosu verilmiştir.

Akdeniz Bölgesinde, Adana İlinde bulunan Seyhan Baraj Gölü enerji üretimi sağlamak, sulama yapabilmek ve sellerden korunabilmek için birden fazla amacı olan toprak dolgusu ile oluşturulmuş bir Baraj Gölüdür. Çalışma alanı ile hidrolojik veriler Şekil 3.5. 'de DSI'ye ait Elektrik İşleri Etüt İdaresi tarafından işletilen Akım Gözlem İstasyonları, Şekil 3.6. Seyhan Baraj Gölü Genel Bilgi Tablosu ve Şekil 3.9. Seyhan Barajı'nın aylara göre ortalama giriş-çıkış akımları verilmiştir. Baraj Gölü'nün maksimum doluluğu yaklaşık olarak 95 m² , deniz seviyesinden yüksekliği ise yaklaşık olarak 70 metredir. Barajın inşaatı 1956 bitmiştir. Alanın yaklaşık %65'ni gölalanı oluşturmaktadır. Gölün yüzey alanı 67,50 metredir.

Şekil 3.4. DSI'ye ait elektrik işleri etüt idaresi tarafından işletilen akım gözlem istasyonları (Anonim, 2012)

Çizelge 3.1. Yıllara göre Seyhan nehri akım gözlem tablosu (Anonim, 2012)

18 - SEYHAN HAVZASI													
1818 - SEYHAN NEHRİ - ÜÇTEPE													
Yeri	(35°28'07" D - 37°22'47" K) (Kozan-N34) Adana-Kozan yolunun 40 km'sinden sola ayrılan Aladağ (Karsantı) yolunun 25. Km'sinde Seyhan Nehri üzerindeki Üçtepe köprüsündedir.												
Yağış Alanı	1384 6,0	km ²						Yaklaşık Kot				130	m
Gözlem Süresi:	18.02.1966 -						Uzun Süreli Ortalama Akım				141,	m ³ /s	
Seviye Ölçeği:	Eşel v e Limnigraf												
Ek Bilgiler :	1980 Fey ezanında kule-telef erik v e köprü y ıklıdı. Yeni köprü y apıldıktan sonra 01.10.1980 tarihinde köprü y e ağırlıklı eşel kuruldu, 08.07.1983 tarihinde boru limnigraf , 06.08.1983 tarihinde telef erik kuruldu. Kot:130 m (Çatalan Barj Max.su sev iy esi 127 m) olarak, Koord. GPS ile bulundu. 15.08.2006'da <i>AGİ Menteş HESBaraj Gölü içerisinde kaldığından dolayı 8 km membadaki köprüye alınmıştır (Yeni Koord:35 28 17D-37 25 25K, Kot:148 m, Y.Alanı: 13740.6 km², N34-b2'dir).</i>												
AYLIK ORTALAMA AKIMLAR (m ³ /s)													
YIL / AY	EKİM	KASIM	ARALI K	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİR AN	TEMMU Z	AĞUST OS	EYLÜL	Y.ORT .
1966	66,7	68,2	114,	485,	245,	260,	302,	200,	133,	101,	83,9	79,6	178,
1967	71,9	82,7	217,	190,	132,	257,	350,	301,	153,	109,	90,8	83,7	170,
1968	78,3	113,	143,	232,	257,	509,	415,	230,	154,	105,	93,9	89,4	202,
1969	82,1	146,	284,	258,	184,	457,	386,	358,	187,	130,	108,	96,9	223,
1970	87,4	83,2	200,	150,	245,	294,	225,	149,	112,	90,4	75,0	70,1	148,
1971	78,8	102,	102,	84,7	95,8	167,	324,	167,	114,	82,2	79,8	68,5	122,
1972	63,6	68,3	73,7	61,5	79,9	135,	197,	219,	139,	94,1	78,0	75,7	107,
1973	70,6	66,3	60,3	56,7	82,4	132,	175,	141,	96,7	63,5	55,9	57,7	88,1
1974	52,0	50,6	65,2	55,3	69,8	191,	149,	117,	77,9	59,7	57,6	58,5	83,7
1975	60,6	59,1	176,	144,	120,	244,	476,	404,	176,	107,	86,3	74,3	177,
1976	71,1	70,5	72,9	139,	130,	171,	356,	245,	154,	98,0	82,9	79,1	139,
1977	85,5	105,	198,	126,	252,	295,	375,	282,	147,	104,	81,1	79,4	177,
1978	74,0	70,7	76,5	207,	309,	277,	354,	235,	132,	89,5	73,9	70,8	164,
1979	92,3	84,5	150,	318,	226,	173,	196,	162,	139,	100,	76,5	68,7	149,
1980	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1981	84,7	83,0	120,	295,	300,	442,	287,	245,	174,	129,	95,7	88,3	195,
1982	91,0	96,1	302,	186,	125,	168,	281,	221,	130,	105,	86,7	83,3	156,
1983	82,1	73,0	71,2	93,3	116,	246,	380,	206,	130,	92,0	73,0	65,0	136,
1984	71,3	127,	223,	162,	243,	203,	301,	221,	123,	96,2	82,2	73,6	161,
1985	69,2	72,1	70,2	107,	149,	179,	284,	156,	104,	67,8	60,2	55,4	115,
1986	76,5	80,2	77,5	161,	143,	138,	121,	98,4	99,5	65,9	58,8	54,6	97,9
1987	57,6	63,8	104,	228,	202,	309,	499,	300,	179,	110,	82,5	73,3	184,
1988	73,2	91,7	186,	121,	202,	380,	507,	320,	199,	125,	102,	98,2	201,
1989	108,	145,	164,	122,	108,	156,	123,	88,3	76,9	60,3	57,5	59,5	106,
1990	68,2	104,	129,	99,1	205,	269,	190,	167,	114,	81,8	69,4	71,7	131,
1991	66,9	68,7	75,5	63,2	81,9	139,	220,	138,	97,3	69,7	58,5	58,2	94,7
1992	66,2	73,5	183,	128,	112,	196,	360,	279,	179,	103,	80,5	70,8	153,
1993	69,0	133,	143,	101,	108,	186,	361,	358,	180,	110,	85,0	75,1	159,
1994	70,8	67,9	71,9	165,	150,	193,	161,	142,	83,0	68,9	59,2	57,5	108,
1995	59,4	177,	165,	194,	153,	219,	388,	300,	164,	103,	83,0	78,2	174,
1996	80,2	284,	139,	248,	165,	394,	453,	284,	139,	98,2	87,1	85,1	205,
1997	96,4	80,3	160,	138,	103,	107,	300,	196,	122,	88,4	81,3	74,8	129,
1998	86,6	110,	154,	110,	118,	180,	342,	247,	156,	98,3	83,1	76,3	147,
1999	74,2	81,3	225,	131,	210,	196,	229,	148,	106,	81,6	71,4	68,5	135,
2000	65,6	63,1	68,3	88,3	134,	161,	427,	290,	128,	81,8	71,4	71,4	137,
2001	70,6	72,9	65,5	60,0	92,5	121,	106,	192,	80,0	61,7	56,3	54,8	86,1
2002	54,3	60,1	275,	244,	176,	259,	405,	221,	138,	95,7	75,5	73,6	173,
2003	67,2	69,6	64,1	79,9	125,	157,	290,	184,	148,	77,4	59,8	58,6	115,
2004	54,9	55,9	126,	234,	207,	312,	179,	140,	96,1	75,1	67,5	62,6	134,
2005	62,4	63,7	59,8	56,4	85,	191,	186,	134,	97,0	67,8	56,1	53,4	92,8
2006	53,2	59,7	87,0	70,6	149	242	199	128	79,7	67,0	54,8	52,4	103,5
2007	59,8	99,4	60,0	55,4	87,8	123,	98,5	106,	68,8	51,4	46,4	45,3	75,2
2008	46,4	61,9	112,0	65,1	89,9	187,	141,	95,8	72,8	53,7	51,8	55,3	86,1

	Barajın Yeri	Adana
	Akarsuyu	Seyhan
	Amacı	S+T+E+B
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1953 - 1956
	Gövde dolgu tipi	Toprak
	Gövde hacmi	7,50 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	53,20 m
	Normal su kotunda göl hacmi	799 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	63,040 km ²
	Sulama alanı	174 086 ha
	Güç	54 MW
	Yıllık Üretim	350 GWh

Şekil 3.5. Seyhan Baraj Gölü genel bilgi tablosu (Anonim, 2012)

SEYHAN BARAJI AKIMLARI

hm ³ (Ortalama)	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Giriş Akımları	524,8	531,6	829,1	995,9	763,2	462,6	313,0	240,5	201,7	210,9	265,0	441,5
Çıkış Akımları	257,8	477,4	744,1	779,3	718,6	519,1	513,3	411,2	275,7	214,1	252,1	234,7

Min.Kot (m)	Maks.Kot (m)	Feyezan (m)
49,0	67,5	70,9

Şekil 3.6. Seyhan Barajı'nın aylara göre ortalama giriş-çıkış akımları (Anonim, 2012)

3.1.1.5. İklim

Seyhan Baraj Gölü, Akdeniz kuşağı bölgesinde yer alır ve Akdeniz iklim özelliğini taşımaktadır. Yazlar sıcak ve kurak, kışların ılık ve yağışlıdır. Yağış ortalama miktarı 630 mm dir. Yaklaşık olarak yılın 70-80 günü yağışlı geçmektedir. Yağışların büyük kısmını kış aylarında gerçekleştirir. Kış aylarında %50-%60, ilkbahar aylarında %25-%35, sonbahar aylarında %16-%20, yaz aylarında %5-%7 arasında yağış düşmektedir. Ama bazı yıllarda yaz döneminde fazla nemden dolayı yağış görülmemektedir.

Nemin artmasındaki önemli faktörler denizden, barajlardan ve tarımsal sulamadan gelen hava akımıdır. İklim ve diğer etkileyici faktörlerden ısınan hava, birikip ağırlaşır, yükselemez ve doygunluğa varamaz. Birikim nedeniyle ağırlaştığı için yükselemez ve doyma noktasına ulaşamaz. Bu nedenle yaz

döneminde nemli sıcak hava görülür. Nisbi nem %60-%70 arasında ama yaz döneminde %90-%95 'e kadar çıkmaktadır.

Bölgede sıcaklık yüksek olduğu için yüksek ve alçak kalan bölgelerde yağış çok fazla farklılıkları gözlenmektedir. 37 yıllık ortalama sıcaklık 18.7 C'dir. Yaz sıcakları Mart ayından Kasım ayına kadar devam etmektedir. En soğuk ay Ocak ve ortalama sıcaklık 9°C, en sıcak ay Ağustos ve ortalama sıcaklık 29°C' dir. Adana'da yılın 196 günü yaz günüdür. Bugünlerin 30°C geçtiği günlerde tropik gün olarak sayılır. Tropik gün olarak kabul edilen gün sayısı yaklaşık olarak 135'dir. Çalışma alanının 90 yıllık ortalama iklim verileri Çizelge 3.2. Adana'nın 90 yıllık iklim verileri (MGM) verilmiştir.

Bölgede don olayı nadir olarak görülmektedir. Toprağın iç sıcaklığı 0°C altına düşmemektedir. Adana 'da kapalı gün yaklaşık olarak 50 gündür. Adana'da genelde hava açıktır. Güneşlenme günlük ortalama olarak 8-9 saat arasındadır. En çok Temmuz, en az Ocak ayında güneşlenme olmaktadır. Yaz aylarında güney rüzgarları, kış aylarında kuzey rüzgarları hakimiyetini gösterir.

Çizelge 3.2. Adana'nın 90 yıllık iklim verileri (MGM)

ADANA	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Hazi- ran	Tem- muz	Ağus- tos	Eylül	Ekim	Kasım	Ara- lık	Yıllık
Ölçüm Periyodu (1927 - 2017)													
Ortalama Sıcaklık (°C)	9.5	10.5	13.4	17.5	21.7	25.6	28.2	28.7	26.1	21.6	15.8	11.2	19.1
Ortalama En Yüksek Sıcaklık (°C)	14.7	16.1	19.3	23.6	28.2	31.7	33.8	34.6	33.1	28.9	22.5	16.7	25.3
Ortalama En Düşük Sıcaklık (°C)	5.1	5.9	8.1	11.8	15.6	19.6	22.8	23.2	20.0	15.5	10.6	6.8	13.8
Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	4.5	5.3	6.0	7.1	9.1	10.6	10.8	10.4	9.0	7.4	5.9	4.4	90.5
Ortalama Yağışlı Gün Sayısı	12.1	10.9	10.7	10.0	7.5	3.7	1.2	1.1	3.4	6.8	8.0	11.4	86.8
Aylık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması (mm)	107.6	90.0	65.4	51.3	47.3	20.4	6.3	5.6	17.8	42.1	71.7	119.1	644.6
Ölçüm Periyodu (1927 - 2017)													
En Yüksek Sıcaklık (°C)	26.5	28.5	32.0	37.5	41.3	42.8	44.4	45.6	43.2	41.5	34.3	30.8	45.6
En Düşük Sıcaklık (°C)	-8.1	-6.6	-4.9	-1.3	5.6	9.2	11.5	14.8	9.3	3.5	-4.3	-4.4	-8.1

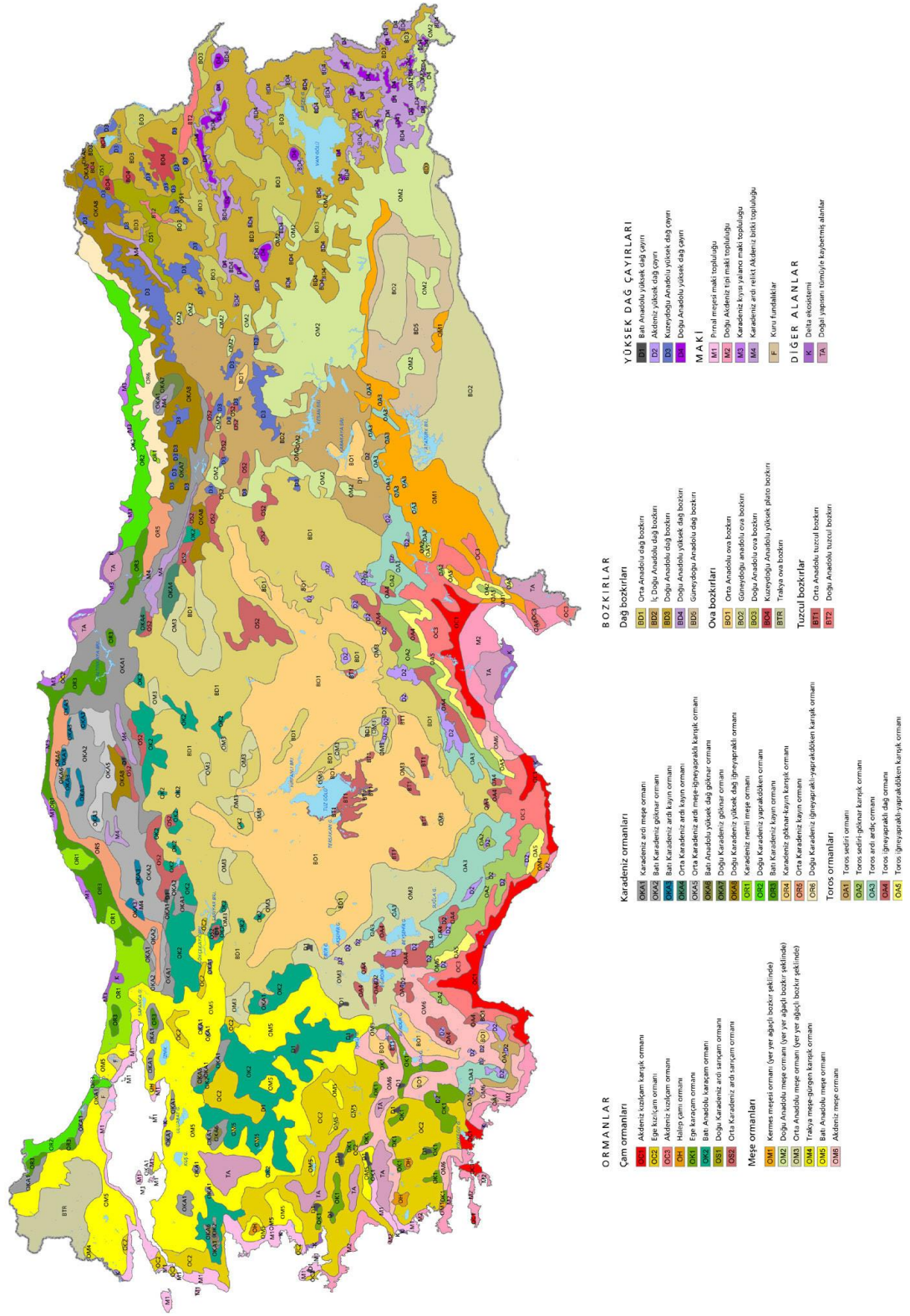
3.1.1.6. Biyocoğrafya

Türkiye, Avrupa-Sibirya Flora Bölgesi, İran-Turan Flora Bölgesi ile Akdeniz Flora Bölgesi'nden oluşmaktadır. Akdeniz Flora Bölgesi; Akdeniz, Ege ve Güney Marmara kıyılarında görülmektedir. Seyhan Baraj Gölü ise Akdeniz Flora Bölgesi'ne girmektedir (Anonim, 2012).

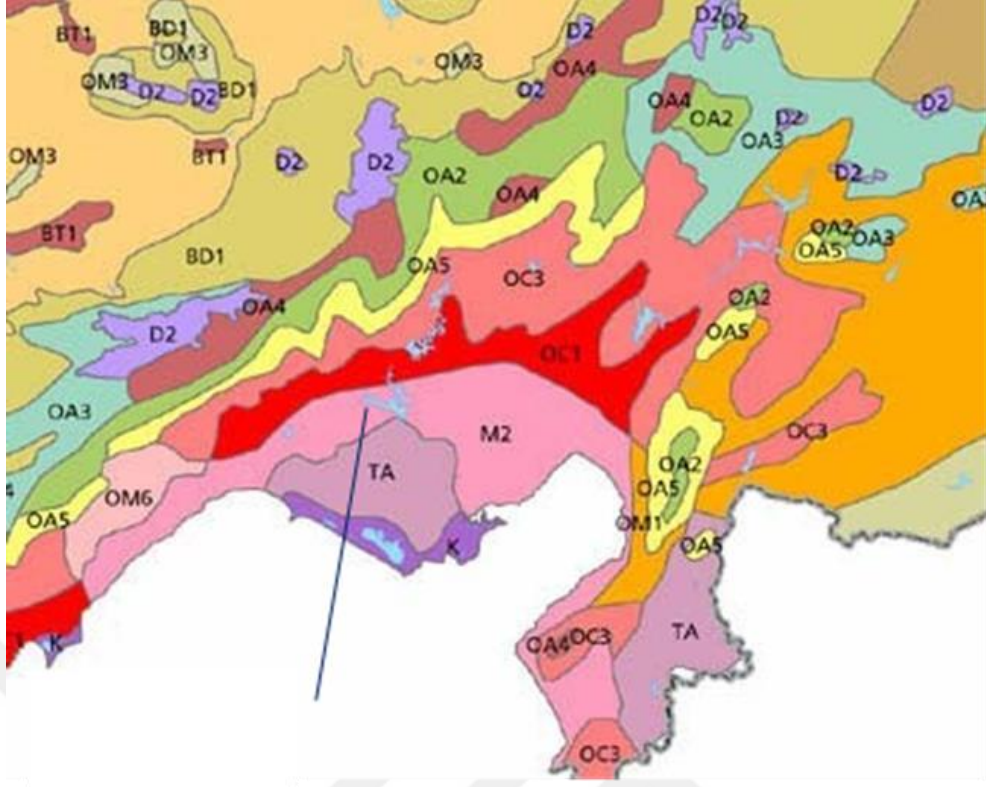
3.1.1.7. Bitki örtüsü

Adana ili Akdeniz iklim bölgesinde yer almaktadır. Genel olarak 800 metrenin altında bodur ağaçların yer aldığı maki bitki örtüsü görülür. Ancak, yaşam alanları ve tarım yapılan yerlerde doğal bitkisi örtüsü insanlar tarafından zarar görmüş, çoğu alanlarda ise tamamı ile yok edilmiştir.

Tahribe uğramadan ve yok olmadan önce bu bölgelerdeki doğal bitki örtüsünü, meşe ormanları ve kızılçamlar oluşturuyorken, ormanların yok olması sonucu orman alanlarına yayılan maki topluluğu varlığını göstermiştir. Maki toplulukları içerisinde karşılaşılabileceğimiz küçük kızılçam orman kalıntıları bunun göstergesidir. Türkiye Bitki Coğrafyası Şekil 3.7. 'de ve Seyhan Baraj Gölü bitki coğrafyası 3.8.' de verilmiştir.

Şekil 3.7. Türkiye bitki coğrafyası (Doğa Derneği, 2017)

OC1	Akdeniz Kızılçam Karışık Ormanı
M 2	Doğu Akdeniz Tipi Maki Topluluğu
TA	Doğal Yapısını Tümüyle Kaybetmiş Alanlar

Şekil 3.8. Seyhan Baraj Gölü bitki coğrafyası (Anonim, 2012)

3.1.1.8. Ekosistemler ve habitatlar

Çalışma alanı olan Adana Seyhan Baraj Gölü iklimsel ve coğrafik yapısından dolayı farklı bitki topluluklarının oluşturduğu vejetasyona sahiptir. Türkiye'nin Biyocoğrafi Bölgeleri Şekil 3.9.'de verilmiştir. Alanda tespit edilen başlıca ekosistemler şunlardır;

- Maki Ekosistemi
- Orman Ekosistemi

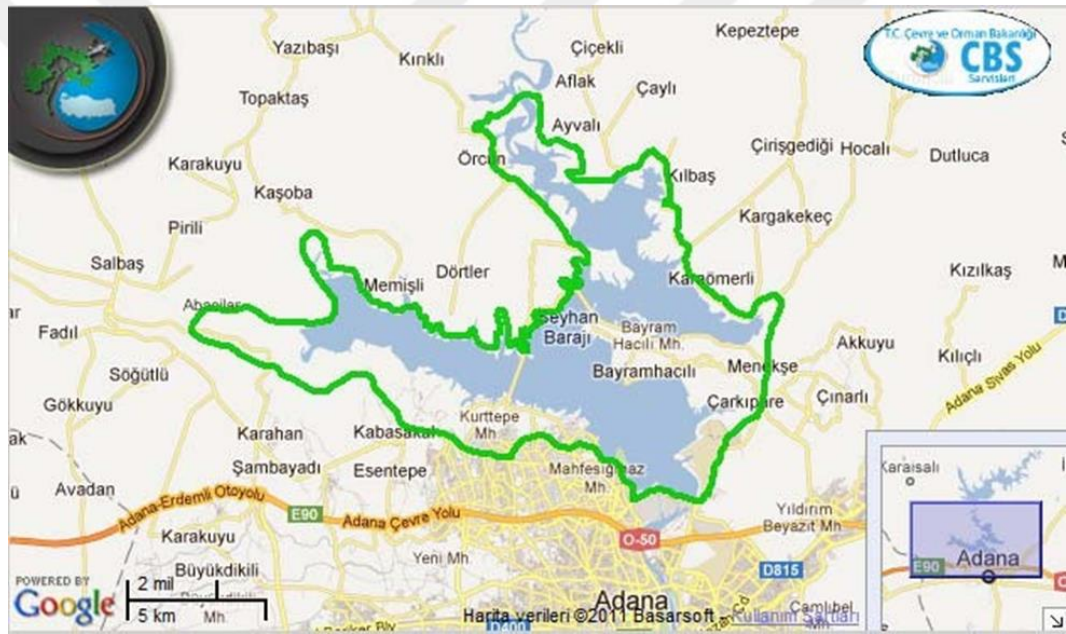
- Kayalık Ekosistemi
- Dere ve Sulak Alan Ekosistemi

Şekil 3.9. Türkiye'nin biyocoğrafi bölgeleri (Anonim, 2012)

3.1.2. Alan ile ilgili ekonomik sosyo ve kültürel yapı

Seyhan Baraj Gölü, nüfusun hızlı artışı ile doğru orantıda ilerleyen kentleşmenin sebebi ile Adana ili içerisinde kalan özel duruma sahip Baraj Gölüdür. Şehir içerisinde bulunmasından dolayı ülkemizde ve dünyada ilk durumdadır. Alanın mülkiyetini kapsayan ilçeler Çukurova, Seyhan, Sarıçam, Yüreğir ve Karaisalıdır. İlçelerin içinde Çukurova ilçesi yeni yerleşim yeri olduğu için sosyo-kültürel yapısı bakımından üst seviyededir. Diğer ilçeler Çukurova ilçesine göre sosyo-kültürel bakımdan daha düşük seviyededir. Yerleşim haritası şekil 3.10'de verimiştir.

Şekil 3.10. Yerleşim yerleri haritası (Anonim, 2012)

3.1.2.1. Nüfus

Nüfus, Cumhuriyet'in kurulduğu ilk yıllarda en önemli konular içerisinde girmiştir. Uzun dönemi düşünerek doğru politikalar yapabilmek için nüfus sayısının bilinmesi gerekmiştir. Bu amaç doğrultusunda 3 Mayıs 1926 tarihinde İstatistik Umum Müdürlüğü kurulmuştur. Müdürlüğün kurulmasının ardından nüfus sayımının yapılması için çalışmalara başlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk nüfus sayımı 28 Ekim 1927 tarihinde yapılmıştır. 28 Ekim

1927 Nüfus Sayımına Göre Adana'nın nüfusu 227.718, kadın nüfusu 111.377 ve erkek nüfusu 116.341' ti. Günümüzle ilgili verilerde Çizelge 3.3, Çizelge 3.4 ve Çizelge 3.5'de verilmiştir.

Çizelge 3.3. Yıllara ve cinsiyete göre adana nüfusu (Anonim, 2018)

Yıl	Adana Nüfusu	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu
2017	2.216.475	1.108.939	1.107.536
2016	2.201.670	1.101.340	1.100.330
2015	2.183.167	1.091.159	1.092.008
2014	2.165.595	1.082.497	1.083.098
2013	2.149.260	1.074.778	1.074.482
2012	2.125.635	1.061.264	1.064.371
2011	2.108.805	1.052.873	1.055.932
2010	2.085.225	1.038.575	1.046.650
2009	2.062.226	1.029.640	1.032.586
2008	2.026.319	1.009.001	1.017.318
2007	2.006.650	994.864	1.011.786

Kilometrekareye düşen insan sayısı. Adana yüzölçümü 14.125 km².

Çizelge 3.4. Yıllara göre Adana nüfus yoğunluğu (Anonim, 2018)

Yıl	Adana Nüfusu	Nüfus Yoğunluğu
2017	2.216.475	157 /km ²
2016	2.201.670	156 /km ²
2015	2.183.167	155 /km ²
2014	2.165.595	153 /km ²
2013	2.149.260	152 /km ²
2012	2.125.635	150 /km ²
2011	2.108.805	149 /km ²
2010	2.085.225	148 /km ²
2009	2.062.226	146 /km ²
2008	2.026.319	143 /km ²
2007	2.006.650	142 /km ²

Çizelge 3.5. Seyhan Baraj Gölü'nü kapsayan ilçelerin nüfus verileri (Anonim, 2018)

Yıl	İlçe	İlçe Nüfusu	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu	Nüfus Yüzdesi
2017	Seyhan	800.387	398.255	402.132	% 36,11
2017	Yüreğir	424.999	215.975	209.024	% 19,17
2017	Çukurova	364.118	176.363	187.755	% 16,43
2017	Sarıçam	163.833	83.949	79.884	% 7,39

3.1.2.2. Kültürel ve arkeolojik değerler

Adana Seyhan Baraj Gölü yaban hayatı geliştirme sahası sınırları içinde, Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 25.11.2011 tarih ve B.16.0.PER.4.01.00.04.152.99.00-4007 sayılı yazı ve eklerinin incelenmesi neticesinde alanda arkeolojik ve kültürel çalışmanın yapılmadığı belirlenmiştir (Anonim, 2012).

3.1.2.3. Tarım

Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde birçok tarımsal faaliyetler yapılmaktadır. Zeytincilik, meyvecilik profesyonel olarak sertifikalı yapılmaktadır. Sular dönemsel farklılık gösterdiği için Baraj Gölü ve etrafında tarım faaliyetleri sürdürülmektedir.

Seyhan Baraj Gölü'nün bir kısmında içine alan Çukurova ilçesinin köylerinde nüfusun büyük çoğunluğu çiftçilik ve tarım ile uğraşmaktadır. Tarım faaliyetlerinin yapıldığı bu ilçede ilk sırada Tahıl üretimi yer almaktadır. Tahıl ürünleri buğday, ayçiçeği, arpa ve mısırdır. Tahıl sınıfından Buğday üretimi tüm köylerde yapılmakta ve çoğunlukla ticari nitelik taşımaktadır. Arpa üretiminin genel amacı hayvan yemi olarak kullanılmasıdır. Buğday ve ayçiçeği genelde nöbetleşe ekilmektedir. Mısır üretiminde genellikle göle yakın yerlerde üretilmektedir. Bölgenin tahıl üretim potansiyeli ile veriler ve amaçları Çizelge 3.6.'de verilmiştir.

Çizelge 3.6. Çukurova İlçesi Tahıl Üretimi (Anonim, 2012)

N o	Yerleşim Birimi	Ü r ü n	Kullanım Amacı	Alan (da)	Hane
1	Dörtler	Buğday, Arpa, Ayçiçeği	Gelir ve hayvan yemi(arpa)	550	125
2	Memişli	Buğday, Arpa, Ayçiçeği, Mısır	Gelir ve hayvan yemi(arpa)	5800	28
3	Karahan	Buğday, Arpa, Ayçiçeği	Gelir ve hayvan yemi(arpa)	5300	40
4	Karşlı	Buğday	Gelir	50	Merkez Mah.
5	Kaşoba	Buğday, Arpa, Ayçiçeği, Mısır	Gelir ve hayvan yemi(arpa)	7200	80
6	Pirili	Buğday, Arpa, Ayçiçeği, Mısır	Gelir ve hayvan yemi(arpa)	12800	100
7	Örcün	Buğday, Arpa, Ayçiçeği	Gelir ve hayvan yemi(arpa)	3550	48
8	Kurttepe	Buğday, Arpa	Gelir ve hayvan yemi(arpa)	100	Merkez mah.

3.1.2.4. Hayvancılık

Çukurova büyükbaş hayvan sayısı sahada kulak küpesi henüz takılmamış az sayıda da olsa büyükbaş hayvan bulunduğundan sayı farklı çıkmıştır. Karşlı ve Kurttepe Köyleri merkez mahalle durumunda olduğundan büyükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılmamaktadır. Çukurova Karşlı ve Kurttepe Köyleri merkez mahalle durumunda olduğundan küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılmamaktadır. Çukurova Küçükbaş Hayvan yetiştiriciliği, kurbanlık olarak yapıldığı gibi et ve süt ürünlerinden hane kullanımı ve ticari satış için de yapılmaktadır (Anonim, 2012).

3.1.3. Yönetim ve kent ile ilişkisi

Adana Seyhan Baraj Gölü ve içerisinde yer YHGS'nın alan yönetimi ve ilgili diğer birimlerle koordinasyonu, sahayla ilgili iş ve işlemlerin yürütülmesi sorumluluğu; Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Adana VII. Bölge Müdürlüğü, Adana Şube Müdürlüğü'ne aittir. Aynı zamanda, saha içerisindeki ormanlık alanların yönetimi Adana Orman İşletme Müdürlüğü, Adana Orman İşletme Şefliği, Sarıçam Orman İşletme Şefliği ile Adana Süleyman Demirel Arboretum Şefliği ve Karaisalı Orman İşletme Müdürlüğü, Çukurova Orman İşletme Şefliği sorumluluk alanındadır. Aşağıdaki Çizelge 3.7.' detaylı verilmiştir.

Çizelge 3.7. Yönetimle ilgili birimler (Anonim, 2012)

İlgi Grubu (Alan Kullanıcıları)	İlgi Grubun Alanla İlişkisi	Açıklamalar
Valilik	Mülki/idari amir, alana idari mali destek sağlar.	Alandan Etkilenme D.: +; Doğal kaynak değerleri yönüyle böylesi bir alana sahip olmasının artı değerleri (Adana ilinin rekreasyon ihtiyacını karşılaması ilin doğal peyzajına katkısı, ekonomisine kısmen de olsa katkısı, yerel, ulusal ve uluslararası sportif faaliyetlere ev sahipliği yapması yönüyle, vs) +; Mevcut alan kullanıcılarına verdiği izinlerle kamuoyundan dönen olumlu yansımalar ile. -; Alanın YHGS yönetim planının olmamasından kaynaklanan yönetsel sıkıntılarla birlikte alandaki usulsüz kullanımların yansıması. Alanı Etkileme D.: -; Alanın koruma statüsüne rağmen, alanda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının alandaki faaliyetlerinin sürekliliği için izin vermesi. -; Alanda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetlerinden kaynaklanan yönetsel karmaşanın yansıması.

Çizelge 3.8. Yönetimle ilgili birimler (Anonim, 2012) (Devam)

Orman ve Su İşleri VII. Bölge Müdürlüğü	Proje Uygulayıcı Kuruluş, alanın halen yönetiminden sorumlu	<p>Alandan Etkilenme D.: +;Sahanın statüsünden dolayı doğal kaynak değerlerinin kısmende olsa korunması yönüyle, -;Sahanın statüsünden dolayı doğal kaynak değerlerinin yeterince korunamaması yönüyle, Sahayı kullanan kamu kurum ve diğer kuruluşların alanda kendilerini birinci derecede yönetsel kuruluş olarak görmelerinden kaynaklanan karmaşadan kaynaklanan negatif etkilenme</p> <p>Alanı Etkileme D.: +; Mevcut yönetsel yetki karmaşasına rağmen alanda yaşayan yaban hayatı unsurlarının korunabilmesi -Orman ve maki formasyonlarına sahip alanların yok edilerek yaban hayvanlarından olan turaç, keklik, porsuk, yaban tavşanı, oklu kirpi, tilki gibi hayvanların barınak ve yaşam alanlarının yok edilmesine neden olmak. Ayrıca maki formasyonu içerisinde mevcut olan flora-fauna (biyolojik çeşitlilik) çeşitliliğinin yok edilmesine neden olmak.</p> <p>-; Çukurova Belediyesi ile Büyükşehir Belediyesi'nin yaban hayatı sahası yakınında yapmış olduğu geçici hayvan barınağının kaldırılması ile ilgili gerekli girişimde bulunulmaması. Sahipsiz hayvanların yaban hayvanlarına zarar vermesini engelleyememesinden kaynaklanan olumsuz etki. (yöreye uygun meyveli türlerin ekimi/dikimi ve endemik türlerin korunması vs.) yönüyle pozitif etkiler.</p> <p>-Orman ve maki formasyonlarına sahip alanların yok edilerek yaban hayvanlarından olan turaç, keklik, porsuk, yaban tavşanı, oklu kirpi, tilki gibi hayvanların barınak ve yaşam alanlarının yok edilmesine neden olmak. Ayrıca maki formasyonu içerisinde mevcut olan flora-fauna (biyolojik çeşitlilik) çeşitliliğinin yok edilmesine neden olmak.</p>
---	---	--

Çizelge 3.9. Yönetimle ilgili birimler (Anonim, 2012) (Devam)

Kaymakam- lıklar	Yerel mülki/idari amir	Yönetimsel olarak destek verdiği için, iki yönlü (etkilenme/ etkileme) pozitif etki altındadır.
Büyükşehir ve Yerel Belediyeler	İl ve İlçe Yerel Yönetimleri	<p>Alandan Etkilenme D.: +; Alanın yasal statüsünü gözönüne almadan yaptığı faaliyetlerden dolayı kamuoyuna yatırım yapması.</p> <p>Alanı Etkileme D.: -; Büyükşehir belediyesinin, alanın yasal statüsünü göz önüne almadan faaliyetlerde bulunması (alanı yerleşime açarak sahanın doğal yapısını hızla değiştirmesi) -; Belediyelerce götürülecek hizmetlerden dolayı ekosistemin olumsuz etkilenmesi -; Nazım imar planlarının, şehrin ihtiyaçlarına ve yörenin iklim şartlarına uygun tasarlanmamasından dolayı mikroklimatik iklime olumsuz etki etmesi. Ayrıca Adana'nın kentleşmesinde bölge plancılarının oda temsilcilerinden (STK) gerekli görüşler alınarak ortak akıl üretilmemesinden dolayı görsel kirliliğe neden olunması. -; Yapılan belediyeçilik hizmetleriyle alana olumsuz etki ederek mevcut ekosistemi değiştirmesi ve alanın mikro klimasının olumsuz etkilenmesi. (Baraj havzası içerisindeki yeşil kuşağın kentleşme ile yokedilmesi, kat yoğunluklarının arttırılarak binaların yüksek yapılması ve açılan yeni yolların baraja dik değil paralel açılmasının iklim üzerindeki olumsuz etkilerinin baraj havzasına yansısı. -; Büyükşehir ve Çukurova Belediyesi'nin alan yakınında yaptırdığı geçici hayvan barınağının alana, yaban hayatına, alanda yaşayanlar ile gelen ziyaretçiler üzerindeki olumsuz etkisi. -; Yeni açtığı yollar ile yaban hayatı habitatlarının bölünmesine neden olması.</p>

Çizelge 3.10. Yönetimle ilgili birimler (Anonim, 2012) (Devam)

Muhtarlıklar	Mahalli yönetimin en alt uygulayıcısı olarak.	<p>Alandan Etkilenme D.: +; Sahanın imara açılmasından dolayı alan içerisindeki arazileri ile gayrimenkullerinin değerlerinin artması, Yasal statüden dolayı alandan faydalanamamaları</p> <p>Alanı Etkileme D.: +; Sahaya yabancıları girdirmeyerek alanı korumaları, Yapılan faydalanmalarla ekosisteme (-) etki etmeleri</p>
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültürel varlıklar ve turizm faaliyetleri ile ilgili kuruluş	<p>Alandan Etkilenme D.: +; Ekoturizm ve kültürel faaliyetlerinde alanın kaynak değerlerinden faydalanması ve faydalananlardan kendisine dönen olumlu yansılar.</p> <p>Alanı Etkileme D.: +; Turizm faaliyetleri kapsamında alanın tanıtımını yapması</p>
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Enerji Yatırımlarıyla ilgili Kuruluş	<p>Alandan Etkilenme D.: +; Taşkın, enerji ve sulama amaçlı tesis edilen Seyhan Baraj Gölü kuruluş amacına göre işletilmesi,</p> <p>Alanı Etkileme D.: +: Taşkın, enerji ve sulama amaçlı tesis edilen Seyhan Baraj Gölünün, kuruluş amacına göre işletilmesi durumundan dolayı yöre insanların yaşam kalitesine yansıması -; Alanın içme suyu havzası olmamasından dolayı baraj koruma bantlarının olmaması ve baraj alanının büyükşehir belediyesi mülki hudutlarında kalmasından dolayı kıyı kenar çizgisi kanununun son değişikinde büyükşehir belediyesinin kıyı kenar çizgisinden itibaren yapılaşmaya girebilmesi durumunun ileride doğurabileceği olumsuz sonuçları.</p>

Çizelge 3.11. Yönetimle ilgili birimler (Anonim, 2012) (Devam)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Enerji Yatırımlarıyla ilgili Kuruluş	-; Yapılan belediyeçilik hizmetleriyle baraj havzasına olumsuz etki ederek mevcut ekosistemi değiştirmesi ve alanın mikro iklimasının olumsuz etkilenmesi. (Baraj havzası içerisindeki yeşil kuşağın kentleşme ile yokedilmesi, arsa kat yoğunluklarının artırılarak binaların yüksek katlı yapılması ve yeni yolların baraj gölüne dik değil paralel açılmasının iklim üzerindeki olumsuz etkilerinin baraj havzasına ve yöre insanının sağlığına yansıması. Bu olumsuzluklar; hava kirliliği, rüzgar sirkülasyonunun engellenmesinden dolayı nem oranının artmasının ısı adası oluşturulması, Bu durumun ise vejetasyona ve yaban hayvanlarının üremelerine negatif etkisi, yöre insanının fizyolojik ve psikolojik sağlığına olumsuz etkisi
Jandarma komutanlığı	Sahadaki güvenlikten sorumlu kuruluş	Alandan Etkilenme D.: +; saha korunduğundan dolayı kaçak avcılığın az olması Alanı Etkileme D.: +; koruma yaparak sahaya yapılacak usulsüzlüklerin önüne geçmesi
Milli Emlak Müdürlüğü	Devlete ait Taşınmazların kullanımı ile ilgili kuruluş	Alandan Etkilenme D.: +; Sahanın içerisinde kalan hazineye ait alanların kiralanması, satışı vs. sonucu elde edilen gelirin getirisi, -; Sahanın içerisinde kalan hazineye ait arazilerin işgali neticesinde alınan ecrimisil bedelinin düşük olmasının olumsuz etkisi, Alanı Etkileme D.: -; Baraj gölünün tesisi esnasında kamulaştırılan özel mülkiyete konu alanların daha sonra hazineye (Milli Emlak Müdürlüğü) devredilmesi sonucunda, bu alanların vatandaşlar tarafından kullanımına (işgaline) müteakip ecrimisil alınması, kiralanması ve satışını yapması neticesinde baraj havzasının olumsuz etkilemesi, saha içerisinde kalan hazineye ait alanların kiralanması, satışı vs. ile elde edilen gelirin milli ekonomiye katkısı,

Çizelge 3.12. Yönetimle ilgili birimler (Anonim, 2012) (Devam)

Türkiye Elektrik İletim AŞ	Enerji dağıtım yatırımlarıyla ilgili kuruluş	<p>Alandan Etkilenme D.: -; Götürülecek hizmetleri sahanın yasal statüsünün kısmen engel olması</p> <p>Alanı Etkileme D.: -; Yapılan hizmetlerle alana olumsuz etki etmesi ve enerji nakil hatlarının yeraltından geçirilmemesi sebebiyle görsel kirlilik oluşturmaları.</p>
Saha İçinde Yerleşik Yaşayanlar	Kırda ve kentte yörede yaşayan nüfus	<p>Alandan Etkilenme D.: +; Alandan faydalanmaları, -; Yasal statüden dolayı alandan faydalanamamaları,</p> <p>Alanı Etkileme D.: -;Yapılan faydalanmalarla ekosisteme (-) etki etmeleri</p>
Sahaya Turistik Amaçlı Gelen Geçici Süreli Ziyaretçiler	Yöreye geçici olarak gelen ziyaretçiler	<p>Alandan Etkilenme D.: +; Ziyaretçilerin turizm ve sportif faaliyetlerinde alanın doğal kaynak değerlerinden faydalanmaları</p> <p>Alanı Etkileme D.: +; Rekreatif, kültürel, turizm ve sportif amaçlı ziyaretçilerin faaliyetleri esnasında alanda çalışan ve yaşayan halka maddi gelir sağlaması, alanın tanıtımını yapması yönüyle, +; Sahanın doğal peyzajı ile yaban hayatı değerleri için (Ekoturizm amaçlı) alana gelen ziyaretçiler, alan kullanıcılarından olan işletmecilerinden bir çoğunu alanı korunmasına teşvik etmektedir. -; Ziyaretçilerin kullanımlarıyla, yaban hayatı alanını olumsuz etkilemeleri</p>
Alandaki İşletmeciler	Turizm, rekreatif, restaurant, kafe v.b. işletme sahipleri	<p>Alandan Etkilenme D.: +;Alanın doğal kaynak değerlerinden faydalanarak gelir elde etmeleri</p> <p>Alanı Etkileme D.: +; Alanın doğal kaynak değerlerinden gelen ziyaretçileri faydalandırarak alanın tanıtımını yapması -; Alanın doğal kaynak değerlerini ziyaretçilere faydalandırırken, insan baskısı, kirlilik (görsel, gürültü, katı ve sıvı atık v.b.) yoluyla ekosistemi olumsuz etkilemeleri,</p>

Çizelge 3.13. Yönetimle ilgili birimler (Anonim, 2012) (Devam)

<p>Alandaki otlatma yapanlar (çobanlar-göçebe hayvancılar) avcılar, arıcılar, bitki toplayanlar (kekik, mantar, v.s)</p>	<p>Alandan faydalananların faaliyetleri esnasında alana doğrudan/dolaylı etkileri sayılı Hayvanları Koruma Kanunu gereğince yaşam haklarının korunması sağlar</p>	<p>Alandan Etkilenme D.: +;Alan kullanıcılarının (otlatma yapanlar, avcılar, arıcılar, bitki toplayanlar vb.), sahanın doğal kaynak değerlerinden faydalanmaları -;sahanın yasal statüsünden dolayı getirdiği kısıtlamalar, Alanı Etkileme D.: -; otlatma yapanların, avcılarının, arıcılarının, bitki toplayanların ekosistemi olumsuz etkilemeleri, kullanmaları neticesinde doğaya, doğadaki hayvanlara ve yörede yaşayanlara saldırması ve çevresel ve görsel kirlilik oluşturmaları nedeniyle kamuoyundan olumsuz tepkiler alması, ayrıca yaptığı faaliyetlerin amaçsız ve boş uğraşlar olduğu kanaatinin kamuoyunda oluşması. Alanı Etkileme D.: -; Derneğin, yaptığı faaliyetler ve taşıdığı sorumluluk açısından olumlu bir misyona sahip olmasına rağmen, uygulamalarının neticesinde görünen ve gözlemlenen somut çıktıları yöre halkını mutlu etmemektedir. Üniversite yerleşkesini, saha içindeki ve civarındaki yerleşimleri kullananların yaşam alanları ile yaşama koşullarını olumsuz etkileme, -; Sahipsiz hayvanların geçici hayvan barınaklarında gerekli bakımın sağlanmasından sonra alındıkları ortama bırakılması hükmüne dayanılarak söz konusu hayvanların, yaban hayatı sahasına bırakılması neticesinde doğal hayatın içinde olmaması gereken evcil hayvanların yaban hayatı sahasını daimi barınak olarak kullanarak yaban hayvanlarına ve habitatlarına zarar vermesi,</p>
---	---	--

Çizelge 3.14. Yönetimle ilgili birimler (Anonim, 2012) (Devam)

Su Ürünleri İşletmecileri ve	Alandaki su ürünleri Yetiştiricileri ve Yöredeki ruhsatlı balıkçılar, amatör ve sportif balıkçılar	Alandan Etkilenme D.: +; Alandaki su ürünlerinden faydalanılması sonucu elde edilen gelirle yaşam kalitelerini arttırmaları. Alanda fazla sayıda ruhsatlı/ruhsatsız balıkçının olmasının alanın su ürünleri istihsalini düşürmesi doğal kaynak değerlerinin zarar görmesi
Su Ürünleri		Alanı Etkileme D.: +;Avcıları eğiterek alanın önemini vurgulaması ve çevresel bilincin oluşturulması +,-; Balıkçılar ile su kuşları arasındaki besin zinciri ilişkisi -; Aşırı balık avlanmasının doğal kaynak değerine olumsuz etkilemesi, -; Balıkçıların su ürünleri istihsalı, balık yiyen su kuşlarının besin miktarlarını düşürmesi.
Çukurova Üniversitesi	Sahayla ilgili çalışma yapan akademik kurumlar	Alandan Etkilenme D.: +; Alanın, doğal kaynak değerlerinden dolayı yapılan/yapılacak bilimsel çalışmalara altlık oluşturması Alanı Etkileme D.: +; Yapılan bilimsel araştırmalar neticesinde tespitler doğrultusunda planlamaların ve uygulamaları yönlendirmesi yönüyle uygulayıcılara (+) katkı sağlaması
Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Alandaki yerel, ulusal ve uluslararası sportif faaliyetleri koordine etmek.	Alandan Etkilenme D.: +; Alanın doğal kaynak değerlerini kullanarak sportif faaliyetler yapmak Alanı Etkileme D.: +; Alanın doğal kaynak değerlerini sportif amaçlı kullanarak yerel, ulusal ve uluslararası ölçekte alanın ve ilin tanıtımını yapmak. +; Sportif faaliyetler yapmak için gelen sporcular ile müsabakaları izleyen ziyaretçilerin ilimize gelir bırakarak alanda yaşayanlara ve milli ekonomiye katkı sağlaması. -; Yapılan su sporları faaliyetleri için ayrılan parkur ve idman alanlarından dolayı su ürünleri istihsal alanının daraltılması.

Çizelge 3.15. Yönetimle ilgili birimler (Anonim, 2012) (Devam)

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü	Alandaki yerel, ulusal ve uluslararası sportif faaliyetleri koordine etmek.	-; Yapılan su sporları faaliyetleri için ayrılan parkur ve idman alanlarından dolayı su kuşlarının yaşam ve beslenme alanlarının daraltılması. -; Yapılan motocros ve offshore sporlarının aşırı gürültülü olması sebebiyle doğada yaşayan yaban hayvanlarının strese girerek yaşam alanlarından kaçması ve üreme kabiliyetlerini düşürmesi.
Yöredeki öğretmenler	Eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarına katkı sağlamaktadırlar	Alandan Etkilenme D.: +; Alanın doğal kaynak değerleri yönüyle öğrencilere verilen eğitimlerde örnek gösterilmesi Alanı Etkileme D.: +; Öğrencilere okullarda doğa eğitimi vermesi. Düzenlenen doğa gezileri ile çevre bilincinin ve sevgisinin oluşturulması
Yöredeki İmamlar	Eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarına katkı sağlamaktadırlar	Alandan Etkilenme D.: +; Alanın doğal kaynak değerleri yönüyle cemaate verilen eğitimlerde örnek gösterilmesi Alanı Etkileme D.: +; İnsanları, yaban hayatı ve korunması yönüyle bilgilendirmesi

3.1.4. Turizm ve rekreasyonel durum potansiyeli

Adana Seyhan Baraj Gölü, doğal yapısından dolayı büyük ve küçük ölçekli yerel ve ulusal bir çok spor faaliyetlerin (yelken, kano, kürek, bisiklet, yürüyüş vs.) yapılabileceği konuma, özelliklere ve bir çok spor dallarını için mevcutta kendisinin altyapısı olduğu bir göl kenarıdır. Spor faaliyetleri ile beraber spor turizmi, ekoturizm gibi birden fazla turzime olanak sağlayacak potansiyele sahiptir. Çalışma alanının içerisinde yılın 365 günü faaliyet gösteren kafeteryalar, restoranlar yer almaktadır. Alanda aynı zamanda yöresel yemeklerde varlığını göstermektedir. Alanın en önemli odak noktaları rekreasyonel kullanım alanlarıdır. Bunlar hem yerel halkı hem de dışarıdan gelen turistlerin ilgisini çekmektedir.

3.1.5. Göl yönetim plan kararları

Seyhan Baraj Gölü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası koruma hedefleri için düzenlenen tehdit analizi çalışmasında baskı, baskının kaynağı ve baskının ortadan kaldırılmasına yönelik çözümler ortaya konulmuştur. Bu çözümlere ulaşmak için çözüm yollarının programlar dahilinde sınıflandırılması, önceliklendirilmesi ve öngörülen faaliyetlerle tehditlerin (baskıların) ortadan kaldırılmasına ve sahanın sürdürülebilir kullanılmasına yönelik stratejik uygulama planı düzenlenmiştir.

Programlar:

A- Koruma Programı

B- Doğal Kaynak Kullanımı Programı C-Eğitim ve Bilinçlendirme Programı D- İzleme ve Değerlendirme Programı (YHGS Yönetim Planı,2012)

3.2. Yöntem

Çalışmanın yöntemini aşağıdaki ana başlıklar ve Şekil 3.11. 'de Araştırmanın Yöntem Akışı tablosu altında toplamak mümkündür.

Literatür Taraması ve Veri Toplama:

Araştırma var olan kaynaklardan bilgi toplama, değerlendirme ve inceleme aşamasıdır. Bu veriler doğrultusunda Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinin Rekreatiyonel Kullanım Bakımından İrdelenmesi Değerlendirilmesi ortaya konulmuştur. Adana ilinde olan Seyhan Baraj Gölü'nün olanaklarını ortaya koyarak, alanı kullanan insanlara ait, demografik, sosyo-ekonomik, eğitim, yaş durumu gibi bilgiler ile rekreatiyonel alan kullanım tercihleri ve Seyhan Baraj Gölüne dönük özel tercihler belirlenmiştir.

Alan Analizi ve Değerlendirme:

Adana Seyhan Baraj Gölü ve çevresinin rekreasyonel kullanım bakımından irdelenmesi özelliklerine göre anket hazırlanarak bölgedeki halka uygulanacaktır. Ankette rekreasyon ile ilgili birçok soru yer almaktadır. Ziyaretlerin özel bilgileri dışında potansiyel alanın sundukları ve sunabilecekleri, alandaki rekreasyonel beklentiler ile ilgili bilgilerin toplanacağı sorular yer almaktadır.

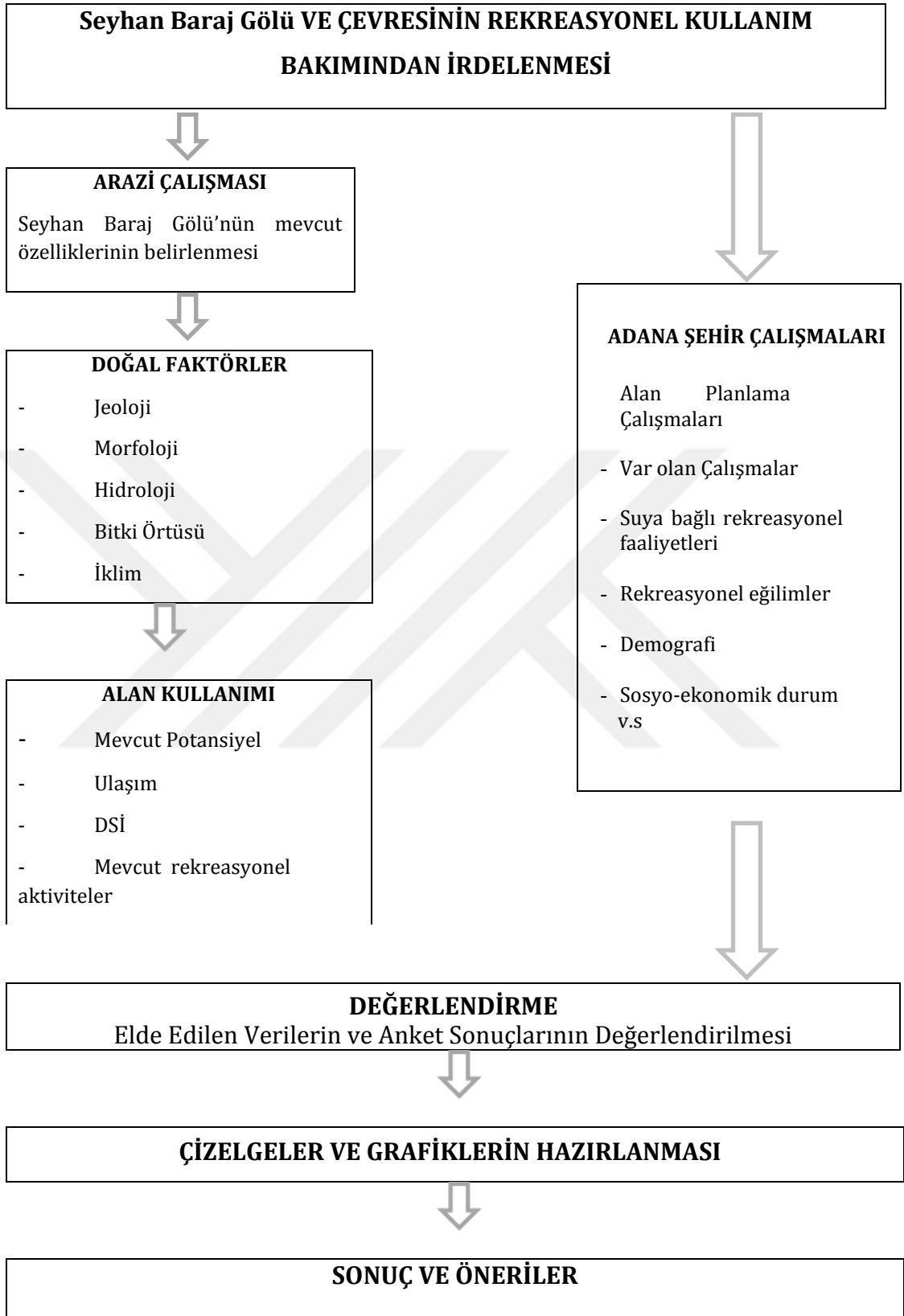
Sonuç ve Değerlendirme:

Bu bilgiler ışığında üzerinde çalışılan alan ile ilgili anket sonuçları doğrultusunda grafikler ve tablolar oluşturulmuştur. Bu aşamada;

- *Sosyokültürel Faktörlerin Uygunluğu
- *Rekreasyon alan değeri
- *Olumsuz Çevre Faktörleri
- *Ziyaretçi potansiyeli vb.

birer girdi olarak ele alınacaktır.

Verilerin toplanması ve anket sonuçlarının değerlendirilmesi ile alana uygun bazı fikirler sunulmuş ve kullanım şekli sayısal veriler ile desteklenerek tespit edilmiştir.

Şekil 3.11. Araştırmanın yöntem akışı

4. ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA

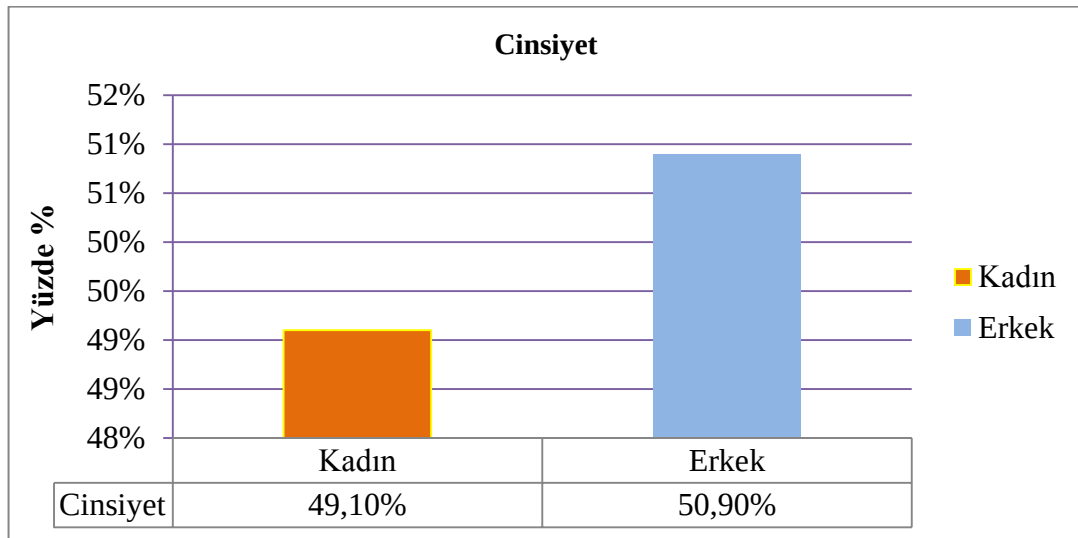
4.1. Anket Analizleri ve Sonuçları

Anket çalışması, Adana Seyhan Baraj Gölü ve çevresinin rekreasyonel kullanım bakımından irdelenmesi çalışması için hazırlanmış ve 391 kişiye uygulanmıştır. Katılanların cevapları tek tek incelenmiştir. Bu çalışmalarda, anket formunun cevapları grafik ve çizelgeler halinde gösterilmiştir. Cinsiyet, yaş, eğitim, gelir durumu, ulaşım şekli, alanı kullanma amaçları, alandan beklentiler v.s gibi birçok soruların bulunduğu anket çalışmaları bize alan planlama çalışmaları için yön verecektir.

4.1.1. Anket katılımcıların genel profilleri

Cinsiyet

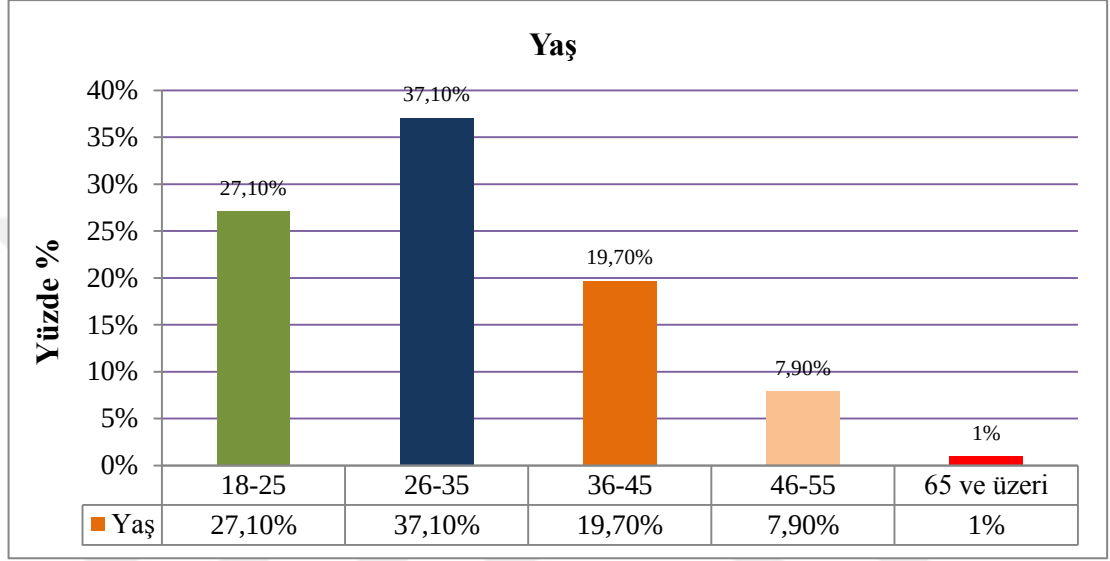
Ankete katılımcıları: Erkekler %50,9 (199 kişi), Kadınlar %49,1 (192 kişi)' dir (Şekil 4.1). Anket sonuçları gösteriyor ki katılımcı sayıları birbirine çok yakındır.

Şekil 4.1. Cinsiyet dağılımı

Yaş

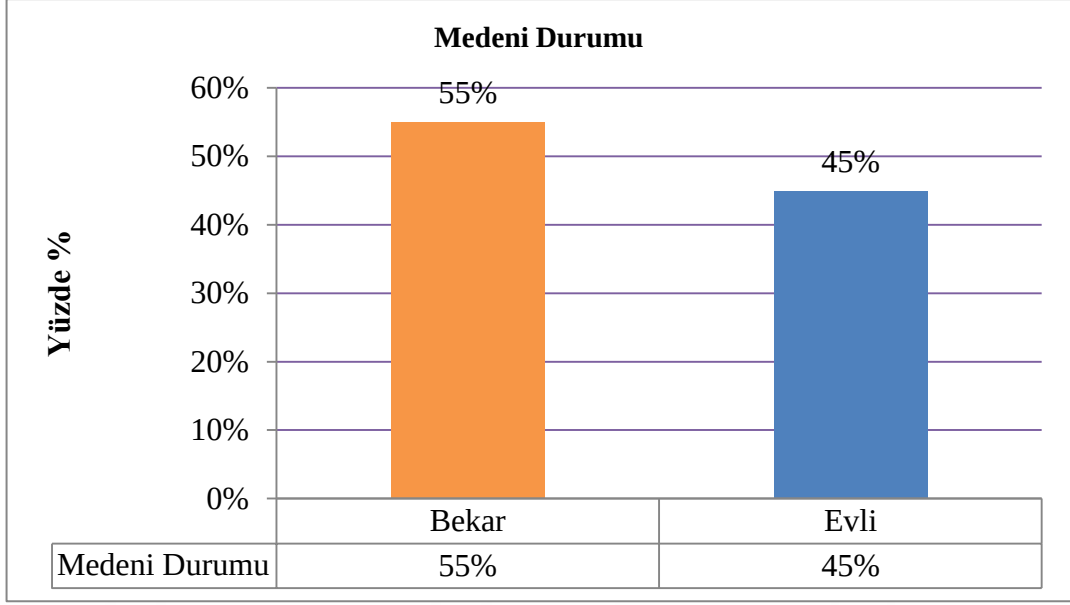
Anket katılımcıları: 18-25 yaş %27,1 (106 kişi), 26-35 yaş %37,1 (145 kişi), 36-45 yaş %19,7 (77 kişi), 46-55 yaş %7,9 (31 kişi), 56-65 yaş %7,2 (28 kişi), 65 yaş üstü %1 (4 kişi)' dir. (Şekil 4.2.). Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunu 26-35 yaş grubu oluşturmaktadır.

Şekil 4.2. Yaş grupları

Medeni durum

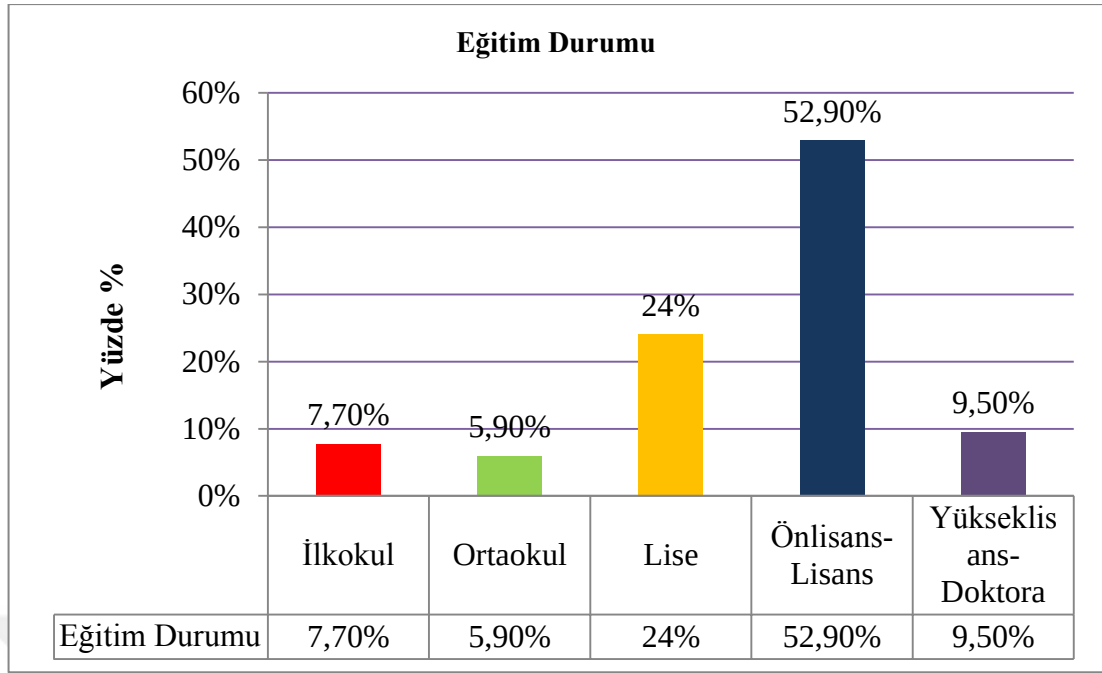
Anket katılımcıları: Bekar %55 (215 kişi), Kadın %45 (176 kişi)'den oluşmaktadır (Şekil 4.3). Anket sonuçları gösteriyor ki katılımcıların çoğunluğu bekarlardan oluşmaktadır.

Şekil 4.3. Medeni durum

Eğitim durumu

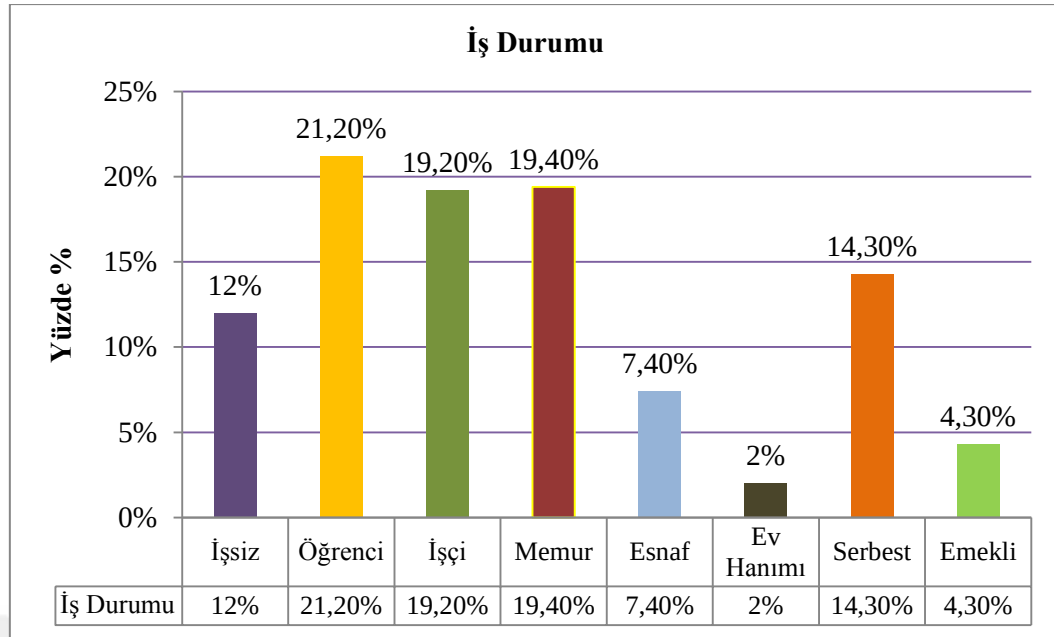
Ankete katılımcılarının eğitim durumuna bakıldığında İlkokul %7,7 (30 kişi) 'sini, Ortaokul %5,9 (23 kişi) 'unu, Lise %24 (94 kişi)'ünü, ön lisans-Lisans %52,9 (207 kişi)'unu, Yüksek lisans-Doktora %9,5 (37 kişi)'ini sahip oldukları belirlenmiştir (Şekil 4.4.). Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunu ön lisans-Lisans düzeyinde eğitim almış kişiler oluşturmaktadır.

Şekil 4.4. Eğitim durumu

İş durumu

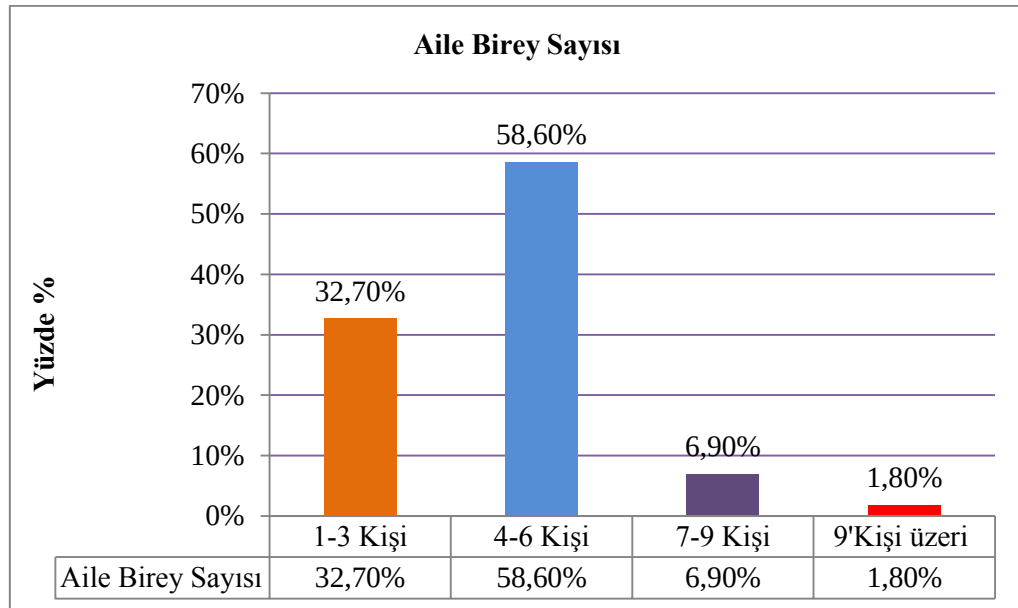
Ankete katılımcılarının iş durumu incelendiğinde İşsiz %12 (47 kişi)'sini, Öğrenci %21,2 (83 kişi)'sini, İşçi %19,2 (75 kişi)'sini, Memur %19,4 (76 kişi)'ünü, Esnaf %7,4 (29 kişi)'ünü, Ev hanımı %2 (8 kişi)'sini, Serbest %14,3 (56 kişi)'ünü, Emekli %4,3 (17 kişi)'ünü oluşturmaktadır (Şekil 4.5). Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunu öğrenciler oluşturmaktadır.

Şekil 4.5. İş durumu

Aile birey sayısı

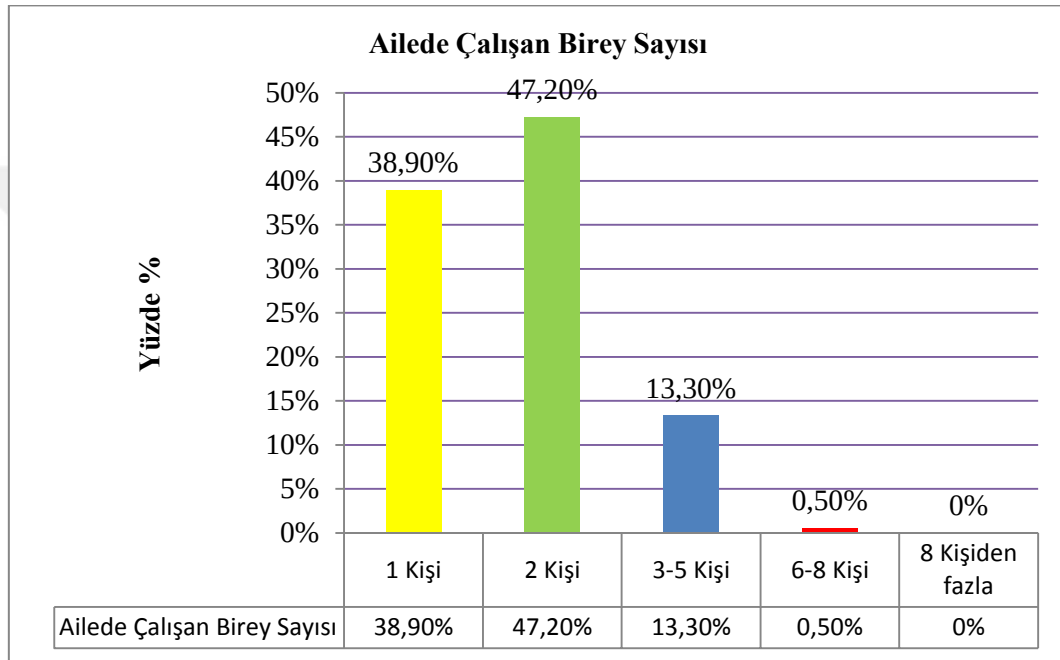
Anket katılımcılarının aile birey sayıları 1-3 kişi arası %32,7 (128 kişi)'sini, 4-6 kişi arası %58,6 (229 kişi)'sini, 7-9 kişi %6,9 (27)'unu, 9'dan fazlası %1,8 (7 kişi) kapsamaktadır (Şekil 4.6.). Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun aile birey sayıları 4-6 kişi arası olduğu belirlenmiştir.

Şekil 4.6. Aile birey sayısı

Ailede çalışan birey sayısı

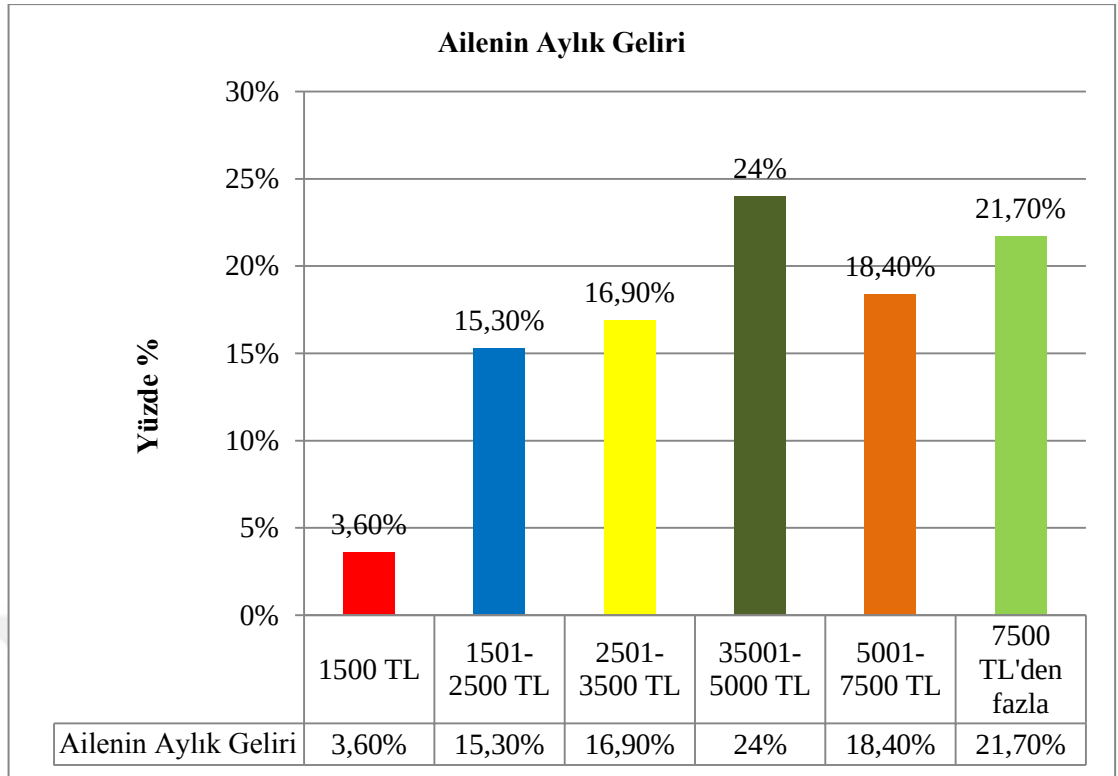
Ankete katılımcılarının ailede çalışan birey sayısı 1 kişi %38,9 (152 kişi)'unu, 2 kişi %47,2 (185 kişi)'sini, 3-5 kişi arası %13,3 (52 kişi)'ünü, 6-8 kişi arası %0,5 (2 kişi)'i, 8 kişiden fazla %0 (0 kişi)'i kapsamaktadır (Şekil 4.7). Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun ailede çalışan birey sayısı 2 kişi olarak olduğu belirlenmiştir.

Şekil 4.7. Ailede çalışan birey sayısı

Aile aylık geliri

Ankete katılımcılarının aile aylık geliri 1500 TL'den az %3,6 (14 kişi)'sını, 1501-2500 TL arası %15,3 (60 kişi)'ünü, 2501-3500 TL arası %16,9 (66 kişi)'unu, 3501-5000 TL arası %24 (94 kişi)'ünü, 5001-7500 TL arası %18,4 (72 kişi)'ünü, 7500 TL'den fazla %21,7 (85 kişi)'sini, kapsamaktadır (Şekil 4.8). Anket sonuçlarına göre katılan katılımcıların çoğunluğunun aile aylık geliri 3501-5000 TL arasında olduğu belirlenmiştir.

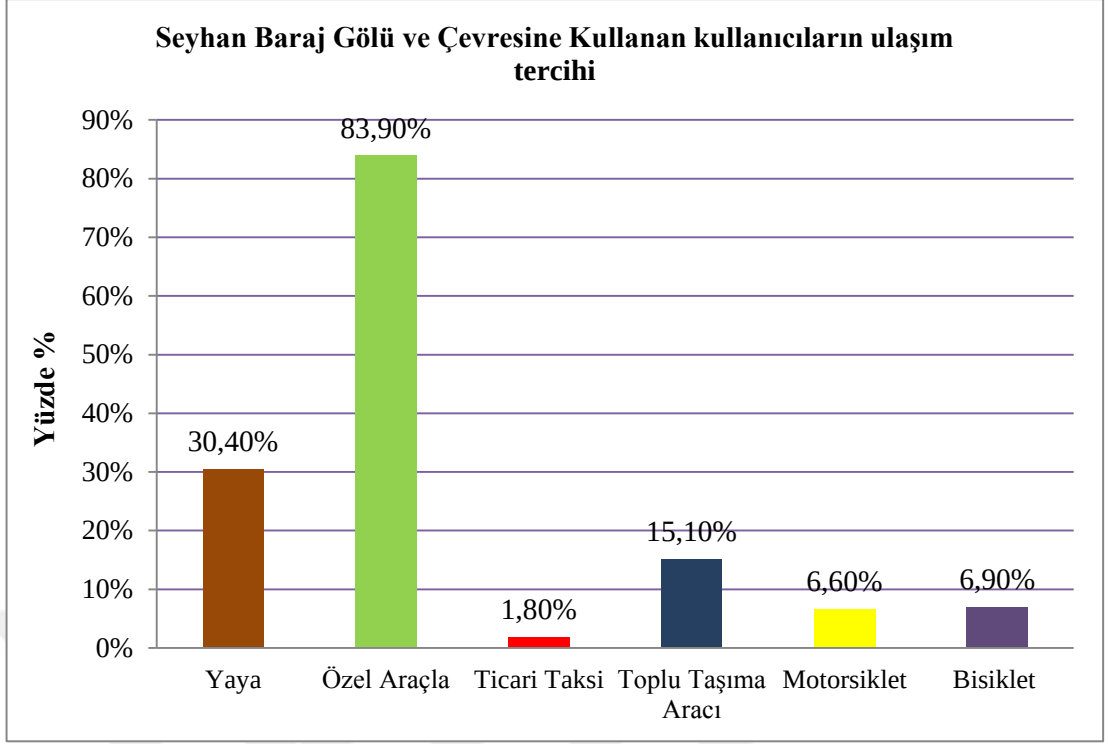

Şekil 4.8. Ailenin aylık geliri

4.1.2. Ankete katılanların tercih ve eğilimleri

Ulaşım tercihleri

Anket katılımcılarının Seyhan Baraj Gölü ve çevresine tercih ettikleri ulaşım şekli Yaya %30,4 (119 kişi)'unu, Özel araçla %83,9 (328 kişi)'unu, Taksi %1,8 (7 kişi)'ini, Toplu taşıma aracı %15,1 (59 kişi)'ini, Motosiklet %6,6 (26 kişi)'sını, Bisiklet %6,9 (27 kişi)'unu kapsamaktadır (Şekil 4.9). Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun Seyhan Baraj Gölü ve çevresine gelmek için Özel aracı tercih ettiği belirlenmiştir. Alanda dron yardım ile çekilen birkaç fotoğraflardan Şekil 4.10' da örnek gösterilmiştir.

Şekil 4.9. Ulaşım tercihi

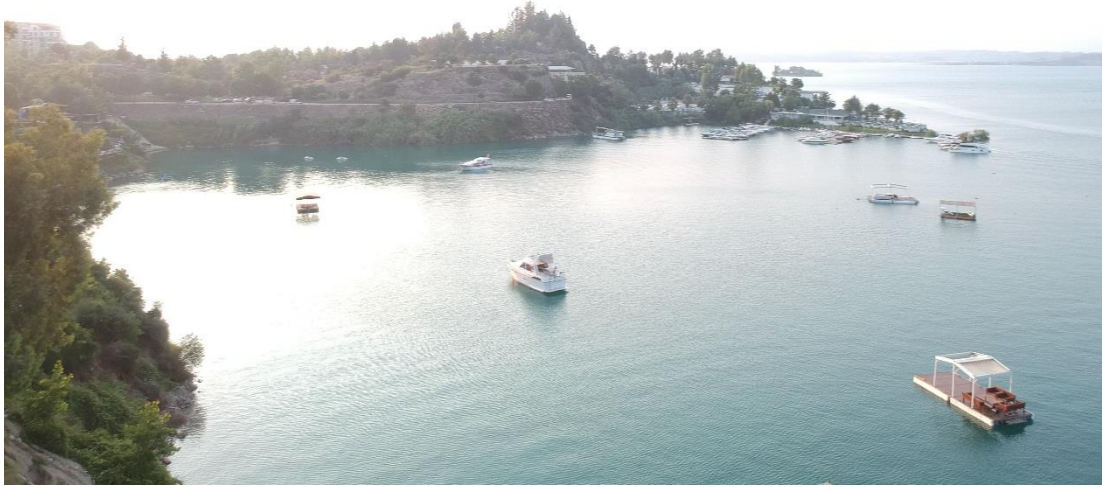

Şekil 4.10. Ulaşım tercihleri

Seyhan Baraj Gölü ve etrafının kullanıcılar üzerinde bıraktığı etkiler

Anket katılımcılarında Dinlenmek; Çok az %10,5 (41 kişi)'ini, Az %11 (43 kişi)'ini, Orta %30,1 (118 kişi)'ini, Fazla %31,8 (124 kişi)'ini, Çok Fazla %16,6 (65 kişi)'sını, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun 'Dinlemek' eylemini Fazla olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarından Güzel Manzara ile Bütünleşmenin kendilerinde; Çok az %4,4 (17 kişi)'ünü, Az %8,2 (32 kişi)'sini, Orta %28,3 (111 kişi)'ünü, Fazla %31 (121 kişi)'ini, Çok Fazla %28,1 (110 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun Güzel Manzara ile Bütünleşmek eylemini fazla olarak tercih ettiği belirlenmiştir. Aşağıda güzel manzaraya Şekil 4.11.' de örnek verilmiştir.

Şekil 4.11. Seyhan Baraj Gölü manzara

Anket katılımcılarda Yeni insanlar ile tanışmak; Çok az %54,5 (214 kişi)'ünü, Az %22 (87 kişi)'sini, Orta %15,5 (61 kişi)'ünü, Fazla %6,5 (20 kişi)'ini, Çok Fazla %2,2 (9 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun 'Yeni İnsanlar ile Tanışmak' eylemini Çok Az olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarının Aile Bireyleri ile beraber olmak kendilerinde; Çok az %13 (51 kişi)'ini, Az %10,7 (42 kişi)'sini, Orta %25,6 (100 kişi)'ünü, Fazla %30,7 (120 kişi)'ini, Çok Fazla %20 (78 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemini Fazla olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarının Arkadaşlarla Beraber Olmak kendilerinde; Çok az %6,4 (25 kişi)'ini, Az %12,8 (50 kişi)'ini, Orta %25,6 (100 kişi)'sini, Fazla %32,2 (126 kişi)'sini, Çok Fazla %23 (90 kişi)'ünü, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemini Fazla olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarının Çocukları Eğlendirmek kendilerinde; Çok az %28,4 (111 kişi)'ünü, Az %16,9 (66 kişi)'unu, Orta %19,4 (76 kişi)'ünü, Fazla %22,8 (89 kişi)'ini, Çok Fazla %12,5 (49 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemini Çok Az olarak tercih ettiği belirlenmiştir. Aşağıda oyun alanlarına Şekil 4.12.' de örnek verilmiştir.

Şekil 4.12. Seyhan Baraj Gölü oyun alanları

Anket katılımcılarının Gerilim (Stres) Azaltmayı kendilerinde; Çok az %10 (39 kişi)'nunu, Az %13 (51 kişi)'ünü, Orta %26,1 (102 kişi)'ini, Fazla %33 (129 kişi)'ünü, Çok Fazla %17,9 (70 kişi)'unu, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemini Fazla olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Ankete katılan katılımcıların Günün Sıradanlığını Gidermek kendilerinde; Çok az %10,7 (42 kişi)'sini, Az %16,6 (65 kişi)'sını, Orta %29,9 (117 kişi)'unu, Fazla %29,9 (117 kişi)'unu, Çok Fazla %12,8 (50 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemini eşit sayılarda Orta ve Fazla olarak tercih etmiştir.

Ankete katılımcıların Kent Kalabalığından-Karmaşasından Uzaklaşmak kendilerinde; Çok az %13,6 (53 kişi)'sını, Az %13 (51 kişi)'ünü, Orta %25,8 (101 kişi)'ini, Fazla %24,8 (97 kişi)'ini, Çok Fazla %22,8 (89 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılan katılımcıların çoğunluğunun bu eylemi Orta olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarının Açık Havda Bulunmaları kendilerinde; Çok az %9 (35 kişi)'unu, Az %11,8 (46 kişi)'ini, Orta %24,8 (97 kişi)'ini, Fazla %33,8 (132 kişi)'ini, Çok Fazla %20,7 (81 kişi)'sini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemi Fazla olarak tercih ettiği belirlenmiştir. Aşağıda Şekil 4.13.' de örnek verilmiştir.

Şekil 4.13. Seyhan Baraj Gölü rekreasyon kullanım alanları

Anket katılımcılarının Doğayı Hissetmek kendilerinde; Çok az %10,7 (42 kişi)'sini, Az %14,6 (57 kişi)'sını, Orta %32 (125 kişi)'sini, Fazla %24,3 (95 kişi)'ünü, Çok Fazla %18,4 (72 kişi)'ünü, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemi Orta olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarının Vücut Sağlığına Katkıda Bulunmak kendilerinde; Çok az %14,6 (57 kişi)'sını, Az %21,2 (83 kişi)'sini, Orta %36,8 (144 kişi)'ini, Fazla %17,6 (69 kişi)'sını, Çok Fazla %9,7 (38 kişi)'sini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemi Orta olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcıların Huzur Bulmak kendilerinde; Çok az %10 (39 kişi)'unu, Az %19,9 (78 kişi)'unu, Orta %31,2 (122 kişi)'sini, Fazla %26,3 (103 kişi)'ünü, Çok Fazla %12,5 (49 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemi Orta olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarının Özgür Hissetmek kendilerinde; Çok az %14,3 (56 kişi)'ünü, Az %25,3 (99 kişi)'ünü, Orta %33 (129 kişi)'ünü, Fazla %17,9 (70 kişi)'unu, Çok Fazla %9,5 (37 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılan katılımcıların çoğunluğunun bu eylemi Orta olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarının Değişik Etkinliklere Katılmak kendilerinde; Çok az %27,9 (109 kişi)'ünü, Az %29,9 (117 kişi)'ünü, Orta %26,3 (103 kişi)'ünü, Fazla %10,7 (42 kişi)'unu, Çok Fazla %5,1 (20 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemi Az olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarının Kültürel Eğitsel Gelişim Sağlamak kendilerinde; Çok az %42,2 (165 kişi)'sini, Az %25,8 (101 kişi)'ini, Orta %19,9 (78 kişi)'unu, Fazla %7,4 (29 kişi)'ünü, Çok Fazla %4,6 (18 kişi)'sini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemi Orta olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarının Özgür Hissetmek kendilerinde; Çok az %25,3 (99 kişi)'ünü, Az %23 (90 kişi)'ünü, Orta %31,2 (122 kişi)'sini, Fazla %14,1 (55 kişi)'unu, Çok Fazla %6,4 (25 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemi Orta olarak tercih ettiği belirlenmiştir.

Anket katılımcılarının Kent Kirliliğinden Uzaklaşmak kendilerinde; Çok az %13,3 (52 kişi)'ünü, Az %11,5 (45 kişi)'ini, Orta %23,5 (92 kişi)'ini, Fazla %27,6 (108 kişi)'sini, Çok Fazla %24 (94 kişi)'ini, olarak etki bırakmaktadır. Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun bu eylemi Fazla olarak tercih ettiği belirlenmiştir. Çizelge 4.1.'de detaylı şekilde gösterilmiştir.

Çizelge 4.1. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinin kullanıcılar üzerinde bıraktığı etkiler

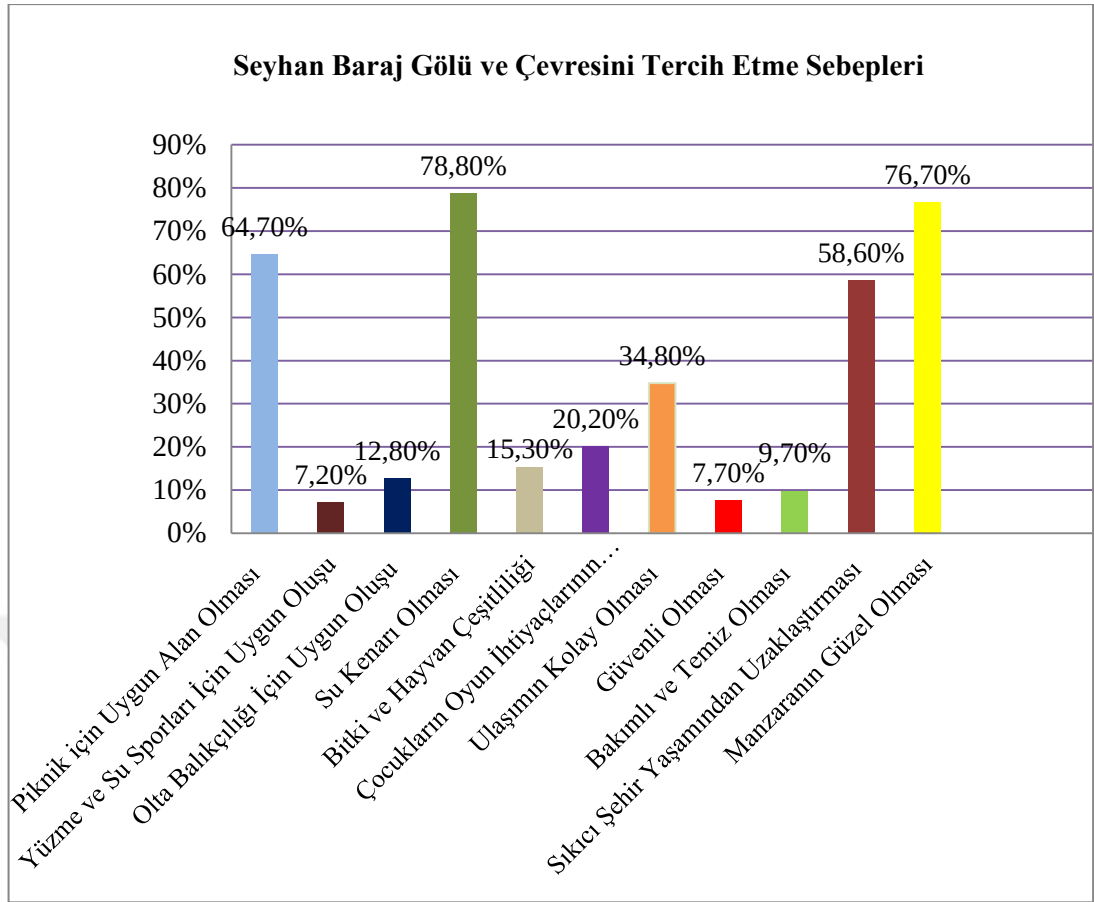
Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinin kullanıcılar üzerinde oluşturduğu etkilerin önem düzeyi (%)					
	Çok az	Az	Orta	Fazla	Çok fazla
Dinlenmek	10,50	11	30,10	31,80	16,60
Güzel manzara ile Bütünleşmek	4,40	8,20	28,30	31	28,10
Yeni insanlarla tanışmak	54,50	22	15,50	6,50	2,20
Aile bireyleri ile beraber olmak	13	10,70	25,60	30,70	20
Arkadaşlarla beraber olmak	6,40	12,80	25,60	32,20	23
Çocukları eğlendirmek	28,40	16,90	19,40	22,80	12,50
Gerilim (stres) azaltmak	10	13	26,1	33	17,9
Günün sıradanlığını gidermek	10,7	16,6	29,9	29,9	12,8
Kent kalabalığından karmaşasından uzaklaşmak	13,6	13	25,8	24,8	22,8
Açık havada bulunmak	9	11,8	24,8	33,8	20,7
Doğayı hissetmek	10,7	14,6	32	24,3	18,4
Vücut sağlığına katkıda bulunmak	14,6	21,2	36,8	17,6	9,7
Huzur bulmak	10	19,9	31,2	26,3	12,5
Özgür hissetmek	14,3	25,3	33	17,9	9,5
Değişik etkinliklere katılmak	27,9	29,9	26,3	10,7	5,1
Kültürel ve eğitsel gelişim sağlamak	42,2	25,8	19,9	7,4	4,6
Heyecan ve coşku yaşamak	25,3	23	31,2	14,1	6,4
Kent kirliliğinden uzaklaşmak	13,3	11,5	23,5	27,6	24

Kullanıcıların tercih etme sebepleri

Anket katılımcılarının Seyhan Baraj Gölü ve çevresini tercih etme sebeplerinden; Piknik için Uygun Alan Olması %64,7 (253 kişi)'sini, Yüzme ve Su Sporları İçin Uygun Oluşu %7,2 (28 kişi)'sini, Olta Balıkçılığı İçin Uygun Oluşu %12,8 (50 kişi)'ini, Su Kenarı Olması %78,8 (308 kişi)'ini, Bitki ve Hayvan Çeşitliliği %15,3 (60 kişi)'ünü, Çocukların Oyun İhtiyaçlarının Karşıllanması %20,2 (79 kişi)'sini, Ulaşımın Kolay Olması %34,8 (136 kişi)'ini, Güvenli Olması %7,7(30 kişi)'sini, Bakımlı ve Temiz Olması %9,7 (38 kişi)'sini, Sıkıcı Şehir Yaşamından Uzaklaştırması %58,6 (229 kişi)'sini, Manzaranın Güzel Olması %76,7 (300 kişi)'sini kapsamaktadır (Şekil 4.15). Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun Seyhan Baraj Gölü ve çevresini tercih etme sebeplerinin Su Kenarı Olmasından dolayı olduğu belirlenmiştir (Şekil 4.14).

Şekil 4.14. Adnan Menderes Yarımada

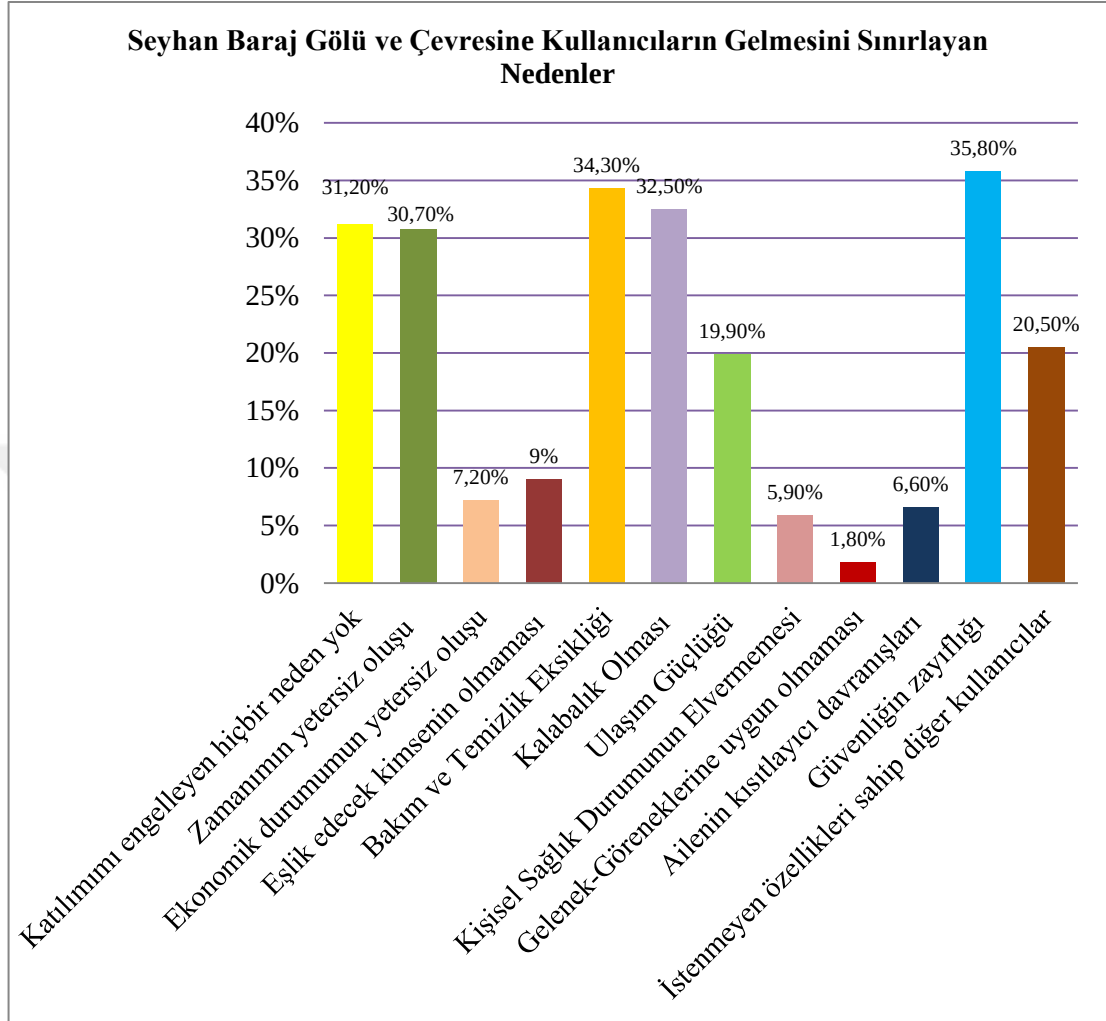

Şekil 4.15. Tercih etme sebepleri

Kullanıcıların gelmesini sınırlandıran nedenler

Anket katılımcılarının Seyhan Baraj Gölü ve çevresine gelmesini sınırlandıran sebeplerden; Katılımı engelleyen hiçbir neden yok %31,2 (122 kişi)'sini, Zamanının yetersiz oluşu %30,7 (120 kişi)'sini, Ekonomik durumunun yetersiz oluşu %7,2 (28 kişi)'sini, Eşlik edecek kimsenin olmaması %9 (35 kişi)'unu, Bakım ve Temizlik Eksikliği %34,3 (134 kişi)'ünü, Kalabalık Olması %32,5 (127 kişi), Ulaşım Güçlüğü %19,9 (78 kişi)'unu, Kişisel Sağlık Durumunun Elvermemesi %5,9 (23 kişi)'unu, Gelenek-Göreneklerine uygun olmaması %1,8 (7 kişi)'ini, Ailenin kısıtlayıcı davranışları %6,6 (26 kişi)'sini, Güvenliğin zayıflığı %35,8 (140 kişi)'ini, İstenmeyen özellikleri sahip diğer kullanıcılar %20,5 (80 kişi)'ini, Adana dışına taşınmak %0,3 (1 kişi)'ünü, Bici bici güvensiz bölge %0,3 (1 kişi), Köpeklerin saldırganlığı, rahatsız etmesi %0,3 (1 kişi)'ünü, kapsamaktadır (Şekil 4.16.). Anket sonuçlarına göre katılımcıların

çoğunluğunun Seyhan Baraj Gölü ve çevresini gelmesini sınırlandıran nedenlerden Güvenliğin zayıflığından dolayı olduğu belirlenmiştir.

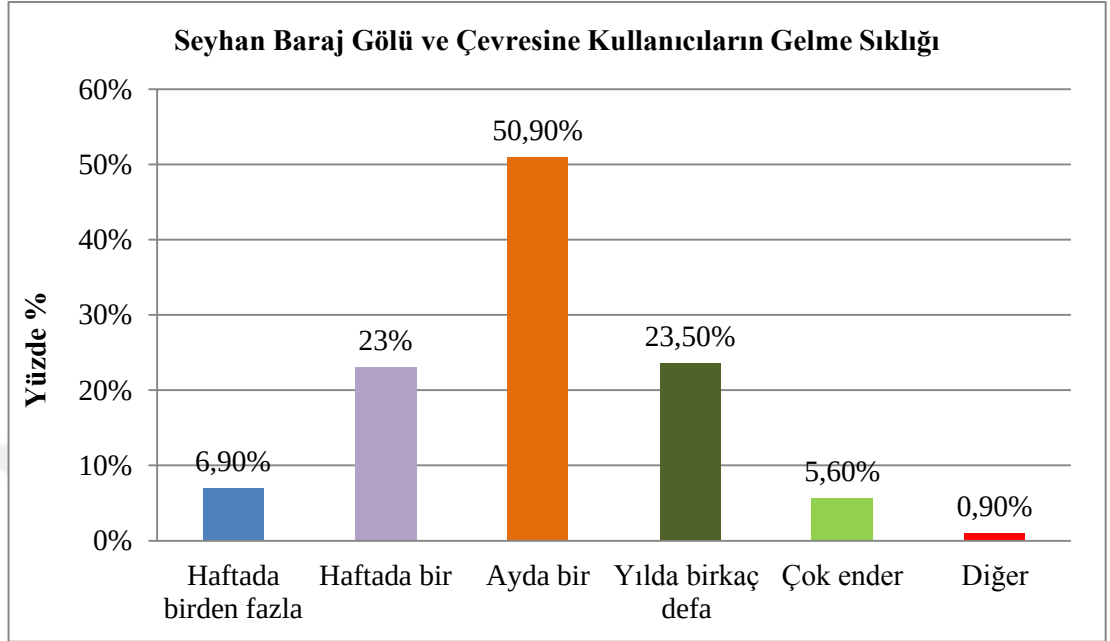

Şekil 4.16. Kullanıcıların gelmesini sınırlandıran nedenler

Kullanıcıların gelme sıklığı

Anket katılımcılarının Seyhan Baraj Gölü ve çevresini gelme sıklığı; Haftada birden fazla %6,9 (27 kişi)'ünü, Haftada bir %23 (90 kişi)'ünü, Ayda bir %50,9 (199 kişi)'ünü, Yılda birkaç defa %23,5 (92 kişi)'ini, Çok ender %5,6 (22 kişi)'sını, 'Diğer' seçeneği altında 1-2 defa geldim sadece %0,3 (1 kişi)'ünü, Orada Kaldığım Süre içinde %0,3 (1 kişi), iki ayda bir %0,3 (1 kişi)'ünü, güvenlik olduğu sürece her hafta %0,3 (1 kişi)'ünü, şeklinde olmuştur. (Şekil 4.17.).

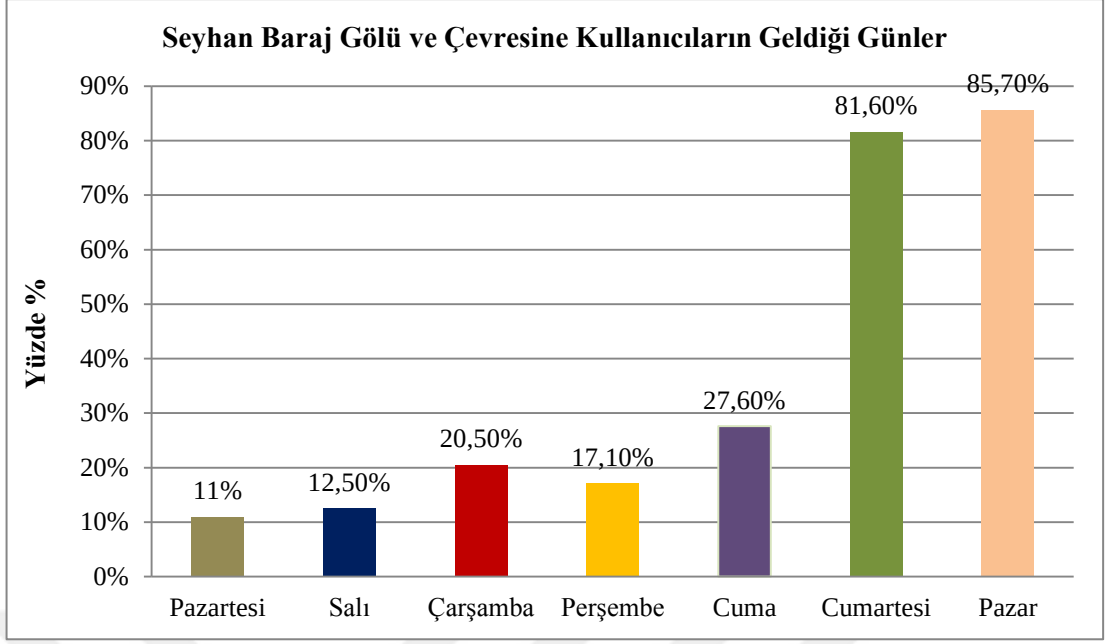
Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun Seyhan Baraj Gölü ve çevresine gelme sıklığını ayda bir tercih ettikleri belirlenmiştir.

Şekil 4.17. Kullanıcıların gelme sıklığı

Kullanıcıların geldiği günler

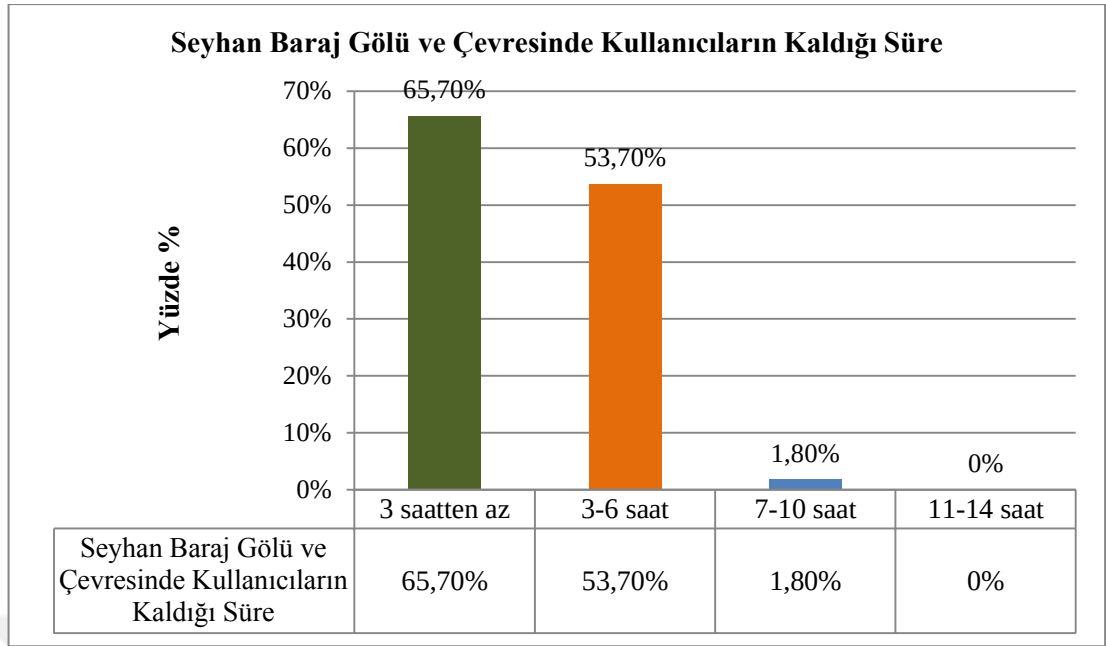
Anket katılımcılarının Seyhan Baraj Gölü ve çevresini geldiği günler; Pazartesi %11 (43 kişi)'ini, Salı %12,5 (49 kişi)'ini, Çarşamba %20,5 (80 kişi)'ini, Perşembe %17,1 (67 kişi)'ini, Cuma %27,6 (106 kişi)'sını, Cumartesi %81,6 (319 kişi)'sını, Pazar %85,7 (335 kişi)'sini, olarak kapsamaktadır. (Şekil 4.18). Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun Seyhan Baraj Gölü ve çevresine pazar günü gelmeyi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Şekil 4.18. Kullanıcıların gelme sıklığı

Kullanıcıların kaldığı süre

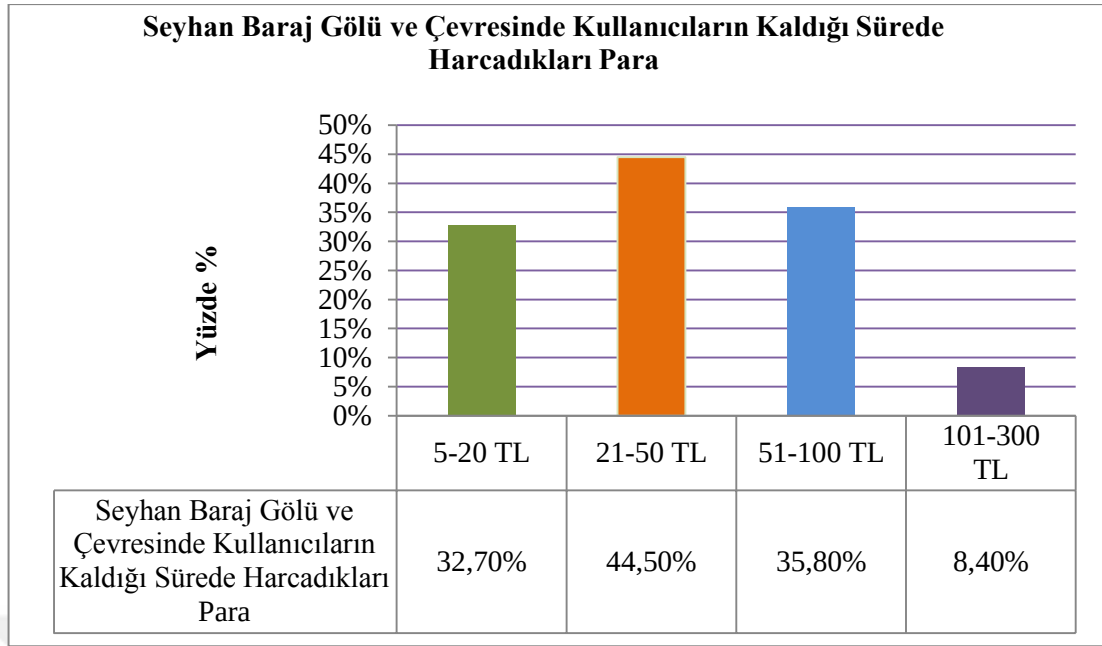
Anket katılımcılarının Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde kullanıcıların kaldığı süre; 3 saatten az %65,7 (257 kişi)'sini, 3-6 saat %53,7 (210 kişi)'sini, 7-10 saat %1,8 (7 kişi)'ini, 11-14 saat %0,14 saatten fazla %0, olarak kapsamaktadır. (Şekil 4.19). Anket sonuçlarına göre katılan katılımcıların çoğunluğunun Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde kaldığı süre 3 saatten az olduğu belirlenmiştir.

Şekil 4.19. Kullanıcıların kaldığı süre

Kullanıcıların kaldığı sürede harcadıkları para

Anket katılımcılarının Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde kullanıcıların kaldığı Sürede Harcadıkları Para; 5 TL den az %4,6 (18 kişi)'sını, 5-20 TL %32,7 (128 kişi)'sini, 21-50 TL %44,5 (174 kişi)'ini, 51-100 TL %35,8 (140 kişi), 101-300 TL %8,4 (33 kişi)'ünü, 300 TL den fazla %1,5 (6 kişi)'ini kapsamaktadır. (Şekil 4.20). Anket sonuçlarına göre katılımcıların çoğunluğunun Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde kaldığı sürede harcadıkları para 21-50 TL arasında olduğu belirlenmiştir.

Şekil 4.20. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde kullanıcıların kaldığı sürede harcadıkları para

4.1.3. Ankete Katılanların mevcut kullanımlara ve eksikliklere yönelik görüşleri

Kullanıcıların yetersiz gördüğü yapısal elemanları

Anket katılımcılarının çoğunluğu yapısal elemanlardan Otopark' ın yetersizliğini Çok Yetersiz, Çeşme'nin yetersizliğini Çok Yetersiz, WC' nin yetersizliğini Çok Yetersiz, Oturma Birimlerinin yetersizliğini Orta, Çöp Kovalarının yetersizliğini Çok Yetersiz, Aydınlatma Elemanlarının yetersizliğini Orta, Bilgilendirme, Yönlendirme ve İşaret Levhalarının yetersizliğini Orta, Seyir Teraslarını Çok yetersiz, Yürüyüş ve Gezinti Yolları'nın yetersizliğini Yeterli, Piknik Masalarının yetersizliğini Orta, Ateş yakma yerleri yetersizliğini Yetersiz, Bulaşık Yıkama Yeri yetersizliğini çoğunluk Çok Yetersiz, Kafe/Büfe yetersizliğini çoğunluk Orta, Çocuk Oyun Elemanları yetersizliğini çoğunluk Yetersiz, Su Sporü Donatılarını yetersizliğini Çok Yetersiz, Şezlong ve Şemsiye Donatıları yetersizliğini Çok Yetersiz, Duş Alma Yeri Donatıları yetersizliğini Çok Yetersiz, Soyunma Kabinleri Donatılarının yetersizliğini Çok Yetersiz, İbadethane Donatılarının yetersizliğini Çok Yetersiz olarak değerlendirmiştir. Anket değerlendirmesi

Çizelge 4.2.'de detaylı bir şekilde ve Şekil 4.21.'de alandan görseller gösterilmiştir.

Şekil 4.21. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde wc

Çizelge 4.2 Kullanıcıların yetersiz gördüğü yapısal elemanlar

Kullanıcıların Yetersiz Gördüğü Yapısal elemanlar (%)					
	1	2	3	4	5
Otopark	31,5	23	25,8	14,6	5,1
Çeşme	41,9	32,2	21,2	4,1	0,5
WC	60,1	27,9	9,2	1,3	1,5
Oturma birimleri	28,4	20,2	29,4	18,2	3,8
Çöp Kovaları	30,2	29,7	24	13,3	2,8
Çocukları eğlendirmek	28,40	16,90	19,40	22,80	12,50
Gerilim (stres) azaltmak	13	10	17,90	33	26,1

Çizelge 4.2 Kullanıcıların yetersiz gördüğü yapısal elemanlar (Devam)

Günün sıradanlığını gidermek	16,6	10,7	12,8	29,9	29,9
Aydınlatma elemanları	22	21,2	30,7	19,2	6,9
Bilgilendirme, yönlendirme ve işaret levhaları	34	28,9	23,8	11,5	1,8
Seyir terasları	47,1	25,8	19,9	5,9	1,3
Yürüyüş ve gezinti yolları	13,3	13,6	27,9	32,5	12,8
Piknik masaları	21,7	28,6	30,4	14,1	5,1
Ateş yakma yerleri	30,4	36,1	22,3	7,9	3,3
Bulaşık yıkama yeri	63,4	27,4	7,4	1	0,8
Kafe/Büfe	12,8	19,7	30,4	21,2	15,9
Çocuk oyun elemanları	26,6	32,7	27,4	10,5	2,8
Su sporu donatıları	52,4	30,4	13,8	2,3	1
Şezlong ve şemsiye	73,7	15,1	9,5	0,8	1
Duş alma yeri	78,8	12,8	6,6	0,8	1
Soyunma kabinleri	79	11,5	7,4	1	1
İbadethane	58,1	25,8	10	3,6	2,6

Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde kullanıcıların gözlemlediği olumsuz özellikleri

Anket katılımcılarının çoğunluğu gözlemlediği olumsuz özelliklerden Gürültü durumunu Orta, Hava koşulları Orta, Güvensiz oluşu Orta, Kalabalık oluşu Orta, Tenha oluşu Orta, Ulaşım güçlüğü Orta, Bakımsız oluşu Orta, Kafe/Büfe yetersiz Oluşu İyi, bitki örtüsünün azlığı Orta, Su ve çevre kirliliğini Orta olarak değerlendirmiştir Çizelge 4.3.'de anket sonuçları detaylı şekilde gösterilmiştir.

Çizelge 4.3 Kullanıcıların yetersiz gördüğü yapısal elemanlar

Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinde Kullanıcıların Gözlemlediği Olumsuz Özellikler (%) Çok Kötü: 1 Kötü:2 Orta:3 İyi:4 Çok iyi:5					
	1	2	3	4	5
Gürültü durumu	15,3	29,7	33	15,1	6,9
Hava koşulları	6,6	14,3	38,1	27,6	13,3
Güvensiz oluşu	18,7	26,1	42,5	9,5	3,3
Kalabalık oluşu	18,9	30,2	38,4	9,7	2,8
Tenha oluşu	16,6	21,5	34,8	20,7	6,4
Ulaşım güçlüğü	15,1	19,7	31,5	16,9	16,9
Bakımsız oluşu	21,2	29,2	38,9	7,9	2,8
Kafe/Büfe yetersiz oluşu	12	13,8	27,6	30,9	15,6
Bitki örtüsünün azlığı	17,4	24,6	36,6	17,4	4,1
Su ve çevre kirliliği	19,9	29,9	32	14,3	3,8

4.1.4. Ankete katılanların kavramsal yaklaşımları

Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde kullanıcıların olmasını istediği peyzaj alanları

Anket katılımcılarının çoğunluğu olmasını istediği Peyzaj alanlarından Botanik bahçesini Gerekli, Açık hava gösteri ve sergi alanları Olabilir, Hayvanat bahçesini Olabilir, Çok amaçlı spor alanlarını Çok Gerekli, Lunapark –Çocuk oyun alanlarını, Hobi bahçelerini Olabilir, Kamp / Karavan alanlarını Çok Gereksiz, Bungalov evlerini Çok Gereksiz, Aquapark Çok Gereksiz, Binicilik için

Alanları Olabilir, Tırmanma parkurlarını Olabilir, Yürüyüş ve oryantiring parkurlarını Çok Gerekli, Model uçak ve uçurtma alanlarını, olarak değerlendirmiştir. Çizelge 4.4. anket verileri, Şekil 4.22. ve Şekil 4.23.'de alan görüntüsü verilmiştir.

Şekil 4.22. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde bisiklet yolları

Çizelge 4.4. Kullanıcıların yetersiz gördüğü yapısal elemanlar

Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinde Kullanıcıların Olmasını İstedığı Peyzaj Alanları (%)					
	Çok gereksiz	1 Gereksiz:2	Olabilir:3	Gerekli:4	Çok gerekli:5
	1	2	3	4	5
Botanik bahçesi	14,8	11,3	22	27,4	24,6
Açık hava gösteri ve sergi alanları	9	11,8	30,4	22,8	26,1
Hayvanat bahçesi	17,9	18,4	31,7	14,6	17,4

Çizelge 4.4. Kullanıcıların yetersiz gördüğü yapısal elemanlar (Devam)

Çok amaçlı spor alanları	7,4	9	20,7	29,7	33,2
Lunapark –Çocuk oyun alanları	16,4	20,2	27,1	19,2	17,1
Kamp / Karavan alanları	26,1	23,3	21,2	10,2	19,2
Bungalov evleri	29,7	24,6	21,5	10	14,3
Aquapark	37,9	22	20,2	8,2	11,8
Tırmanma parkurları	13,6	16,1	29,9	21	19,4
Yürüyüş ve oryantiring parkurları	6,4	7,2	17,6	28,6	40,2
Model Uçak ve Uçurtma Alanları	24,3	21,2	25,6	12,5	16,4

Şekil 4.23. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde yürüyüş yolları

4.2. Alanın Mevcut Durumu Analizi ve Potansiyel Mevcut Durumu

Topoğrafik yapı

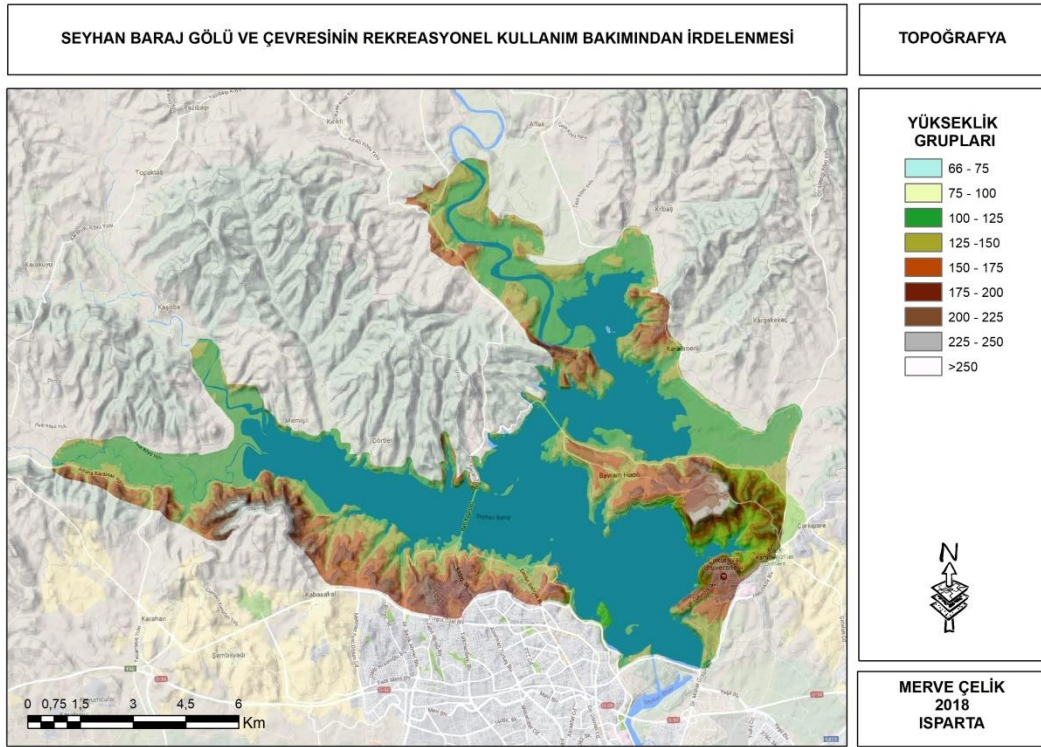
Çalışma alanı topoğrafik yapı özellikleri açısından, yükseklik, eğim ve bakı grupları açısından incelenmiştir.

Yükseklik

Araştırma alanına ait yükseklik grupları Şekil 4.24.'te verilmiştir. Hazırlanan harita alanın her yirmi beş metrede bir geçirilen tesviye eğrisi haritasından elde edilen üç boyutlu yükseklik görünümüdür. Araştırma alanının yüksekliği 66 m' den. Başlamış ve Çizelge 4.5' de verilmiştir.

Çizelge 4.5. Seyhan Baraj Gölü'ne ait yükseklik sınıflarının alansal ve oransal dağılımı

Yükseklik Sınıfı (m)	ALAN (ha)	Yüzde (%)
66 - 75	0,05	0
75 - 100	2,03	0
100 - 125	7092,86	62
125 -150	1944,81	17
150 -175	1217,42	11
175 - 200	754,02	7
200 - 225	264,38	2
225 -250	88,48	1
>250	73,22	1

Şekil 4.24. Seyhan Baraj Gölü yükseklik sınıfları haritası

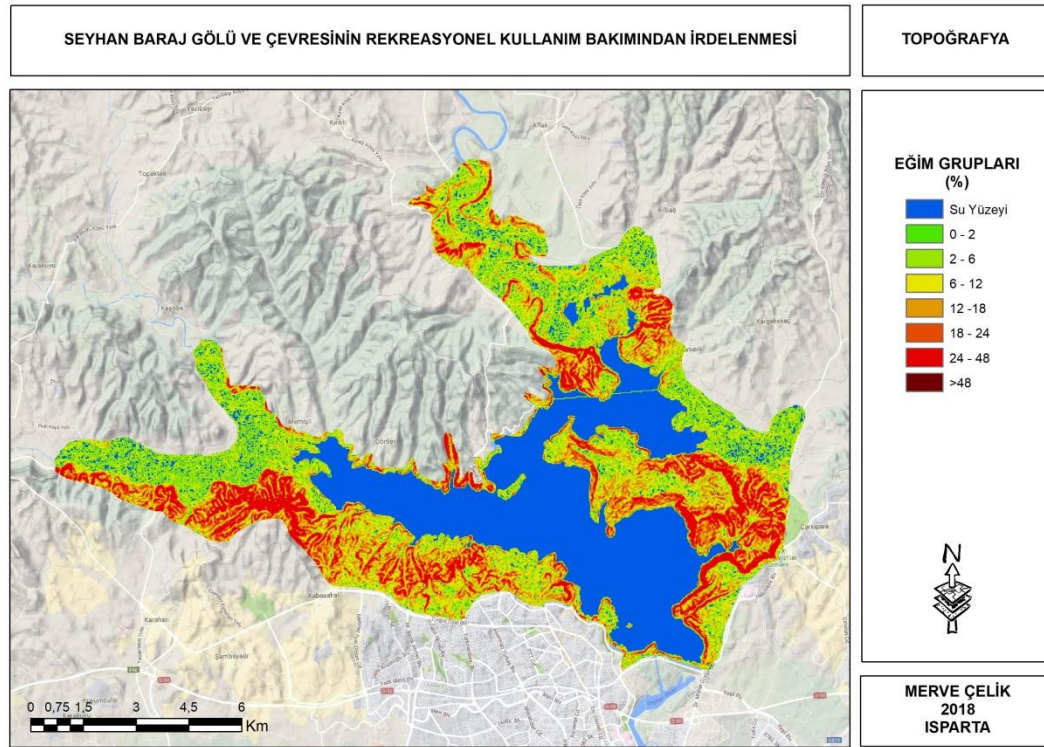
Eğim

Seyhan Baraj Gölü'ne ait eğim incelmeleri Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan haritalarda kullanılan eğim grubu sınıflandırması esas alınmıştır. % 0-2 Düz ve düze yakın, % 3-6 Hafif eğimli, % 7-12 Orta eğimli, % 13-20 Dik, % 21-30 Çok Dik, % 30 < Sarp

Araştırma alanının eğim durumu su yüzeyleri, %0-2, %2-6, %6-12, %12-18, %18-24, %24-48, %48 ve üzeri olmak üzere sekiz grup altında sınıflandırılmıştır. Araştırma alanı eğim grupları açısından incelendiğinde %0-2 (%4) arasında olan eğimli alanların en az, su yüzeyi (%33) alanlarının en çok yer kapladıkları görülmektedir. (Şekil 4.25.). Araştırma alanının eğim durumu çizelge 4.6.'da verilmiştir.

Çizelge 4.6. Seyhan Baraj Gölü'ne ait eğim grupları alansal ve oransal dağılımı

Eğim Grupları	Alan (ha)	Yüzde (%)
Su Yüzeyi	3740,67	33
0 - 2	428,02	4
2 - 6	2242,39	20
6 - 12	1871,94	16
12 -18	1254,44	11
18 - 24	776,05	7
24 - 48	1123,75	10
>48	0,02	0

Şekil 4.25. Seyhan Baraj Gölü eğim haritası

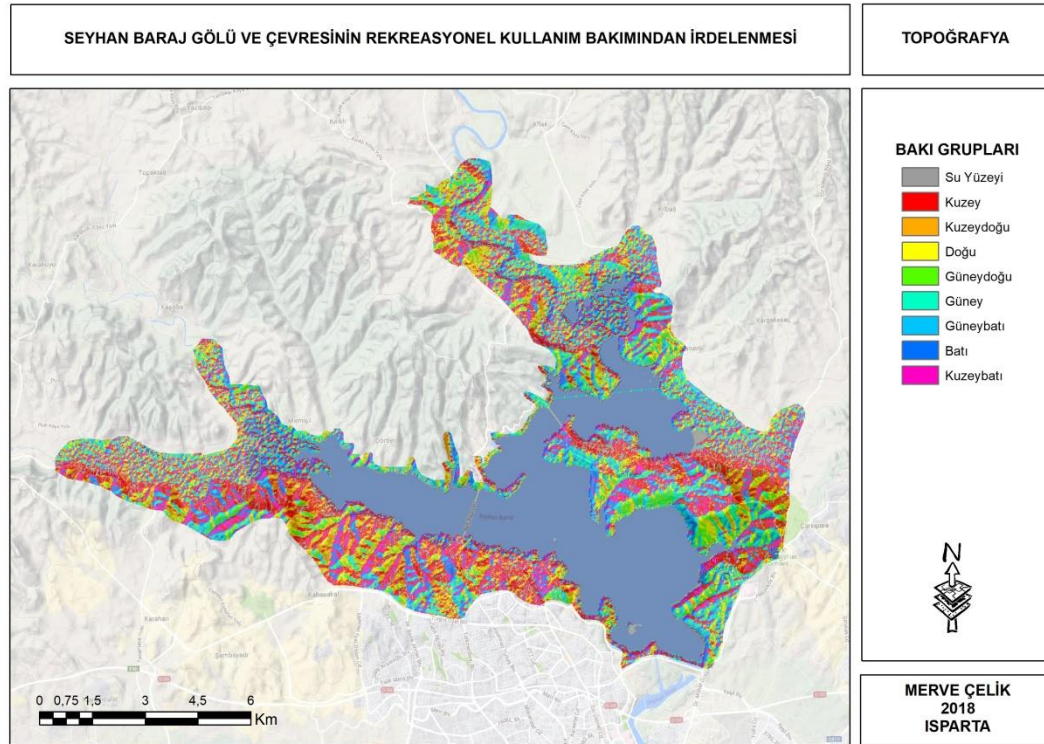
Bakı

Bakı faktörü, eğime bağlı olarak arazinin yönünü ifade eden ve toprak oluşumunda etkili olan bir diğer topografya faktörüdür. Bir arazi parçasının bakışı, arazi yüzünün sekiz dilimlik ana ve ara yönlerden hangisine baktığını ifade etmektedir. Bakılar sıcaklık, yağış, ışıktanma ve evapotranspirasyon bakımından büyük farklılıklar yaratırlar (Pamukçu, 2011).

Çalışma alanına sekiz yönde bakının oranları Çizelge 4.7.'de verilmiştir. Alanın su yüzeyi %38, %14 kuzey, %7 güney, %7 doğu, %7 batı bakarlarına sahip bulunmaktadır. Bu sağlanan verilere göre alanda en çok su yüzeyleri, en az güneydoğu bakarları yer almaktadır. Araştırma alanının bakı durumu Şekil 4.26'da verilmiştir.

Çizelge 4.7. Seyhan Baraj Gölü'ne ait bakı grupları alansal ve oransal dağılımı

Bakı Grupları	Alan (ha)	Yüzde (%)
Su Yüzeyi	4326,00	38
Kuzey	1634,52	14
Kuzeydoğu	856,03	7
Doğu	856,86	7
Güneydoğu	604,59	5
Güney	802,83	7
Güneybatı	748,47	7
Batı	745,80	7
Kuzeybatı	862,17	8

Şekil 4.26. Seyhan Baraj Gölü bakı haritası

4.3. Anket Sonuçlarının Tartışılması

Anket sonuçlarını değerlendirdiğimizde; ankete katılan kullanıcıların %50,90 Erkek, %49,10, katılımcıların çoğunluğunun yaş ortalaması 26-35 %37,10, Medeni durumu %55 Bekar, %45 Evli, Eğitim durumu çoğunluğun ortalaması %52,90 Önlisans- Lisans mezunu, Meslek durumu çoğunluğun ortalaması %21,20 Öğrenci, %19,40 Memur, %19,20 İşçi, alana gelmek için tercih edilen ulaşım türü %83,90 Özel araçla, Aile birey sayısı çoğunluğun ortalaması %58,6 4-6 kişi arasında, Ailede çalışan birey sayısı çoğunluğun ortalaması %47,2 2 kişi, Ailenin aylık geliri çoğunluğun ortalaması %24 3501-5000 TL arasındadır. Katılımların genel profiline baktığımızda eğitim seviyesi ve gelir seviyesi iyidir. Bunun en büyük etkilerinden biri Seyhan Baraj Gölü içine alan dört ilçeden Çukurova ilçesi alanın büyük kısmını oluşturduğu ve bu ilçenin ekonomi, sosyo kültürel yapısı yüksek olması bunda büyük bir etkidir.

Seyhan Baraj Gölü ve çevresinin kullanıcı üzerinde bıraktığı etkileri (Çok az, Az, Orta, Fazla ve Çok Fazla) sorusuna; Dinlemek %31,80 Fazla, Güzel Manzara ile Bütünleşmek %31 Fazla, Yeni insanlarla tanışmak %54,5 Çok az, Aile bireyleri ile beraber olmak %30,7 Fazla, Arkadaşlarla Beraber Olmak %32,2 Fazla, Çocukları eğlendirmek %28,4 Çok az, Gerilim azaltmak %33 Fazla, Günün sıradanlığını gidermek %29,9 Fazla ve %29,9 Orta, Kent kalabalığından karmaşasından uzaklaşmak %25,8 Orta, Açık havada bulunmak %33,8 Fazla, Doğayı hissetmek %32 Orta, Vücut sağlığına katkıda bulunmak %36,8 Orta, Huzur Bulmak %31,2 Orta, Özgür hissetmek %33 orta, Değişik etkinliklere katılmak %29,9 Az, Kültürel ve eğitsel gelişim sağlamak %42,2 Çok az, Heyecan ve coşku yaşamak %31,2 Orta, Kent kirliliğinden uzaklaşmak %27,6 Fazla olarak cevap verilmiştir. Alan şehrin içerisinde olduğu için günün her saatinde kullanıma olanak sağlamaktadır. İnsanların boş zamanlarında ve serbest zamanlarında bu alanı kullanımı gün içerisinde de fazla olduğu için etkileride kaçınılmazdır.

Seyhan Baraj Gölü ve Çevresini Tercih etme sebebi sorusuna; Piknik için uygun alan olması %64,7, Yüzme ve su sporları için uygun olması %7,2, Olta balıkçılığı

için uygun olması %12,8, Su kenarı %78,8, Bitki ve hayvan çeşitliliği %15,3, Çocukların oyun ihtiyaçlarının karşılanması %20,2, Ulaşımın olması %34,8, Güvenli olması %7,7, Bakımlı ve temiz olması %9,7, Sıkıcı ve şehir yaşamından uzaklaştırılması %58,6, Manzaranın güzel olması %76,7, Diğer %0,9 olarak cevap verilmiştir. Bu cevaplardan elde edilen sonuç kullanıcıların Seyhan Baraj Gölü ve çevresini tercih sebeplerinden en önemlisi Su Kenarı olmasıdır.

Seyhan Baraj Gölü ve Çevresini Gelmesini Sınırlayan sebeplerden sorusuna; çoğunluğun verdiği yanıtlar doğrultusunda Güvenliğin zayıflığından (%35,8) dolayı olduğu belirlenmiştir.

Seyhan Baraj Gölü ve Çevresini Gelme Sıklığı çoğunluğun verdiği yanıtlar doğrultusunda Ayda bir (%50,9) tercih ettikleri belirlenmiştir.

Seyhan Baraj Gölü ve Çevresini Geldiği Günler sorusuna; çoğunluğun verdiği yanıtlar doğrultusunda Pazar günü (%85,7) tercih ettikleri belirlenmiştir.

Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinde Kullanıcıların Kaldığı Sürede Harcadıkları Para sorusuna; çoğunluğun verdiği yanıtlar doğrultusunda %44,5 21-50 TL arasında olduğu belirlenmiştir.

Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinde Kullanıcıların Yetersiz Gördüğü Yapısal elemanlar (1: Çok Yetersiz, 2:Yetersiz, 3:Orta, 4:Yeterli, 5:Çok Yeterli) sorusuna; Otoparkın Yetersizliğini Çok Yetersiz, Çeşme'nin Yetersizliğini Çok Yetersiz, WC'nin Yetersizliğini Çok Yetersiz, Oturma Birimlerinin Yetersizliğini Orta, Çöp Kovaları Yetersizliğini Çok Yetersiz, Aydınlatma Elemanlarının Yetersizliğini Orta, Bilgilendirme, Yönlendirme ve İşaret Levhaları Yetersizliğini Orta, Seyir Terasları Yetersizliğini Çok Yetersiz, Yürüyüş ve Gezinti Yolları Yetersizliğini Yeterli, Piknik Masaları Yetersizliğini Orta, Ateş Yakma Yerleri Yetersizliğini Yetersiz, Bulaşık Yıkama Yeri Yetersizliğini çoğunluk Çok Yetersiz, Kafe/Büfe Yetersizliğini çoğunluk Orta, Çocuk Oyun Elemanları Yetersizliğini çoğunluk Yetersiz, Su Sporları Donatıları Yetersizliğini Çok Yetersiz, Şezlong ve Şemsiye Donatıları Yetersizliğini Çok Yetersiz, Duş Alma Yeri Donatıları Yetersizliğini

Çok Yetersiz, Soyunma Kabinleri Donatıları Yetersizliğini Çok Yetersiz, İbadethane Donatıları Yetersizliğini Çok Yetersiz, olarak cevap verilmiştir. Bu cevaplardan elde edilen sonuç yapısal elemanların genel olarak Çok Yetersiz olduğudur.

Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinde Kullanıcıların Gözlemlediği Olumsuz Özellikleri (1: Çok Kötü, 2:Kötü, 3:Orta, 4:İyi, 5:Çok İyi) sorusuna; Gürültü Durumunu Orta, Hava koşulları Orta, Güvensiz oluşu Orta, Kalabalık oluşu Orta, Tenha oluşu orta, Ulaşım güçlüğü Orta, Bakımsız oluşu Orta, Kafe/Büfe yetersiz oluşu İyi, Bitki Örtüsü azlığı Orta, Su ve çevre kirliliği Orta, olarak cevap verilmiştir. Bu cevaplardan elde edilen sonuçlardan kullanıcıların gözlemlediği tüm olumsuzluklar Orta düzeydedir.

Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinde Kullanıcıların Olmasını İstediği Peyzaj Alanları katılan katılımcıların çoğunluğu (1: Çok Gereksiz, 2:Gereksiz, 3:Olabilir, 4 Gerekli, 5:Çok Gerekli) Botanik Bahçesini Gerekli, Açık hava gösteri ve sergi alanları Olabilir, Hayvanat bahçesi Olabilir, Çok amaçlı spor alanları Çok Gerekli, Lunapark- Çocuk oyun alanları Olabilir, Hobi bahçeleri olabilir, Kamp/Karavan alanları Çok gereksiz, Aquapark Çok gereksiz, Binicilik için alanlar Olabilir, Tırmanma parkurları Olabilir, Yürüyüş ve oryantiring parkurları Çok gerekli, Model uçak ve uçurtma Olabilir, olarak cevap verilmiştir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Literatür taramalarında elde edilen veriler ile tez çalışmasında elde edilen bulgular karşılaştırılarak çalışmanın bilimsel açıdan değeri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Seyhan Baraj Gölü ve çevresinin rekreasyonel bakımından irdelenmesi, önceki çalışmalar, mevzuatlar, ilgili kurum ve kuruluşların verileri, keşifler ve anket çalışması ile değerlendirilme yapılmıştır. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinin rekreasyonel alanların, korunması, iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve sürdürülebilmesi için literatür taramaları dışında araştırmanın önemli kısmını oluşturan Seyhan Baraj Gölü'nü kullanan insanlar ile standart formlarla yerinde anket çalışma yöntemi kullanarak desteklenmeye çalışılmıştır. Anket çalışması alanı kullanan 391 kişi ile yapılmıştır. 2017 Eylül-2017 Kasım arasında yapılmıştır. Bu anket çalışmasında Seyhan Baraj Gölü ve Etrafını kullanan kullanıcıların dışında görüşler alınmamıştır. Anket çalışmasında, özel sorular dışında, alan kullanım amaçları, alanına gelmeyi sınırlayan nedenler, alana gelme sıklığı, gelme günleri, alanda kalma süreleri, alanda bulundukları sürede harcadıkları para, alanda kullanım bakımından eksik görülen yapısal unsurlar, alan ve çevresinde olumsuz gözlenen özellikler ve alanda gerekli görülen yapısal elemanlar ve faaliyet gibi irdeleyici sorular sorularak Seyhan Baraj Gölü ve Etrafında mevcut rekresyonal kullanımları değerlendirmek, yeni oluşturulacak rekreasyonel alanlar için planlama ve tasarım kararlarına yön verecek öneriler özetle verilmeye çalışılmıştır.

Tezin çalışma yönteminden olan alanı kullanan kullanıcıların görüşlerinin alınması daha önceki birçok çalışma içinde kullanılmıştır. Bu yöntemle yapılan çalışmalarda alanla ilgili üretilen veriler ile alanla ilgili daha önceki çalışmalar, planlar, raporlar ve tasarımlar bütünleştirilerek uzun vadeye yönelik planlama ve tasarım kararları çıkaran birçok çalışma mevcuttur.

Anket çalışmasında ortaya çıkan veriler daha önceki anket çalışmalardan elde edilen verilerle benzerlikler ve farklılıklar göstermiştir. Anket çalışması uzun

dönemli planlama ve tasarım kararlarının alınması için değerlendirme kriterleri içinde başarılı bir yöntem aracıdır.

Hayatımızda ve Peyzajda suyun yeri tartışılmayacak derecede önem, çekici ve odak noktadır. Kaplan (1998)'nın vurguladığı gibi suyun peyzajda ilgi çekici bir özellik olduğudur. Tez çalışmasında sorular arasında 'Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinin Kullanıcılar Üzerinde Bıraktığı Etkiler' başlığı altında çoğunluğun verdiği yanıtlar doğrultusunda 'Su Kenarı Olması' seçeneği alanı tercih edenlerin en çok tercih sebebi olmuştur. Suyun rekreasyonel kullanım alanları için büyük tercih sebebi olduğu bu tezin anket çalışmasından tekrar ortaya koyulmuştur.

Gül ve Küçük (2001), araştırmalarında yeşil alan konusunda yapılacak planlama ve uygulamalarda, sosyal dokuya (yaş, cinsiyet, meslek, medeni durum gibi), dikkat edilmesini gerektiğini belirtmiştir. Bu tez çalışmasına katılanların cinsiyet oranları; Erkek %50,90, Kadın %49,10, Yaş ortalaması en çok 26-35 yaş %37,10, Medeni durumu bekar %55, Eğitim Ön lisans-lisans %52,90 olarak belirlenmiştir. Bu sonuçlara bakıldığında alanı kullanan kullanıcıların eğitim seviyesi yüksek, genç ve bekar kesimin tercih ettiği rekreasyonel alan potansiyeline sahiptir.

Yücel ve Yıldızcı (2006), ise çalışmalarında sosyo-ekonomik değişkenini ele almış ve kullanımı etkilemediğini öne sürmüşlerdir. Ama bu tez çalışmasında sosyo-ekonomik durumun kullanımı talebi etkilediği noktalar bulgular bölümünde belirtilmiştir.

Project for Puplic Spaces (2000) çalışmasında kullanıcıların parkı ziyaret ettikleri zaman dilimlerini belirlemişlerdir. Bu tez çalışmasında da Seyhan Baraj Gölü ve Etrafını hangi günlerini ve geldikleri günler kaç saat vakit geçirdikleri tespit edilmeye çalışılmıştır. En çok tercih edilen gün Pazar günü olarak belirlenmiştir.

Yapısal elemanlar açık alanlar ve su kıyısı olan bölgelerde önemli bir peyzaj bileşenidir. Erdoğan (2011) Konyaaltı bölgesindeki donatı elemanları incelenmiş ve açık alanları oluşturan donatı elemanlarının kullanıcılarından orta düzeyde bir puan aldıkları gözlemlenmiştir. Bu tez çalışmasında Yapısal elemanlar genel olarak yetersiz olarak saptanmıştır. Seyhan Baraj Gölü ve Etrafında yapısal elemanlara ağırlık verilmesi alanın daha tercih edilirliliğini kullanıcı talebini karşılamış olacaktır.

Türkiye’de genel problem alan kullanım planlaması yapılırken alanın hangi amaç için kullanılacağı, nerede olacağı ile ilgili kriterlerini belirlenmeden, bilimsel ve teknik bilgilere dayanmadan planlama yapılmasıdır. Planlamanın yanlış olması hem doğayı hem de insanı büyük sorunlar karşı karşıya bırakmaktadır. Kent düzenin çarpık yapılaşması yanlış planlamalar daha doğru yapılamayan planlamalar sonucunda ortaya çıkmaktadır. Alan kullanım değerlendirmesi, planlaması, çözümlemesi ve uygunluğu doğal kaynakları korunmayı en üst seviyede tutarak en uygun alan kullanım ölçütleri belirlenmelidir.

Alan kullanımıyla ilgili Türkiye’de politikalar ve planlamalar yeterince uygulanmamaktadır. Ülkemizde sık olarak karşılaştığımız durumlardan sınırlı doğal kaynağımız olan tarım toprakları imar planları ile yaşam alanlarına dönüştürülerek yok edilmektedir. Dünyada temiz su kaynakların her geçen gün öneminin daha da arttığı ve temiz sulara olan tehdidin hızlandığı bu dönemde, ülkemizde ne yazık ki doğal su kaynaklarımızın yoğun ve orantısız kullanımına yönelik yatırımlar, planlamalar ve projeler gündemdedir. Rekreasyon kullanım alanlarında su ilgi çekici ve önemli bir unsurdur.

Rekreasyon alanlar kentin imajını, biçimini, kentin ve ülkenin kültürünü, ekonomisini, yaşantısını yansıtan olguya sahiptir. Bundan dolayı rekreasyon alan kullanımları, tasarımları ve planlanmaları çok iyi analizler sonucu oluşmalıdır. Eğer dikkatli planlama ve tasarımlar yapılmazsa büyük kayıplar ve yanlış imaj algısı oluşturulur.

Tezin konusu olan Baraj gölleri ve bununla beraber suya dayalı rekreasyon faaliyetleri her geçen gün kullanımı daha çok artmaya başlamıştır. Su alanlarına olan talep arttıkça doğal kaynak planlaması mecburi noktaya gelmiştir.

Bu tez çalışmasındaki gibi baraj gölleri ve çevresinin rekreasyon kullanım alanları, alanı kullanan kullanıcı görüşleri anket çalışması yardımıyla değerlendirilmiş ve sonuçlar doğrultusunda Baraj Gölü ve çevresinde mevcut kullanım olanaklarının korunması, eksiklerin ve taleplerin karşılanabilmesi için geleceğe dönük yapılacak planlama ve tasarımlara yardımcı olacak başarı bir yöntemdir.

Seyhan Baraj Gölü rekreasyon yönünden büyük bir potansiyeli vardır. Alanda yapılması düşünülen yatırımlar, bölgenin doğal, kültürel ve sosyal yapısını gözönünde alarak turizm ve rekreasyonel aktivitelerini ve talepleri olacak biçimde ele alınmalıdır. En önemlisi alanın doğal varlığının daha az zarar görmesi için kıyı kenar çizgisine ve yabani hayat geliştirme sahasına uygun yapılması gerekmektedir.

Kentlerin fiziksel gelişme politikalarından biri, kenti oluşturan toplumun diğer dilimlerinde de olması gerektiği gibi, üniversite öğrencilerinin çağdas gelişmelere paralel olarak değişecek ve gelişecek gereksinimlerine uzun vadede cevap veren plan ve programlara yönelmek olmalıdır. Bu politikalar belirlenirken, kentin mevcut ve potansiyel kaynakları ise bu kaynakları kullanacak olan nüfusun kullanma eğilimleri ve taleplerinin bilinmesi ya da dogruya en yakın olarak tahmin edilmesi gereklidir. Fiziksel planlamanın ana amacı, kaynaklar ile kaynaklardan yararlanma düzeyi arasında optimum dengeyi kurmak olmalıdır (Altunkasa, 1992).

Mevcuttaki tarım alanları büyük oranda optimal tarım alanları olarak kullanılmaktadır. Seyhan Baraj Gölü varolan ve tarıma uygun olan alanların sadece tarım için kullanılması ve başka bir amaçla için kullanılmaması önemlidir. Meralar, gerçekte birçok işlevi aynı zamanda görebilen ekosistemlerdir. Bir yandan hayvanlara besin kaynağı sağlarken, su

kaynaklarının korunması yönünden de önemlidir. Ayrıca biyolojik çeşitlilik bakımından hayati önem taşıyan ortamlar olan meralar, hayvancılık için yoğun olarak kullanılmaktadır.

Rekreasyona uygun alanların saptanması sonucu, alan içinde varolan ve yapılması düşünülen rekreasyona uygun yapısal ile beraber alt ve üst yapı yatırımlarının alanını kullananların görüşlerine paralel doğrultuda ve “Su Kirliliği ve Kontrolü Yönetmeliği”ne bağlı kalınarak geliştirilmesi uygun olacaktır.

Araştırmadan elde edilen bulgulardan yola çıkarak, alanın mevcut ve optimal kullanımının belirlenmesinin yanı sıra, çalışma alanında bundan sonra yapılacak farklı çalışma ve araştırmalara veri tabanı oluşturması bakımında önemli bir değer taşıdığı söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Altunkasa, F.M.,1992. Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Rekreatif Eğilim ve Taleplerinin Belirlenmesi, Ç.Ü.Z.F. Dergisi 7(3):9-24.Adana.
- Aksoy, O., 2006. Kent Plajları ve Tasarım Kriterlerinin İrdelenmesi, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 91s, Ankara
- Anonim. 2017. <https://aa.com.tr/tr/spor/yuzuculer-seyhan-baraj-golunde-kulac-atti/944704> Erişim Tarihi: 25.03.2018
- Anonim. 2018. <https://www.nufusu.com/il/adana-nufusu>, Erişim Tarihi: 01.05.2018
- Anonim. 2013, http://anatoliajournal.com/atad/depo/bilgibankasi/Kitap_122pdf, Erişim Tarihi: 14.03.2018
- Anonim. 2012. http://bolge7.ormansu.gov.tr/7bolge/Libraries/AVSEZONU/01-ADANA_SEYHAN_BARAJ_G%C3%96L%C3%9C_YHGS_Y%C3%96NET%C3%9DM_VE_GEL%C3%9D%C3%9EME_PLANI-02_04_2012_pdf.sflb.ashx, Erişim Tarihi:21.03.2018
- Anonim. 2018. <http://adana.csb.gov.tr/ilimizi-taniyalim-i-1222%20>, Erişim Tarihi: 22.03.2018
- Anonim. 2015, http://cografyaharita.com/turkiye_hidrografya_haritalari.html, Erişim Tarihi: 25.04.2018
- Anonim. 2017. <http://www.ankaradanhaber.com/ankara-haberleri/ankara-nin-dalgiclari-turkiye-ye-ornek-oldu-h3435>, Erişim Tarihi: 12.04.2018
- Anonim. 2018. <http://www.karar.com/adana/kurek-sporu-uc-buyukleri-adanada-bulusturdu-781514>, Erişim Tarihi: 17.04.2018
- Anonim. 2018. <https://www.nufusu.com/il/adana-nufusu>, Erişim Tarihi: 21.04.2018
- Aşıkkutlu, S., 2008, Rekreatif Motivasyon ve Kısıtlayıcılar; Ankara Göksu Parkı ve Harikalar Diyarı Parkı Örneği, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 134s, Düzce
- Aydınyer, M., 2010, Manisa Kent Merkezi ve Yakın Çevresinin Peyzaj Mimarlığı Açısından Değerlendirilmesi, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 204s., Ankara

- Balık, G., 2009, Baraj Gölleri ve Çevresel Etkilerinin Peyzaj Mimarlığı Açısından İncelenmesi; Tahtalı Barajı Örneği, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 143s, İzmir
- Birol, S., 2014, Sportif Rekreasyon Uygulama Politikaları, Üzerinde Bir Araştırma, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 176s, Ankara
- Bozkurt A., 1997, Ç.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Su Ürünleri Ana Bilim Dalı "Seyhan Baraj Gölü (Adana) Zooplanktonu" Yüksek Lisans Tezi, 58s, Adana
- Bucher, C., A., 1974, Recreation for Today's Society, Prentice Hall, New Jersey
- Canik, G., 2011, Amasya Yeşilırmak Nehri Kıyısı Peyzaj Tasarımının İrdelenmesi: Yalıboyu ve Pirinççi Promenadı Örneği, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 155s, Amasya
- Clay, G.R. ve Daniel T.C, 2000. Scenic Landscape Assessment: The Effects Of Land Management Jurisdiction On Public Perception Of Scenic Beauty. Landscape and Urban Planning, 49 (1-2), 1-13.
- Currell, S. 2005. The March of Spare Time. Pennsylvania: Univ of Pennsylvania Pres, 51.
- Çakan, H., 1992, Seyhan Baraj Gölü Suyunun Hareketli Olduğu Kıyısız Alanların Flora ve Vegetasyonunun İncelenmesi, Biyoloji Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 101s, Adana
- Çal, N., 2014, Antalya Konyaaltı Plajı Konyaaltı Plajı Rekreatif Kullanım Özelliklerinin Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans 87s, Antalya
- Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2017. <http://www.pamukkale.gov.tr/en/Photo-Safari/PhotoSafariyelken.com.tr/Aktiviteler.aspx?id=8>, Erişim Tarihi:25.04.2018
- Doğa Araştırmaları Derneği, 2017, <http://www.dogaarastirmalari.org.tr/> Erişim Tarihi: 20.04.2018
- Ekal, K.E., 2010, Büyük Antakya Parkı'nın Rekreatif Talep Özelliklerinin Saptanması, Orman Mühendisliği Anabilim Dalı, Orman Mühendisliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans, 120s, İstanbul
- Gök, Y., 2011, Kozan Baraj Gölü ve Çevresinin Rekreatif Alan Kullanım Kararlarının Belirlenmesi, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 134s, Adana

- Gökyer, E., 2009, Bartın Kenti ve Arıt Havzası'nda Peyzaj Değerlendirme, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, 143s, Ankara
- Gül, A., Küçük, V. 2001. Kentsel açık-yeşil alanlar ve Isparta kenti örneğinde irdelenmesi, S.D.Ü. Orman Fakültesi Dergisi, Seri:A, Sayı:2, 27-48, Isparta.
- Gümüş, H., 2016, Rekreatif Alanların Kullanım Etkilerinin İncelenmesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 114s, Ankara
- Güney, A.& Hepcan, Ş., 1994.Akarsu-Göl Kıyılarında Erozyon ve Peyzaj Onarımı. Çevre Dergisi, Sayı 12, İstanbul
- Hall, C., M., Page, J., S., 2002, The Geography of Tourism And Recreation, Second Edition, Routledge, Taylor & Francis Group, New York, 259-280
- Kaplan, O., 1998, Elazığ ve Yakın Çevresinin Su Sorunları ve Kaynaklarının Değerlendirilmesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 90s, Elazığ
- Karşı, B.B.M., 2017, Rekreatif Aktivitelerin Gölcük Tabiat Parkına Etkilerinin Araştırılması, Çevre Mühendisliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 331s, Bolu
- Kement, Ü., 2015, Doğaya Yönelik Gerçekleştirilen Rekreatif Etkinliklerde Tüketicilerin Çevre Dostu Rekreatif Davranışlarının İncelenmesi: Kamping Örneği, Rekreatif Yönetimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 148s, Ankara
- Konaklı, N., 2011, Konya AltınapaBaraj Gölü Havzası Örneğinde Optimal Alan Kullanım Planının Belirlenmesi, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, 197s. Adana
- Lawson, F. and M. Baud-Bovy, 1977, Tourism And Recreation Development, The Architectural Pres Ltd., Massachusetts.
- Madrigal, R. (2006). Measuring The Multidimensional Nature Of Sporting Event Performance Consumption. Journal Of Leisure Research, 58, 3, 267-268.
- Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Müdürlüğü, 1990. <http://www.mevzuat.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 20.04.2018
- Meyer, H., D. (1942). A Preview Of Community Recreation. Social Forces, 20:1(4), 357.
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı (OSİB), 2012, Adana Seyhan Baraj Gölüve Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, http://bolge7.ormansu.gov.tr/7bolge/Libraries/AVSEZONU/01ADANA_SEYHAN_BARAJ_G%C3%96L%C3%9C_YHGS_Y%C3%96NET%C3%9DM

- Ortaçesme, V., 1996. Adana ili Akdeniz kıyı kesiminin ekolojik peyzaj planlama ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesi ve optimal alan kullanım önerileri, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, 163s, Adana
- Özdede, S., 2011, Düzce Asarsuyu Deresi ve Yakın Çevresinin Kentsel Peyzaj Kullanımı Yönünden İrdelenmesi, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 146s, Düzce
- Özer, A. 2013. Eğlence Pazarlaması, İçinde M. Tokay Argan (Editör), Eğlence Pazarlaması, Anadolu Üniversitesi Yayını, Sayfa:32, Eskişehir
- Pamukçu, P., 2011, İstanbul-Riva Deresi ve Çevresinin Peyzaj Potansiyelinin İrdelenmesi, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 163s, İstanbul
- Project for Public Spaces (2000) How to Turn a Place Around: A Handbook of Creating Successful Public Spaces, New York: Project For Public Space.
- Sadabadi, F. R., 2017, Rekreatyonel Eğilimlerin Ortaya Çıkışında Kültürel Etmenlerin Rolü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, 227 s, Ankara
- Sağlık, A., 2010, Çanakkale Kent Kıyısının Kentsel Peyzaj Tasarımı Açısından İncelenmesi, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 132s, Çanakkale
- Salıcı, A., 2009, Çatalan Baraj Gölü-Deli Burun Aksında Seyhan Nehrinin Yeşil Koridor Potansiyelinin Araştırılması, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, 166s, Adana
- Shivers, J.S. ve Deisle, L. J. (1997). The story of leisure: context, concepts and current controversy. Human Kinetics Publishers.
- Small, C. ve Nicholls, R.J. 2003. A Global Analysis Of Human Settlement in Coastal Zones. Journal of Coastal Research, 19(3), 584-599.
- Toprak Su Genel Müdürlüğü, 1974. Toprak Su Genel Müdürlüğü Yayınları 286 Seyhan Havzası Toprakları (Havza no:18 Rapor serisi:70) Erişim Tarihi: 20.03.2018
- Tülek, B., 2010. Bayındır Barajı Örneğinde Kentsel Alanlar ve Yakın Çevresinde Yer Alan Su Kıyılarının Ekolojik Planlama ve Tasarım İlkeleri, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 176s, Ankara

Uzel, B., 2012. 10-14 Yaş Arasında Olan, Yelken Yapan ve Yapmayan Çocukların Benlik Algısı ve Mükemmeliyetçilik Boyutları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Psikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 124s, İstanbul

Yalçınkaya, E., 2010. Uzungöl Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin Özel Çevre Koruma Bölgesinin Biyotop Haritalaması ve Ekoturizm Açısında Değerlendirilmesi, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 171s, Trabzon

Yılmaz, E., 2007. Samsun Kenti Kıyı Dolgu Alanının Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi ve Öneriler, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara

Yücel, G.F. ve Yıldızcı, A.C. (2006). Kent Parkları İle İlgili Kalite Kriterlerinin Oluşturulması. İTÜ dergisi/a mimarlık, planlama, tasarım, 5(2), 220-230.

EKLER

EK A. Anket

EK B. Kıyı kanunu

EK C. Seyhan Barajı'nın amacı ve karakteristik özellikleri

Süleyman Demirel Üniversitesi Mimarlık Fakültesi
Peyzaj Mimarlığı Bölümü Yüksek Lisans Tezi
Anket Çalışması

Adana Halkının Serbest Zaman Eğilimlerinin Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinin Rekreatyone Kullanımı

1. Cinsiyetiniz : ☐ Erkek ☐ Kadın

2. Yaşınız: : ☐ 18-25 ☐ 36-49 ☐ 50-65 ☐ 65+

3. Medeni Durumunuz : ☐ Evli ☐ Bekar

4. Eğitim Durumunuz : ☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Önlisans-Üniversite ☐ Lisansüstü / Doktora

5. İş Durumunuz : ☐ İşsiz ☐ Öğrenci ☐ İşçi ☐ Memur ☐ Esnaf ☐ Serbest ☐ Emekli

6. Aile Bireyleri Sayısı : ☐ 1-3 Kişi ☐ 4-6 Kişi ☐ 7-9 Kişi ☐ 9 Kişiden fazla

7. Ailede Çalışan Birey Sayısı : ☐ 1 Kişi ☐ 2 Kişi ☐ 3-5 Kişi ☐ 6-8 Kişi ☐ 8 Kişiden fazla

8. Ailenizin Toplam Aylık Geliri : ☐ 1500 TL den az ☐ 1501-2500 TL ☐ 2501-3500 TL ☐ 3501-5000 TL ☐ 5001-7500 TL ☐ 7500 TL den fazla

9. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresine nasıl geldiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

()Yaya () Özel araçla ()Ticari taksi ()Toplu Taşıma Aracı
()Motorsiklet ()Bisiklet ()Diğer.....

10. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinin sizin üzerinizde oluşturduğu etkilerin önem düzeyini belirtiniz?

ETKİ **Çok Az** **Az** **Orta** **Fazla** **Çok**
Fazla

Dinlenmek					
Güzel manzara ile bütünleşmek					
Yeni insanlarla tanışmak					
Aile bireyleri ile bir arada olmak					
Arkadaşlarla bir arada					
Çocukları eğlendirmek					
Gerilimi (stresi) azaltmak					
Günün sıradanlığını gidermek					
Kent kalabalığından-karmaşasından uzaklaşmak					
Açık havada bulunmak					
Doğayı hissetmek					
Vücut sağlığına katkıda bulunmak					
Huzur bulmak					
Özgür hissetmek					
Değişik etkinliklerde katılabilme					
Kültürel ve eğitsel gelişim sağlamak					
Heyecan ve coşku yaşamak					
Kentin kirliliğinden (gürültü, görüntü, koku vb.) Uzaklaşmak					

11. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresini tercih sebebiniz nedir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz),

- ☐ Piknik için uygun alan olması ☐ Yüzme ve su sporları için uygun oluşu
☐ Olta balıkçılığı için uygun oluşu ☐ Amatör dalgıçlık ve su altı faaliyetleri için uygun oluşu
☐ Su kenarı olması ☐ Bitki ve hayvan çeşitliliği ☐ Çocukların oyun ihtiyaçlarını karşılaması
☐ Ulaşımın kolay olması ☐ Güvenli olması ☐ Bakımlı ve temiz olması ☐ Sıkıcı şehir yaşamından uzaklaştırması
☐ Manzarasının güzel olması ☐ Diğer.....

12. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresine gelmenizi sınırlayan nedenler varsa belirtiniz ? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Katılmamı engelleyen hiçbir neden yok ☐ Zamanımın yetersiz oluşu
☐ Ekonomik durumun yetersiz oluşu ☐ Eşlik edecek kimsenin olmaması
☐ Bakım ve temizlik eksikliği ☐ Kalabalık olması
☐ Ulaşım güçlüğü ☐ Kişisel sağlık durumunun elvermemesi
☐ Gelenek-göreneklerime uygun olmaması ☐ Ailenin kısıtlayıcı davranışları
☐ Güvenliğin zayıflığı (kapkaç, hırsızlık, taciz vb) ☐ Diğer...

13. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresine gelme sıklığınız nedir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Haftada birden fazla ☐ haftada bir ☐ ayda bir ☐ yılda bir ☐ çok ender ☐ diğer...

14. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresine hangi günlerde gelirsiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Pazartesi
☐ Salı
☐ Çarşamba
☐ Perşembe
☐ Cuma
☐ Cumartesi
☐ Pazar

15. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresine hangi saatlerde gelirsiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- ☐ 08:00 den önce
☐ 08:00 – 11:00
☐ 11:00 – 14:00
☐ 14:00 – 17:00
☐ 20:00 dan sonra

16. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinde ne kadar kalırsınız? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- ☐ 3 saatten az
☐ 3 – 6 saat
☐ 7 – 10 saat
☐ 11-14 saat
☐ 14 saatten fazla

17. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinde kaldığınız süre içinde ne kadar para harcarsınız? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- ☐ 5 TL den az
☐ 5 – 20 TL
☐ 21 – 50 TL
☐ 51 – 100 TL
☐ 101 – 300 TL
☐ 300 TL den fazla

18. Seyhan Baraj Gölü ve çevresinde yetersiz gördüğünüz yapısal elemanları puanlayınız? (1.Çok yetersiz 2.Yetersiz 3.Orta 4.Yeterli 5. Çok yeterli)

- ☐ Jotopark ☐ çeşme ☐ wc ☐ oturma birimleri ☐ çöp kovaları ☐ aydınlatma elemanları
☐ Bilgilendirme, Yönlendirme ve İşaret Levhaları ☐ Seyir terasları ☐ Yürüyüş ve Gezinti yolları
☐ Piknik masaları ☐ Ateş yakma yeri (barbekü, ocak vb.) ☐ Bulaşık yıkama yeri
☐ Kafe/Büfe ☐ Çocuk oyun elemanları ☐ Su sporu donatıları/İskele ☐ Şezlong ve Şemsiye
☐ Duş alma yeri ☐ Soyunma kabinleri ☐ ibadethane

19. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinde gözlemlediğiniz olumsuz özellikleri puanlayınız (1 Çok kötü -----> 5 Çok iyi)

- ☐ Gürültü durumu
☐ Hava koşulları
☐ Güvensiz oluşu
☐ Kalabalık oluşu

- ☐ Tenha oluşu
- ☐ Ulaşım güçlüğü
- ☐ Bakımsız oluşu
- ☐ Kafe/ Büfe yetersiz oluşu
- ☐ Bitki örtüsü azlığı
- ☐ Su ve çevre kirliliği

20. Seyhan Baraj Gölü ve Çevresinde olmasını istediğiniz peyzaj alanlarını önem sırasına göre belirleyiniz (1 Çok Gereksiz -----> 5 Çok gerekli)

- ☐ Botanik bahçesi
- ☐ Açık hava gösteri ve sergi alanları
- ☐ Hayvanat bahçesi
- ☐ Çok amaçlı spor alanları
- ☐ Lunapark-Çocuk oyun alanları
- ☐ Hobi Bahçeleri
- ☐ Kamp / Karavan alanları
- ☐ Bungalov evleri
- ☐ Aquapark
- ☐ Binicilik için alanlar
- ☐ Tırmanma Parkuları
- ☐ Yürüyüş ve oryantiring parkuları
- ☐ Model uçak ve uçurtma alanları

EK-B Kıyı kanunu

Kanun Numarası : 3621

Kabul Tarihi : 4/4/1990

Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 17/4/1990 Sayı : 20495

Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 29 Sayfa :76

Bu Kanunun yürürlükte olmayan hükümleri için bakınız "Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyatı" Cilt : 2, Sayfa : 1339

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

Madde 1 – Bu Kanun, deniz, tabii ve suni göl ve akarsu kıyıları ile bu yerlerin etkisinde olan ve devamı niteliğinde bulunan sahil şeritlerinin doğal ve kültürel özelliklerini gözeterek koruma ve toplum yararlanmasına açık, kamu yararına kullanma esaslarını tespit etmek amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

Madde 2 – Bu Kanun, deniz, tabii ve suni göller ve akarsu kıyıları ile deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerine ait düzenlemeleri ve bu yerlerden kamu yararına yararlanma imkan ve şartlarına ait esasları kapsar.

İstisnalar (1)

Madde 3 – Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili, Türk Silahlı Kuvvetlerine veya Sahil Güvenlik Komutanlığına ait hareket ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç) özel

kanun hükümlerine, diğer özel kanunlar uyarınca belirlenmiş veya belirlenecek yerlerde ise özel kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine uyulur.

Tanımlar

Madde 4 – Bu Kanunda geçen deyimlerden;

Kıyı çizgisi: Deniz, tabii ve suni göl ve akarsularda, taşkın durumları dışında, suyun karaya değdiği noktaların birleşmesinden oluşan çizgiyi (1) 31/10/2016 tarihli ve 678 sayılı KHK'nin 7 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasına “Türk Silahlı Kuvvetlerine” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Sahil Güvenlik Komutanlığına” ibaresi eklenmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7071 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Kıyı Kenar çizgisi: Deniz, tabii ve suni göl ve akarsularda, kıyı çizgisinden sonraki kara yönünde su hareketlerinin oluşturulduğu kumluk, çakıllık, kayalık, taşlık, sazlık, bataklık ve benzeri alanların doğal sınırını,

Kıyı: Kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasındaki alanı,

Sahil şeridi: Kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde yatay olarak enaz 100 metre genişliğindeki alanı, (1)

Dar Kıyı: Kıyı kenar çizgisinin, kıyı çizgisi ile çakışmasını,

Toplumun yararlanmasına açık yapı: Mevzuata göre tespit ya da tasdik edilmiş kural ve ücret tarifelerine uygun biçimde, getirdiği kullanımdan belirli kişi ya da topluluklara ayrıcalıklı kullanım hakkı tanımaksızın yararlanmak isteyen herkese eşit ve serbest olarak açık bulundurulmuş ve konut dokunulmazlığı olmayan yapıları, ifade eder. (Son fıkra iptal: Ana. Mah.'nin 18/9/1991 tarih ve E.: 1990/23, K.: 1991/29 sayılı kararı ile.)

Genel Esaslar

Madde 5 – Kıyılar ile ilgili genel esaslar aşağıda belirtilmiştir:

Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Kıyılar, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır, Kıyı ve sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetili

KANUNLAR, ARALIK 2017 (Ek-100)

İKİNCİ BÖLÜM

Kıyı, Kıyı Kenar Çizgisi, Sahil Şeridi, Planlama ve Yapılanma, Kıyının Korunması, Yapı Yasağı ve Kıyıda Yapılacak Yapılar

Madde 6 – Kıyı, herkesin eşitlik ve serbestlikle yararlanmasına açık olup, buralarda hiçbir yapı yapılamaz; duvar, çit, parmaklık, telörgü, hendek, kazık ve benzeri engeller oluşturulamaz. Kıyılarda, kıyıyı değiştirecek boyutta kazı yapılamaz; kum, çakıl vesaire alınamaz veya çekilemez. Kıyılara moloz, toprak, curuf, çöp gibi kirletici etkisi olan atık ve artıklar dökülemez.

Kıyıda, uygulama imar planı kararı ile;

a) İskele, liman, barınak, yanaşma yeri, rıhtım, dalgakıran, köprü, menfez, istinat duvarı, fener, çekek yeri, kayıkhanesi, tuzla, dalyan, tasfiye ve pompaj istasyonları gibi, kıyının kamu yararına kullanımı ve kıyıyı korumak amacına yönelik alt yapı ve tesisler, Sahil Güvenlik Komutanlığının faaliyetlerinin özelliği gereği kıyıdan başka yerde yapılması mümkün olmayan Sahil Güvenlik Komutanlığı bağlısı gemi/bot karakolları ve destek birimi binaları, (1)

b) Faaliyetlerinin özellikleri gereği kıyıdan başka yerde yapılması mümkün olmayan tersane, gemi söküm yeri ve su ürünlerini üretim ve yetiştirme tesisleri gibi, özelliği olan yapı ve tesisler,

c) (Ek: 3/7/2005 - 5398/13 md.) Organize turlar ile seyahat eden kişilerin taşındığı yolcu gemilerinin (krvaziyer gemilerin) bağlandığı, günün teknolojisine uygun yolcu gemisine hizmet vermek amacıyla liman hizmetlerinin (elektrik, jeneratör, su, telefon, internet ve benzeri teknik bağlantı noktaları ve hatlarının) sağlandığı, yolcularla ilgili gümrüklü alan hizmetlerinin görüldüğü, ülke tanıtımı ve imajını üst seviyeye çıkaracak turizm amaçlı (yeme-içme tesisleri, alışveriş merkezleri, haberleşme ve ulaştırmaya yönelik üniteler, danışma, enformasyon ve banka hizmetleri, konaklama üniteleri, ofis binalar) fonksiyonlara sahip olup, kruvaziyer gemilerin yanaşmasına ve yolcuları indirmeye müsait deniz yapıları ve yan tesislerinin yer aldığı kruvaziyer ve yat limanları,

d) (Ek: 31/7/2008 - 5801/3 md.) Uluslararası spor otoritelerinin, Türkiye’de spor faaliyetlerinin düzenleneceğine dair kararı gereğince Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu spordan sorumlu Bakanlığın izni doğrultusunda, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun (I) sayılı Cetvelinde düzenlenen genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, aynı Kanunun (II) sayılı Cetvelinde düzenlenen özel bütçeli idareler, belediyeler ile il özel idareleri tarafından her türlü spor aktiviteleri ve organizasyonların yapılmasına/yaptırılmasına yönelik spor tesisleri ve zorunluluk arz eden durumlarda bunların tamamlayıcı konaklama tesisleri,

e) (Ek: 18/6/2017-7033/33 md.) Trabzon ve Zonguldak illerinde 24/5/1933 tarihli ve 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunu kapsamında kalan sağlık tesisleri hariç olmak üzere, Sağlık Bakanlığının önerisi ve Bakanlar Kurulunca alınacak kamu yararı kararı doğrultusunda kurulacak sağlık tesisleri ve alternatif alan bulunmaması durumunda 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanununa göre kurulan, işletilen ve mevcut en iyi teknikleri kullanan endüstri bölgeleri,

Yapılabilir.

(1) 31/10/2016 tarihli ve 678 sayılı KHK'nin 8 inci maddesiyle, bu bende "Sahil Güvenlik Komutanlığının faaliyetlerinin özelliği gereği kıyıda başka yerde yapılması mümkün olmayan Sahil Güvenlik Komutanlığı bağlısı gemi/bot karakolları ve destek birimi binaları," ibaresi eklenmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7071 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(Ek fıkra: 3/7/2005 - 5398/13 md.) Özelleştirme kapsam ve programına alınan ve sahil şeridi belirlenen veya belirlenecek olan alanlar ile kıyı ve dolgu alanlarında yapılacak yat ve kruvaziyer limanlarının ihtiyacı olan yönetim birimleri, destek birimleri, bakım ve onarım birimleri, teknik ve sosyal altyapı ve konaklama birimleri ile ilgili kullanım kararları ve yapılanma şartları imar plânı ile belirlenir. Bu yapı ve tesisler yapım amaçları dışında kullanılamazlar. Doldurma ve Kurutma Yoluyla Arazi Kazanma ve Bu Araziler Üzerinde Yapılabilecek

Yapılar

Madde 7 – Kamu yararının gerektirdiği hallerde, uygulama imar planı kararı ile deniz, göl ve akarsularda ekolojik özellikler dikkate alınarak doldurma ve kurutma suretiyle arazi elde edilebilir.

(Değişik fıkra: 18/6/2017-7033/34 md.) Bu gibi yerlerde doldurma veya kurutmayı yapacak ilgili idarenin valiliğe iletilen teklifi, valilik görüşü ile birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir. Bakanlık, konusuna göre ilgili kuruluşların görüşünü de almak suretiyle teklifi inceler. Uygun bulunması halinde ilgili idare tarafından uygulama imar planı hazırlanır. Bu yerler için yapılacak planlar hakkında 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak bu planlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından; 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında kalan alanlardaki planlar, anılan Kanunun 7 nci maddesine göre ve 4737 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlardaki planlar ise anılan Kanunun 4/A, 4/C ve 4/Ç maddelerine göre tasdik edilir. Doldurma ve kurutma işlemleri yürürlükteki

mevzuat hükümlerine göre yapılır. Bu araziler Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır, özel mülkiyet konusu olamaz. Bu alanlar üzerinde 6 ncı maddede belirtilen yapılar ile yol, açık otopark, park, yeşil alan ve çocuk bahçeleri gibi teknik ve sosyal altyapı alanları düzenlenebilir.

Sahil Şeridinde Yapılabilecek Yapılar

Madde 8 – Uygulama imar planı bulunmayan alanlardaki sahil şeritlerinde, 4 üncü maddede belirtilen mesafeler içinde hiç bir yapı ve tesis yapılamaz. Uygulama imar planı bulunan yerlerde duvar, çit, parmaklık, telörgü, hendek, kazık ve benzeri engeller oluşturulamaz. Moloz, toprak, curuf, çöp gibi kirlетici ve çevreyi bozucu etkisi olan atık ve artıklar dökülemez, kazı yapılamaz. Ancak bu alanlarda; uygulama imar planı kararıyla altı ve yedinci maddede belirtilen yapı ve tesislerle birlikte toplum yararına açık olmak şartıyla konaklama hariç günü birlik turizm yapı ve tesisleri yapılabilir.

Kıyı Kenar Çizgisinin Tespiti

Madde 9 – Kıyı kenar çizgisi, valiliklerce, kamu görevlilerinden oluştur KANUNLAR, ARALIK 2017 (Ek-100)

Kıyı ve Sahil Şeridinde Planlar

Madde 10 – Kıyıda ve sahil şeridindeki planlar bu Kanunun ve buna dayanılarak çıkarılacak yönetmeliğin hükümlerine aykırı olamaz. Bu yerlerde düzenlenen planlardan, imar mevzuatı veya yerin özelliği dolayısıyla 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamına girenler, anılan Kanunun 7 nci maddesine göre onaylanarak kesinleşir.

Kıyıda ve Doldurma ve Kurutma Yoluyla Kazanılan Araziler Üzerinde Yapılanmalara İzin Verilmesi

Madde 11 - Bu Kanun hükümlerine göre, kıyıda ve doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan araziler üzerinde yapılması mümkün olan yapı ve tesislerin yapılabilmesi için, Maliye ve Gümrük Bakanlığından gerekli iznin alınması zorunludur. Yapı ruhsatı verilmesinde bu izin belgesi yeterlidir. İznin verilme şekil ve şartları Bayındırlık ve İskan ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca birlikte tespit edilerek çıkarılacak uygulama yönetmeliğinde belirtilir.

Tapuya Şerh Verilmesi

Madde 12 - Sahil şeridinde, bu Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen hükümlere uygun olarak yapılan yapıların bu niteliklerinin, tapu kütüğünün beyanlar hanesine işlenmesi zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kontrol, İmar Mevzuatına Aykırı Yapı ve Ceza Hükümleri

Kontrol

Madde 13 - Bu Kanun kapsamında kalan alanlardaki uygulamaların kontrolü; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye, dışında ise valilikçe yürütülür. İlgili bakanlıkların teftiş ve kontrol yetkileri saklıdır.

İmar Mevzuatına Aykırı Yapı

Madde 14 - Bu Kanun kapsamında kalan alanlarda ruhsatsız yapılar ile ruhsat ve eklerine aykırı yapılar hakkında 3194 sayılı İmar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Ceza Hükümleri

Madde 15 - (Değişik: 23/1/2008 - 5728/466 md.) Kıyıda ve uygulama imar planı bulunan sahil şeritlerinde duvar, çit, parmaklık, tel örgü, hendek, kazık ve benzeri engelleri oluşturanlara ikibin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Ayrıca oluşturulan engellerin beş günden fazla olmamak üzere belirlenen süre zarfında kaldırılmasına karar verilir. Bu süre zarfında engellerin ilgililer tarafından kaldırılmaması halinde, masrafı yüzde yirmi zammıyla birlikte kendilerinden kamu alacaklarının tahsili usulüne göre tahsil edilmek üzere kamu gücü kullanılmak suretiyle derhal kaldırılır. Kabahatin tekrarı halinde, ceza üst sınırdan verilir. Birinci fıkrada sayılan yerlerden kum, çakıl alanlara üçbin Türk Lirasından onbeşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Birinci fıkrada sayılan yerlere moloz, toprak, cüruf, çöp gibi atık ve artıkları dökenler, atılan veya dökülen maddenin niteliğine, çevreyi kirletici ve bozucu etkisine göre Türk Ceza Kanunu, Kabahatler Kanunu veya Çevre Kanunu hükümlerine göre cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan fiillerin kıyının doğal yapısını bozacak bir etki meydana getirmesi halinde, daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde, faileri hakkında altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Birinci fıkrada sayılan yerlerde ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapı yapan kişilere Türk Ceza Kanunu veya İmar Kanunu hükümlerine göre verilecek ceza bir kat artırılır. İlgili kanunlarda belirtilen makamların yetkileri saklı kalmak üzere, bu maddede belirtilen idarî yaptırımlara karar vermeye mahalli mülki amir yetkilidir.

Yönetmelik

Madde 16 - Bu Kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelik, Kanunun yayımından itibaren 3 ay içinde Maliye ve Gümrük, Turizm Bakanlıklarının yazılı görüşü alınarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca hazırlanır.

Ek Madde 1- (Ek: 1/8/2003-4971/26 md.) Özelleştirme kapsamındaki kuruluşların kullanımında bulunan ve bu Kanunun 6 ncı maddesi kapsamında kıyıda yer alan arazi ve yapılar için, bu Kanun hükümleri çerçevesinde yapılması gereken tüm işlemler (kıyı kenar çizgisinin tespiti, Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca lüzum görülmesi halinde kıyı kenar çizgisinin yeniden tespiti, uygulama imar plânlarının hazırlanması, ruhsat ve benzeri hususlar) kuruluşun özelleştirme kapsamına alınmasını takiben ilgili kurum ve kuruluşlarca iki ay içerisinde sonuçlandırılır. Bu arazi ve yapılar Özelleştirme İdaresi Başkanlığının talebine istinaden kadastro müdürlüğünce kadastro paftalarına özel işaretleri ile belirtilir.

Geçici Madde – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mevzuat hükümlerine uygun olarak onanmış ve kısmen veya tamamen yapılaşmış 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının sahil şeritleri ile ilgili hükümleri geçerlidir. Ancak, 8 inci maddenin ikinci fıkra hükümleri saklıdır.

Yürürlük

Madde 17 – Bu Kanunun (...) (1) hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kara Avcılığı Kanunu

4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 4. Maddesine göre 13.09.2006 tarih ve 2006/10966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Adana Seyhan Baraj Gölü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası" olarak ilan edilmiştir. İlan 05.10.2006 tarih ve 26310 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Adana Seyhan Baraj Gölü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, Adana İlinin, Çukurova, Sarıçam, Karaisalı ve Yüreğir ilçeleri sınırları içerisinde yer almaktadır. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel

Müdürlüğü tarafından Yaban Hayatı Geliştirme Sahası alanı 11.436,0 hektar olarak tespit edilmiştir.

EK C. Seyhan Barajı'nın amacı ve karakteristik özellikleri

Seyhan Barajı, Seyhan Nehri üzerinde 1953 yılında inşasına başlanmış ve 1956 yılında işletmeye açılmıştır. Seyhan barajı 54 MW'lık kurulu güçle yılda ortalama 343,7 x 106 kwh enerji üretmekte, brüt 186.000,0 ha. Sulama alanına kısıtlı su sağlamakta, 380 x 106 m³ lük taşkın kontrol hacmiyle taşkın zararlarını azaltmaktadır.

Adana ovasında önemli hasarlara sebep olabilecek hasarlarda Seyhan Nehri ile kollarından periyodik tekerrürlerle gelen taşkınların kontrolü,

-Enerji üretimini önemli ölçüde sınırlamadan mevcut sulama tesislerine su temini,

-Ceyhan Nehri havzasında yeralan Kozan ve Kırmit ovalarına ilave sulama suyu sağlaması,

-Adana ve çevresindeki bölgenin süratle artan elektrik enerjisi ihtiyacının karşılanması

Bütün bu ihtiyaçlar ancak Seyhan Nehri ve kollarındaki hidrolik olanakların sürekli geliştirilmesi ile karşılanabilir (Anonim, 2012).

Çizelge B.1. Bitki Türlerinin Durumu

Bitki türlerinin durumu		
Bitki Türleri	IUCN	Endemiklik
- <i>Quercus coccifera</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Myrtus communis</i> L. subsp. <i>communis</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Phillyrea latifolia</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i> (Miller) Lehr.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Hypericum perforatum</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Pistacia leutiscus</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Pistacia terebinthus</i> L. subsp. <i>palaestina</i> (Boiss.) Engler	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Cotinus coggyria</i> Scop.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Rhus coriaria</i> L.	Vulnerable B2ab(iii)	Endemik değil
- <i>Cercis siliquastrum</i> L. subsp. <i>hebecarpa</i> (BORNM.) YALT.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Smilax aspera</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Paliurus spina-christi</i> Mill.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Clematis vitalba</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Laurus nobilis</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Ruscus aculeatus</i> L. var. <i>angustifolius</i> Boiss.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Asparagus acutifolius</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Asparagus palaestinus</i> Baker	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Asparagus officinalis</i> Lam.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Spartium junceum</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Osyris alba</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Calicotome villosa</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Cistus creticus</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Sarcopoterium spinosum</i> (L.) Spach.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Lithodora hispidula</i> (Sm.) Griseb. subsp. <i>hispidula</i> MEIKLE	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil

Çizelge B.1. Bitki Türlerin Durumu (Devam)

<i>Lithodora hispidula subsp. (Sm.) Griseb. versicolor</i> MEIKLE	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Erica manipuliflora</i> Salisb.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Teucrium chamaedrys</i> L. subsp. <i>chamaedrys</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Salvia viridis</i> L.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Urginea maritima</i> (L.) Baker	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Muscari comosum</i> (L.) Mill.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Muscari neglectum</i> Guss.	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil
- <i>Orchis morio</i> L. subsp. <i>syriaca</i> CAMUS ET AL	Vulnerable B1ab(iii)	Endemik değil
- <i>Cyclamen persicum</i> Miller	Bu takson henüz IUCN Kırmızı Listesi içinde değerlendirilmemiştir	Endemik değil

Flora ve Vejetasyon Listesi

Gölün flora ve vejetasyonu ile ilgili çalışmada Türkiye için yeni kayıt (**), C5 karesi için yeni kayıtlar ise (*), şeklinde gösterilmiş ve liste aşağıda verilmiştir (Çakan,1992, Anonim, 2012).

PTERIDOPHYTA

EQUISETACEAE

Equisetum ramosissimum

Desf.

SPERMOTOPHYTA

DICOTYLEDONEAE

RANUNCULACEAE

Clematis cirrhosa L.

**Adonis dentata*

Del. *Ranunculus*

muricatus L.

Ranunculus

sceleratus L.

PAPAVERACEAE

Hypecoum procumbens L.

CAPPARACEAE

Capparis spinosa L. var. *spinosa*

CISTACEAE

Fumana scoparia Pomel

CARYOPHYLLACEAE

**Arenaria serpyllifolia* L.

Silene colorata Poir.

Dianthus strictus Banks and Sol. var. *strictus*

CHENOPODIACEAE

Chenopodium botrys L

C. vulvaria L.

**C. urbicum* L.

**C. album* L. subsp. *microphyllum* (Boen.) Aellen

C. album L. subsp. *album*

**Atriplex hastata* L

**A. patula* L.

AMARANTHACEAE

**Amaranthus patulus* Bert.

**A. albus* L.

POLYGONACEAE

**Polygonum lapathifolium* L.

**P. persicaria* L.

**P. aviculare* L.

P. equisetiforme Sibth. and Sm.

**Rumex dentatus* L. subsp. *halacsyi* (Rec. Pat.) Rec. Fil.

MOLLIGINACEAE

**Glinus lotoides* L.

LINACEAE

Linum corymbulosum Reichb.

GERANIACEAE

Geranium dissectum L.

Erodium malacoides (L.) L'Herit.

E. cicutarium L'Her. subsp. *cutarium*

TAMARICACEAE

Tamarix parviflora DC.

ZYGOPHYLLACEAE

Tribulus terrestris L.

LEGUMINOSAE

Prosopis farcta (Banks. and Sol.) Macbride

Lathyrus cicera L.

L. sativus L.

L. aphaca L. var. *modestus* P.H. Davis

Ononis natrix L. subsp. *natrix*

O. spinosa L.

Trifolium campestre Schreb.

T. tomentosum L. *Trigonella monspeliaca* L. *T. foenum-graecum* L.

Medicago rigidula (L.) All. var. *rigidula*

M. minima (L.) Barth. var. *minima* *Coronilla scorpioides* (L.) Koch.

Hippocrepis unisiliquosa subsp. *unisiliquosa* Sprengel

Scorpiurus muricatus L. var. *subvillosus* (L.) Fiori

ROSACEAE

Potentilla supina L.

LYTHRACEAE

Lythrum salicaria L.

**Ammania verticillata* (Ard.) Lam.

ONOGRACEAE

Epilobium hirsutum L.

UMBELLIFERAE

Ainsworthia trachycarpa Boiss. Ball.

Daucus quttatus Sm.

COMPOSITAE

Eclipta prostrata (L.) L., Mont.

Xanthium strumarium subsp. *cavanillesi* (Schauw) D. Löve and Dansereau

**Inula graveolens* (L.) Desf. *Pulicaria dysenterica* (L.) Cass. *Conyza canadensis* (L.)

Cronquist

C. boneriensis (L.) Cronquist *Anthemis cotula* L. *Carthamus dentatus* Vahl .

Helminthotheca echioides (L.) Gaertn.

Urespermum picroides (L.) F.W. Schimdt

Sonchus asper (L.) Hill. subsp. *glaucescens* (Jordan) Ball.

S. oleraceus L.

**S. tenerrimus* L.

Pilosella piloselloides (Viil.) Sojak subsp. *piloselloides* *Lactuca saligna* L.

L. serriola L.

Chondrilla juncea L. var. *juncea* *Crepis zicantha* (L.) Babcock

C. micrantha Czer.

PRIMULACEAE

Anagallis arvensis L. var. *caerulea* Gown.

GENTIANACEAE

Centaureum erythraea subsp. *turcicum* (Velen) Melderis.

C. spicatum (L.) Fritsch.

CUSCUTACEA

Cuscuta campestris Yuncker

SOLANACEA

Solanum nigrum

BORAGINACEAE

Heliotropium dolosum De Not.

H. hirsutissimus Graver Decad.

SCROPHULARIACEAE

**Veronica serpyllifolia* L.

V. anagallis-aquatica L. *V. anagalloides* Guss. *V. beccabunga* L.

***V. peregrina* L.

VERBANACEAE

Phyla nodiflora (L.) Greene

Verbana officinalis L.

Vitex agnus-castus L.

LABIATAE

Ajuca chamaepitys (L.) Schreb. Subsp. *palaestina* *Origanum syriacum* L. var. *bevanii* (Holmes) Letswaart.

**O. laevigatum* Boiss.

Mentha spicata subsp. *spicata* L.

Lycopus europeus L.

PLANTAGINACEAE

Plantago major L. subsp. *intermedia* (Gilib.) Lange. P.

P. lanceolata L.

EUPHORBIACEAE

Chrozophora tinctoria (L.) Rafin.

Euphorbia chamaesyce L.

E. helioscopia L.

RUBIACEAE

Putoria calabrica (L.fil) DC.

Sherardia arvensis L.

MONOCOTYLEDONEAE BUTOMACEAE

Butomus umbellatus L.

ALISMATACEAE

**Alisma lanceolatum* With.

NAJADACEAE

Najas marina L.

N. minor All.

N. graminea Delile

POTAMOGETONACEAE

Potamogeton nodosus Poiret.

**P. lucens* L.

P. perfoliatus L.

P. crispus L.

P. pectinatus L.

LILIACEAE

Urgenia maritima L.

TYPHACEAE

Typha angustifolia L.

T. minima var. *minima* Ducomm.

JUNCACEAE

Juncus inflexus L.

J. bufonius L.

J. urticulatus L.

CYPERACEAE

Cyperus longus L.

C. glaber L.

C. fuscus L.

**C. difformis* L.

**C. michelianus* (L.) Link.

**Fimbristylis bisumbellata* (Forsskal) Bubani

**Schenoplectus litoralis* (Schrader) Palla

S. supinus (L.) Palla

Bolboschenus maritimus (L.) Palla var. *cymosus* (Reichb.) Kit. Tan. and Ot. Yeb.

Scirpoides holoschenus (L.) Sojak

Carex otrubae Podp.

GRAMINEAE

Trachynia distachya (L.) Link.

Bromus intermedius Guss.

Polypogon viridis (Gouan) Breistr.

P. monspeliensis (L.) Desf.

Phalaris minor Retz.

P. paradoxa L.

Alopecurus myosuroides Hudson var. *myosuroides*

Phleum subulatum (Savi) Aschers. and Graebn. subsp. *subulatum* *Lolium rigidum*

Gaudin var. *rigidum*

Poa annua L

Piptotetherum miliaceum (L.) Cosson subsp. *miliaceum* *Arundo donax* L.

**A. pliniana* Turra. Fersef.

Phragmites australis (Cav.) Trin. ex. Steudel

Eragrostis cilianensis (All.) Vign.-Lut.

Cynodon dactylon (L.) Pers. var. *dactylon*

Crypsis alopecuroides (Piller.ex.Mitterp.) Schrader

C. schoenoides (L.) Lam.

**C. aculeata* (L.) Aiton.

**Echinochloa colonum* (L.) Link.

Digitaria sanguinalis (L.) Scop.

**D. sabulosa* Tzvelev.

Paspalum paspolodes (Michx.) Scribner

Imperata cylindrica (L.) Raeuschel.

Sorghum halepense var. *muticum* (Hackel.) Grossh.

Botriochloa ischaemum (L.) Keng

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Merve ÇELİK

Doğum Yeri ve Yılı : Van, 1991

Medeni Hali : Bekar

Yabancı Dili : İngilizce

E-posta : merveceelik@gmail.com

Telefon : 0532 113 71 76

Eğitim Durumu

Lise : Kazım Karabekir Anadolu Lisesi, 2009

Lisans : Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Mesleki Deneyim

Önerge Yapı 2012-2013

Erci Grup 2013-2015

Maya Peyzaj 2016-..... (halen)